

'DEMOCRAȚIA DE TRANZIȚIE' - O MONSTRUOZITATE CE A DISTRUS PURITATEA MORALĂ A NAȚIUNII ROMÂNE

—Florin OPREA-SĂLCEANU—

Națiunea română trăiește tot mai accentuat spaima socială în derivă pe zi ce trece. Nu se întrevede nimic bun la orizontul vremurilor sociale. Și este totul în favoarea clanului dela putere. Foștii și actualii apartrizi, infestați până în adâncul firii de "sindromul roșu slav", tind să perpetueze această "slăbiciune pentru putere" și progeniturilor și servilor de credință. Ei vehiculează concepte patinate de virulența fascisto-comunistă. Se autointitulează "salvatori ai neamului" și stau cretinoid la popota kaghebistă, asemeni ultimelor slugi lăsate cu intenție la veranda istoriei, fără să fie interesați de ceea ce se întâmplă în Lume și pentru Lume. Națiunea română asistă copleșită de sărăcie la mascarada "democrației de tranziție", fără posibilitatea să riposteze, să tragă la răspundere pe acești rinoceri roșii, care se lăfăiesc în palatele fostului regat românesc. De aceea

umirea conștiințelor libere, care mai există în sine națiunii române și nu au fost pervertite. De aceea există atâta sarcasm al acestor conștiințe libere față de blândețea a milioane de Români care acceptă jocul ordinar, de ultimă speță, al foștilor activiști securisto-comuniști! Faptul că națiunea română a uitat de DEMNITATEA ei istorică, este o dovadă că putrefacția "monstrului comunist" s'a transformat în hrană zilnică - un început de boală socială prin cronicizare nedeterminată. Mizeria s'a instalat în tiparele ei ancestrale.

Cu bună știință acești ianus bifronis ce conduc destinul națiunii române se distrează la ruleta istoriei. Cu un simplu gest al mâinii determină mișcări subterane perfide pentru a acapara valori ca "semn de mândrie mafiotoasă". Au împărțit țara în "sec-toare personale", punând în puncte cheie membrii de familie, apropiații cei mai

credincioși, pentru a veghea și a supraveghea pe cei depozedați de dreptul strămoșesc de a trăi liberi, în bunăstare la masa sfântă care se numește ROMÂNIA.

Delatori de valori naționale se "îngă-lează" sfidători în lojele puterii. Nemernicia lor este fără margini. Preocupați de propriul lux, de îmbuibarea hoitului, sfidează națiunea română din limuzinele fortificate. Ei au avut "educatori" diabolici, ultimii: cei impușcați în 1989, și pun în aplicare, mereu prezentul invectiv pentru națiunea română: "VIERMII". Nu este o metaforă gratuită, este tot mai evidentă și actualii potențați ai puterii iliesciste se folosesc de ea în orice prilej. Națiunea română - culmea ironiei, a acceptat-o și trăiește din plin stigmatul. Acest stigmat este tot mai evident prin sărăcia galopantă, prin prețurile incredibile la produsele de strictă necesitate.

Continuare în pag. 4

CITIȚI ÎN ACEST NUMĂR

articole semnate de următorii colaboratori din România:

F. OPREA SĂLCEANU	pagina 1
Av. Dr. N. RODEAN	pagina 2
Prof. A. Iustin HOSSU	pagina 5
Iulia SCURTU	pagina 6
Av. George VASU	pagina 7
Prof. T. BRĂILEANU	pagina 7
Tiberiu HENTEA	pagina 7
Prof. M. S. DERDENA	pagina 12
Dr. Constantin HAGI	pagina 15
Prof. N. CIACHIR	pagina 16
Dr. Ionel ZEANA	pagina 16
Ana POPOVICI	pagina 17
Prof. Radu BADIU	pagina 18

ISSN
0705-8365

Prețul unui abonament anual
30\$/50DM

THE ROMANIAN VOICE

THE LARGEST ROMANIAN NEWSPAPER IN THE FREE WORLD

ANUL 22 Nr. 237 - APRILIE 1996

PUBLICAȚIE LUNARĂ

EDITOR: GEORGE BĂLAȘU

CIRCULAȚIE ÎN AFARA CANADEI: AFRICA, ARGENTINA, ANGLIA, AUSTRALIA, BRAZILIA, BELGIA, CHILE, DANEMARCA, ELVEȚIA, GERMANIA, GRECIA, FRANȚA, ISRAEL, ITALIA, IUGOSLAVIA, OLANDA, ROMANIA, SPANIA, S.U.A., SUEȚIA, TURCIA, UNGARIA, NOUA ZEELANDĂ

ALEGERILE CARE BAT LA UȘĂ

Eugen BĂRSAN

În înțelesul oricui, alegerile care bat la ușa sunt de o însemnătate covârșitoare. Fiindcă ele vor fi arătarea probatorie dacă în societatea românească se petrece ori nu fenomenul de deșteptare al celui de-al doilea sprezecelea ceas. Al deșteptării care trebuie să redea unei societăți destrămate remediul mai mult decât dorit. Remediul de salvare a ei din mâinile "fundamentalistilor" neocomuniști.

Căci fundamentalismul neocomunist este o putere politică tovarășească, care a făcut din țară celule bolnave, în chip și fel. În scopul de a supune în acest fel pe oameni mendrelor politicii lui. O politică, căreia trebuie să i se pună capăt printr-o ridicare populară de schimbare a cursului țării. Altcum, neridicarea din complexul celulelor bolnave pentru a-i elimina pe fundamentalisti este egală cu o ținută de orbire în fața unei catastrofe naționale. Astfel, raportat la acest lucru, viitoarele alegeri înseamnă conștiință sau neconștiință, interes sau dezinteres pentru salvare națională ori adâncire de catastrofă națională.

Peste celule bolnave ori neghiobie, acum se știe foarte bine cine se datorează supliciu anilor de tranziție. La fel se mai știe că abuzurile puterii fundamentale au întrecut orice imaginație. Iar dacă aceste lucruri se știu, e cazul ca (1) neapărat să se voteze și (2) să nu se voteze orbește.

Un vot dat pentru restabilirea moralității și demnității este punctul de pornire pentru restaurarea justiției, consfințirea dreptului persoanei, a proprietății private și a separării puterilor în stat. Binele așteptat nu se poate construi decât pe o temelie de adevăr și de moralitate.

Numele speranței legate de viitoarele alegeri, e schimbarea. De ele este legată unica șansă de desprindere de trecut, de fundamentalismul neocomunist, și de pășire, în sfârșit, pe calea unei vieți de restabilire a omeniei pierdute. Căci conceptul natural și esențial care a dirijat pe omul-Român în toată istoria lui, a fost omenia. De aici, măsura tuturor relelor românești a fost și este raportată la îndepărtarea lor de omenie. Unde s'a stins omenia, lumea s'a dat peste cap și nu mai poate fi vorba de bine.

La legea morală, la omenie nu se poate ajunge fără curățenie. Iar mătura curățeniei sunt alegerile. Cu votul dat la ele, trebuie să se exprime voința politică,

Continuare în pag.3

VENIȚI DE LUAȚI LUMINĂ

—Pr. Dr. Dumitru ICHIM—

Omul este un ocean căruia nici un explorator nu a reușit să-i definească țărmurile. Viața lui începe înainte de a se naște, iar moartea lui în loc să-l sfârșească îl salvă spre un alt fel de viață. Între viața omului și cea a animalului sau plantelor putem găsi analogia biologică, dar și tragedia omului. E singura ființă care își cugăte moartea. El știe că va muri. Privește în inima galaxiilor și în rărunchii materiei și în această imensă noapte, pretutindeni descoperă ca niște urme în nisip pașii Luminii.

Ca să afle ce este ca om privește în jur. Natura e atât de perfectă prin legile ei și instinctele imprimate în biologic atât de matematic sugerând un anumit scop. Nu găsește răspunsul pentru viața lui: ce este ca om. Brândușa sau albina, privighetoarea sau furnica, vaca sau iarbă nu au pe teritoriul lor coșmarul noțiunii de moarte. Cercul lor biologic nu e străbătut de nici un nou al morții. Neștiind ce este moartea am putea spune că sunt nemuritoare, nu în sensul de fără moarte, ci că nici măcar o singură zi sau secundă din viața animalelor și a plantelor nu este murdărită cu frica de moarte.

Ca să afle cine este ca om se întreabă, după nerăspunsul ce este viața lui (care nu este numai instincte și legi naturale), ce este moartea

de care numai el este conștient. Creația din jurul lui, acest admirabil poem în care un spic de grâu sfidează toate cunoștințele noastre de gravitație și arhitectură, doar un exemplu, nu mai are sens. De unde a venit în om moartea? Ce este omul? Ce este moartea? Rațional nu găsim un răspuns. Totul este întuneric. Nu întunericul unei nopți instalate, ci meioticul întuneric dinaintea creației.

Voltaire, cu toată atitudinea sa antiecclesiastică făcea o legătură între ceas și Ceasornicar, între creație și Creator.

Creația lumii începe în infinita catedrală a lui Dumnezeu când a strigat deasupra abisurilor noianului de genuri: "Să fie lumină!" Întunericul, adică meioticul, este suprimat creativ de Creator. În fața altarului cosmic, după cele șase zile ale creației, Dum-

nezeu hirotonește (adică își pune mâinile pe creația cea mai sublimă a biologicului) pe om, ca preot al universului (Geneză 1, 26-31). Și Dumnezeu i-a făcut prima biserică în care să locuiască împreună. Aceasta era Grădina Raiului.

Dar omul l-a trădat pe Dumnezeu. Într'un mod groaznic. S'a asociat cu diavolul. Față de Dumnezeu, Adam a procedat ca tipul de "prieten" care te vinde pentru o lamă de cheving gum sau un măr. Ispita. De ce Adam nu a fost creat "perfect" ne întreabă cei ce gândesc biologic? Pentru că Dumnezeu a creat omul din iubire și ca pecete a iubirii l-a creat după "chipul și asemănarea" Lui. Nimeni nu poate iubi fără dreptul de a alege ce să iubească. Adam nu numai că a făcut o alegere proastă în asocierea cu diavolul, dar o face și pe avocatul. În loc să-și ceară iertare, și Dumnezeu l-ar fi iertat, începe să acuze. Catastrofa ce s'a întâmplat o vedem în logica lui de a gândi. În vreme ce Eva își ocolește greșeala că "sarpele m'a amăgit", Adam încearcă să dea șah mat lui Dumnezeu. Să-l acuze direct. Blasfemic. Așteptând ca Dumnezeu să-și ceară scuze că: "Femeia care mi-ai dat-o să fie cu mine, aceea mi-a dat din pom și am mâncat." (Geneză, 3,12). La acest fel de silogism de a judeca, lui

Continuare în pag.4

EDITORIAL

COMENTARIU LA SCRISOAREA- DOCUMENT DIN NUMĂRUL TRECUT

Scrisoarea din numărul trecut, semnată de mai mulți preoți din cadrul Episcopiei noastre (dela Vatra Românească), ne obligă la o serie de comentarii, căci aceasta a creat o mare confuzie în lumea românească, în general. Și noi credem că ea s'a născut dintr-o confuzie și mai mare care domnește în rândurile ortodoxiei românești, ca o consecință a legăturilor sale cu partidul comunist, din 1944 până astăzi. Este o moștenire ideologică ce apasă greu asupra Bisericii Ortodoxe Române.

O primă confuzie o constituie faptul că scrisoarea apare ca un act de independență a unor semnatari și nu are un caracter oficial al Episcopiei Ortodoxe. Și, o întrebare firească este aceasta: de unde și-au luat niște preoți, încadrați în Episcopie, dreptul de a trece la acțiuni care s'a hotărâtă viitorul acestei Episcopii, și care este autoritatea lor morală? Căci, dacă ne uităm cu atenție, printre semnatarii acestei scrisori - de fapt unii neași ca ar fi semnat scrisoarea și acest lucru adaugă o confuzie în plus - ne dăm seama că găsim nume foarte controversate, asupra cărora, cu câțiva ani în urmă, s'a cerut o investigație din partea unor preoți, printr-o scrisoare publică. Și nu cunoaștem nici un caz, în care cei controversați s'a se fi grăbit să aducă clarificările necesare pentru a ridica valul suspiciunilor.

Citind cu atenție această scrisoare, ne dăm seama că textul este încadrat de hieroglife de tipul celor pe care le utilizează Securitatea comunistă (atât în trecut cât și în prezent, căci nu s'a schimbat nimic în România). Evidența cea mai clară este sfatul care se dă celor ce primesc scrisoarea să nu lase în nici un fel să scape vreo copie în mâinile laicilor, deci să se afle despre conținutul ei. În mintea semnatărilor, laici sunt parte din turmă și nu au dreptul să știe nimic despre soarta lor. Marea "elită" este singura responsabilă cu destinul Bisericii, nu turma cea mare a credincioșilor. Ca și în partidul comunist: comitetul central este singurul organ care ia decizii pentru viața proleților și a turmei.

În fond, despre ce este vorba? Despre un nou asalt al Securității comuniste, cu asentimentul unor reziduuri pro-comuniste din cadrul Patriarhiei dela București și cu instrumentarea "infiltrațiilor" din lumea liberă, pentru a fi dominată total și Biserica Ortodoxă din afara României. Chestia cu independența unei Mitropolii din America este parte din sistemul arhicunoscut al partidului comunist, operația pe etape, până se realizează scopul scontat, pe care și l-au propus. Este vorba numai de "agitarea" unei idei, pentru a crea o divisiune. Obiectivele sunt altele, și ele vor apărea mai târziu, după ce s'a depășit faza sau fazele inițiale, cu care pot fi amăgiți oamenii. Cei mai mulți semnatari nu sunt cunoscuți prin activitățile lor naționale, de promovare a intereselor naționale, ci, tocmai dimpotrivă. Deci nu li se acordă nici un fel de încredere și susținere. Ei au deja pregătite uneltele de luptă și spun așa, direct, "dacă ne atacăți pe chestia relațiilor noastre și a jocului cu Securitatea, noi vă vom spune că sunteți "fasciști", adică eticheta lor de părere și de atac, la adresa altora. Nici măcar nu s'i dau seama că eticheta de "fascist" a fost inventată și utilizată de comunisti și de cei slabi de înțeles care nu au idei personale, ci luate din dosarul sovietic de propagandă.

O problemă atât de importantă, ca înființarea unei Mitropolii, era resorului unor consfătuiri prelabile și îndelungate cu colaborarea tuturor membrilor Bisericii Ortodoxe din Episcopatul american. Puteau și semnatarii scrisorii să participe la dezbateri, fiind membri cu forme legale în acest Episcopat, dar în nici un caz, acești semnatari nu au primit nici o calitate oficială, din partea Episcopatului, să treacă la o astfel de acțiune. Greșeala lor a fost că au făcut acest lucru fără a cere aprobarea Episcopului. Semnificația este directă, ei lucrează în hrube și credințioși nu au nici un cuvânt de spus în această treabă. "Soborul!", care este eticheta de recomandare a Ortodoxiei, se reduce numai la un grup restrâns, "special" pregătit pentru problemele de mare anvergură, în cazul nostru (deși, nu au semnat toți) al unei scrisori care s'a născut dintr-o confuzie și a creat o mare confuzie. Există mulți dintre Români exilați care nu au fost surprinși și nici confuzi. Ei știau de mult că va veni o vreme când se vor da loviturile neașteptate în comunitățile românești, de către acei ce s'au strecurat în aceste comunități, cu acest obiectiv și au așteptat un moment potrivit pentru surpriza lor. Căci aceasta era misiunea lor. Numai naivii sau interesele nu au ținut socotalea de avertismentele date.

Scrisoarea aceasta nu va avea nici un efect negativ, căci reacțiunea va fi serioasă și marea greșală care s'a făcut că nu s'a ținut seama de proverbul românesc "graba strică treaba". S'au cam grăbit domnișorii.

Așa s'a făcut și cu Biserica Ortodoxă dela Paris și în altă parte, unde nu au ținut seama de realitățile locale și mai ales nu au învățat acești domnișori că prin minciuni și falsuri nu se poate clădi adevărul și nu se poate obține biruința, nicăieri în lume și nicidecum.

George BĂLAȘU

SEMNIFICAȚIA UNEI DEMISII...

—Av. Dr. Nicolae RODEAN—

În ziarele apărute la 15 Februarie 1996, cititorii s'au oprit cu deosebit interes asupra știrii privind demisia generalului Ion Pitulescu, subsecretar de stat și inspector general al Poliției, împrejurare considerată ca prezentând un caracter de "unicitate", prin conținut și neobișnuit.

Desigur, gestul acestuia, atât de semnificativ și întrebător, a fost interpretat în diferite feluri, astfel cum acestea au fost desprinse și așezate din și întrebându-se anumite puncte de vedere, proprii, subliniind că, în marea lor majoritate, autorii lor au ocolit să găsească și să analizeze CAUZELE care au determinat poziția demisionărilor, cauze pe care acesta le-a considerat ca având o "justificare" deplină.

Și pentru o înțelegere corectă, redăm, în conținut, explicațiile sale: "În semn de protest față de actuala situație din societatea românească, îmi prezint această demisie. Picătura care a umplut paharul a fost atacul perfid și murdar din interiorul ministerului, cât și din sfera ale puterii".

Așadar, reținem, în primul rând, protestul "față de actuala situație din societatea românească", protest care aparține sefului unei instituții și numai în rândul al doilea ar putea fi privit ca având un caracter (am spune - personal), referindu-se la "atacul perfid și murdar la adresa mea".

Și este destul de regretabil că cele mai multe comentarii au fost canalizate doar spre acestea, căutând și acceptând în ele explicația demisiei, ceea ce este cu totul nesemnificativ și insuficient pentru "înțelegerea" unui gest atât de neobișnuit.

Cu alte cuvinte, accentul principal trebuie îndreptat spre "seful instituției", care, în cadrul atribuțiilor sale de serviciu, a socotit util formularea unui protest față de "actuala situație din societatea românească".

Iar pentru confirmarea celor spuse până acum, redăm, în continuare, din declarațiile de presă ale generalului Ion Pitulescu, ocazionate de unele "reacții" față de protestul acestuia: "Sunt profund mâhnit că gestul meu nu a fost înțeles corect ori i s'a dat o interpretare denaturată de către persoane de rea credință" sau că: "Sunt totodată, indignat de faptul că un ministru, mă refer la D-nul

Chiuzbaian încearcă să inducă în eroare opinia publică, afirmând că nu a fost sesizat oficial despre problema la care m'am referit", subliniind că prin adresa nr. 6509 din 30 Iulie 1994, sub semnătura ministrului de interne, i s'a trimis ministrului de justiție o informare cu 10 cazuri de soluții pronunțate de instanțele de judecată."

Așadar, ministrul de justiție "încearcă să inducă în eroare opinia publică", împrejurare care (dacă s'ar dovedi exact), este de necontestat că s'ar cuprinde, fără nici un comentariu și fără nici o rezervă, în ceea ce se poate înțelege în precizarea din conținutul protestului "față de actuala situație din societatea românească".

Și dacă lucrurile sunt așa cum au fost prezentate, apreciem că angajarea unor discuții polemice afectează în mod nepermis problema însăși, prin îndepărtarea dela esența și "înțelegerea" de care depinde acceptarea unui anume punct de vedere.

Socotim, de asemenea, că fără nici o relevanță și alături de subiectul ce interesează, declarația ministrului de justiție atunci când afirmă că: "...gravele acuzații ale generalului Pitulescu nu pot fi interpretate decât ca o ingerință patentă în competențele puterii judiciare".

Cum, adică? Atunci când ministrul de justiție este sesizat, oficial, de unele organe de stat, competente, despre "modul" de soluționare judecătorească a unor cauze, anchetate, inițial, de Poliție, aceasta poate fi considerată "o ingerință patentă în competențele puterii judiciare"?

Iar, pe de altă parte, cum am putea califica "poziția" ministrului de justiție atunci când nu răspunde în nici un fel informației oficiale din 30 Iulie 1994 prin care "sub semnătura ministrului de interne" s'a considerat că "soluțiile pronunțate de instanțele de judecată, în 10 cazuri, sunt discordante în raport cu pericolul social al infracțiunilor și persoana faptuitorilor".

Oare de ce "ingerință patentă în competențele puterii judiciare" poate fi vorba când "înștiințarea" respectivă, se plasează, în timp, după pronunțarea sentințelor?

Nu, Domnule ministru al justiției, afirmația Dvs. nu

poate fi primită, considerând că "informația" despre care se discută, departe de a fi botezată astfel, ar fi trebuit să constituie, dimpotrivă, un **semnal de alarmă de natură să vă mobilizeze în activitatea pe care o desfășurați**, insistând - oficial și cu deplină competență - spre o rezolvare judiciară, legală și cât mai coresponsabilă a specificului cauzelor din partea celor imputerniciți să împartă dreptate.

Pe de altă parte, am spune că sesizarea Dvs. cu unele situații prin care aceștia se consideră "nedreptățiți", acestea, cercetate, ar trebui să reclame un plus de preocupare și gândire care să depășească posibilitatea "eventuală" de reformare a acelor hotărâri la care aceștia speră, ca urmare a exercitării unor căi de atac, sesizări care NICI CUM nu pot fi apreciate ca fiind "ingerință patentă în competențele puterii judiciare".

De aceea, dacă s'ar fi înțeles în mod corect tot ce se cuprinde "în semn de protest față de actuala situație din societatea românească" s'ar fi căutat soluții care să ducă la descifrarea și dezlegarea, în fond, a problemelor angajate în activitățile, aparent deosebite, ale organelor judecătorești și cele ale Poliției.

Dar, "seismul Pitulescu" a determinat și luări de poziție din partea celor care, într-un fel sau altul, au considerat să reacționeze.

Astfel, într-un protest primit de ziarul "România liberă" și apărut la 19 Februarie 1996, ASOCIAȚIA MAGISTRAȚILOR DIN ROMÂNIA își exprimă "neplăcuta surpriză și dezaprobare față de caracterul nereal și tendențios al motivației pe care D-l. general Pitulescu a dat-o gestului său de a demisiona din funcția ocupată în cadrul poliției".

Nu intenționăm să redăm, în totalitate, sublinierile cuprinse în protestul acestei asociații, dar trebuie să reproducem, în extenso un alineat, apreciind că formularea acestuia reprezintă "optica" autorului sau autorilor acestuia.

Iată-l: "În concepția D-lui general, independența judecătorilor, prezumția de nevinovăție, respectarea dreptului la apărare și a celorlalte drepturi procesuale, stârnuie pentru aflarea adevărului și carac-

terul obligatoriu al unei hotărâri judecătorești definitive sunt "vinovate" de faptul că nu toți cei trimiși în judecată nu sunt în mod automat condamnați așa cum ar dori, probabil, D-l. general..."

Am citit de câteva ori aceste rânduri și am ajuns la concluzia că așa ceva nu se poate. Este incredibil.

Într-adevăr, rândurile de mai sus sunt cu totul neadecuate și ar fi trebuit să fie, în totalitate străine (chiar și numai sub aspectul formulării) unor oameni de specialitate, a căror pregătire profesională și capacitate intelectuală ar fi trebuit să le oprească îndrăzneala de a-l învinui pe generalul Pitulescu de necunoașterea unor principii elementare, cunoscute de studenții dela Facultatea de Drept în primul lor an de studii.

Și iarăși spun. Incredibil. Este de neconceput să afirmi că generalul Pitulescu, doctor în drept și cu destulă experiență în activități judiciare, ar fi partizanul unui "concept" fundamentat pe "necunoașterea" sau pe "neaplicarea" unor principii pe care toți judecătorii au obligația legală și funcțională să le respecte în activitatea lor specifică.

De aceea, considerăm că, din acest punct de vedere, **susținerea la care ne-am referit este improprie, neadevărată și chiar absurdă și nu face cinste autorilor acesteia.**

Asociația Magistraților, în loc de a se apleca, cu interes, asupra problemei angajată în discuție, căutând să pătrundă esența acesteia, se consideră competentă să facă **aprecieri figurative despre generalul demisionar, învinuindu-l de necunoașterea unor principii elementare**, împietând nu numai asupra lipsei sale de pregătire profesională ci, mai ales acuzându-l și de imoralitate. Pentru că, ori ce am spune, despre imoralitate poate fi vorba atunci când, printre altele, "motivația" demisiei sale este cuprinsă în faptul că "...toți cei trimiși în judecată nu sunt în mod automat condamnați așa cum ar dori, probabil, D-l. general..."

Oare, așa să fie? Acesta este generalul Pitulescu? Aceasta este concluzia la care au ajuns autorii protestului întocmit de către Asociația Magistraților?

Continuare în pag. 5.

ABONAȚI-VĂ LA ZIARUL CUVÂNTUL ROMÂNESC

Abonamentele și reînnoirea lor, se pot face după cum urmează:

Din Canada și U.S.A., se pot face "Cec Postal" (Money Order) sau "Cec Personal".
Din Europa și alte continente, prin "Mandat Postal" sau "Cec Internațional" pe adresa ziarului:

CUVÂNTUL ROMÂNESC

P.O.Box 78010

Westcliffe Postal Outlet

Hamilton, Ontario, Canada L9C 7N5

Second Class Mail Registration Number 4133

REÎNNOIȚI-VĂ ABONAMENTUL

PRECIZĂRI REDACȚIONALE

• Nu garantăm apariția articolelor mai lungi de 4 pagini dactilografiate la 2 rânduri. Redacția nu dorește să intervină cenzurând prin forță împrejurărilor, textele supradimensionate.

• Manuscrisele nepublicate nu se înapoiază.

• Reproducerea articolelor este interzisă fără menționarea sursei.

TRIST, DAR ADEVĂRAT...

—Mihaela MOISIN—

Este încurajator să vezi mulțimea de credincioși ce participă Duminica la slujbele religioase în Biserici, și mai ales mulțimea de noi veniți: tineri, cu copii sau fără, ce simt nevoia să se apropie de Dumnezeu.

Pe de altă parte, este dezolant să-ți vezi plecând acasă imediat după slujbă, când în hala Bisericii se aniversează, se comemorează o zi națională. Dar mai ales să asculți comentariile ce au loc între noii veniți, ca urmare obiceiurilor împământenite și necesare ale parohiilor din Occident: "Nici nu s'a terminat slujba bine și a venit un Domn cu o tăviță să dăm bani. Eu nu am văzut așa ceva în România". Sau: "De anul Nou, Biserica a organizat o tombolă. Cine a mai

văzut tombolă la Biserică?" Ori: "Mă duc la slujbă, dar nici nu mă gândesc să rămân la banchet". "De ce?" întrebă din când în când. "În primul rând că nu mă amestec cu toți cei de acolo, apoi, să dau bani la masă? Pe mine trebuie să mă ajute, că sunt nou venit și sărac".

Este adevărat, în România nu existau tombole la biserică, nici banchete de aniversare sau comemorare a zilelor naționale, ori pentru hramul Bisericii respective. Este adevărat, că dacă rămâi la un banchet întâlnești tot felul de oameni, și mai buni și mai răi, și mai noi și mai vechi, și tot atât de adevărat că după masa organizată faci o donație.

Necazul este că acestor

noi veniți, nimeni nu li s'a pierdut timpul să le explice că toate parohiile române din Occident au fost create prin donații și "muncă voluntară" (expresie ce de altfel crează un dezechilibru total celor mai de curând sosiți), și că se mențin prin aceeași muncă voluntară a enoriașilor. Poate cred acești tineri că preoții Bisericii sunt plătiți de guvernul țării respective? Ca în România? Este adevărat, sunt și asemenea preoți în Occident, cei care sunt trimiși de Patriarhia din România, cei ce țin de așa zisa Biserică Misionară. Dar nu despre aceștia vorbim, și nici despre aceste Biserici.

Nu este treaba noastră.

S'a u gândit vreodată acești Români abia sosiți pe pământ occidental că preotul parohiei respective, trebuie să muncească, uneori fizic, pentru a-și întreține familia, a-și plăti casa și toate datoritiile cetățenești pe care fiecare le are?

Desigur că nu, și nu este vina lor că nu știu aceste lucruri. Acomodarea la o viață complet diferită de cea în care au trăit până mai deunăzi, cuprinde și noutatea mersului comunităților românești în care s'au așezat. A Bisericii lor care se duc să se roage, fără a ști din ce se întrețin aceste Biserici, din ce se plătesc taxe, utilități, întreținere. Dar nici nu vor să afle.

În ce privește "amestecul" cu tot felul de oameni, este păcat că prin această mentalitate, se pierde ceea ce s'a clădit în peste 50 de ani de către cei ce au fost forțați să trăiască departe de țara lor. Acești Români "amestecați" sunt cei care au clădit Biserici în care noii veniți vin să se închine, aceștia sunt cei care au menținut românismul acolo unde toți am venit ca străini și am devenit mai buni Români. Este păcat că noua generație de Români, sătui de cele ce se întâmplă în România, uneori nu vor să audă de alți compatrioți, sau de orice este românesc, alături fiind chiar rușinați să recunoască apartenența lor românească sau chiar să-și învețe copiii limba lor maternă. Dar ceea ce este mai trist, este că ei nu înțeleg că nu vor fi niciodată Americani, Canadieni, Francezi, Germani etc., sută la sută, ceea ce cred în primele ani că vor deveni, pentru că mentalitatea cu care vin în oricare din aceste țări, nu-i ajută a pătrunde în societățile țărilor respective, clădite în mod deosebit pe muncă voluntară și donații, pe respectul reciproc. Prea târziu însă vor realiza că, pierzând contactul cu tot ce este românesc, cu tradiții, religie și istorie, care în România nu li s'au predat, iar aici n'au vrut să le învețe, de fapt și-au pierdut identitatea.

Și când mai auzi pe câte unii, că ar trebui să mai facem o biserică ici și colo, pentru că acum au venit atât de mulți Români... Cu a cui donații, cu ale cui eforturi? Și cine li va plăti pe preoții respectivi? Poate cu ajutorul guvernului neocomunist din România?

ACOPERĂ DEMOCRAȚIA NEDREPTĂȚILE?

DI. Alfred Moses, Ambasadorul Statelor Unite la București, a reușit, datorită unui discurs ținut la Universitatea Babeș-Bolyai din Cluj, să irite pe comuniști, pe neocomuniști și pe anticomuniști. O performanță de campion categoriei grea.

Misiunea ambasadorului este să promoveze interesele țării pe care o reprezintă, să creeze un climat de prietenie și încredere care să ducă la o colaborare culturală, economică și să elimine orice viitoare conflicte etc., dar până la discursul buclucos, să prezentăm un microscopic portret.

DI. Alfred Moses este un veteran al manevrelor diplomatice și are influență la Washington și în mass-media. D-sa a dus tratative cu Ceaușescu pentru a ajuta emigrarea Evreilor din țară și după puțin timp dela sosirea în București a declarat că în România nu există antisemitism și subliniem că DI. Alfred Moses a avut un rol principal la invitarea fostului Rabin șef Alexandru Șafran care, cu ochii înlăcrimați, a declarat că generalul Antonescu n'a trimis nici un Evreu în lagărele germane de exterminare. O corectare a istoriei și-o botniță propagandei antiromânești. De asemenea DI. A.M. a denunțat "odiosul pact Ribbentrop-Molotov" care, din nefericire, nu se poate desface. Acum, să revenim la restul problemelor românești, asupra cărora DI. A.M. și-a exprimat părerea:

MINORITĂȚILE: "Se irosește prea multă energie și sunt extremiști de ambele părți;

NATO: "Nici o țară fără o democrație pe deplin funcțională nu trebuie să candideze" pentru a deveni membru NATO, la care adaugă: "Absența partidelor extreme din guvern român, după alegeri, va avansa, după părerea mea, cauza aderării la NATO".

Afirmățiile ambasadoriale au provocat

protestul celor cu musca pe căciulă:

Președintele Ion Iliescu: Ambasadorul american "Să se abțină dela declarații privind prezența partidelor extremiste în guvernul României, atât timp cât definirea extremismului este o chestiune discutabilă".

Ion Gavra, vicepreședinte al PUNR: va trimite proteste Senatului american și Președintelui Clinton ca să-l recheme pe DI. A. Moses.

Ilie Verdeț, președintele PSM: a spus, indignat bineînțeles, că partidul său nu-i extremist și că nu-i atribuția unui diplomat străin să arate guvernului cum să se poarte.

Adrian Năstase, liderul partidului PDSR: consideră declarația ca "amestec în treburile interne".

Purtătorii de cuvânt ai partidelor PL-'93 și MAE sunt de acord cu cele afirmate de ambasadorul Statelor Unite.

AVERILE NAȚIONALIZATE: Precizând că ideea e în "acord" cu cei dela WASHINGTON (Sublinierile noastre), DI. A.M. aprobă decizia guvernului de a nu înapoia casele naționalizate pe motivul că'ar fi o pierdere prea mare pentru guvern și până la urmă tot cetățeanul trebuie să plătească paguba prin impunerea de noi taxe.

Punem punct declarațiilor domnului ambasador și ne îndreptăm privirile către Washington care, în numele sistemului "capitalist" și "democrat" oferă hoților titlul de a fi stăpâni pe averile luate cu forța.

S'au consfințit "legile" unui regim de teroare, ce-a jefuit pe cetățean de fructul muncii.

Ce mai putem spune, decât...

Nu cercetăm aceste "legi" de teamă că le vom înțelege.

Stroe MOLDOVANU

ALEGERILE CARE BAT LA UȘĂ

Urmare din pagina 1

de dreptate și adevăr prin eliminarea "fundamentalistilor" neocomuniști din viața publică a țării.

Să nu se spună că neocomunismul ar fi o fatalitate fără de leac. El nu e fatalitate ci doar o nefericire care poate fi măturată dacă cetățeanul își însușește o datorie care trebuie onorată cu un mătușor pe măsura situației. În final, acest mătușor înseamnă ultimul simț de responsabilitate față de destinul țării.

Bineînțeles că în timp ce pe hârtie lucrurile par întotdeauna mai simple, de viitoarele alegeri generale este legată o pregătire de foc a unui război electoral între deținătorii puterii și cei care vor să-i măture, adică Opoziția. S'ar părea că, în această pregătire de foc, convulsiile sociale care au loc ca expresie a crizei economice prin care trece societatea românească, ar întârzi pe zi ce trece lupta Opoziției care se mișcă pe axa de schimbare.

Din păcate, în afară de fundamentalisti, Opoziția trebuie să mai lupte și cu plaga gândirii negativiste și cu absenteismul de gândire. În fapt, atât tarele gândirii negativiste cât și absenteismul de gândire alcătuiesc tragicul obstacol al acestor zile românești. Care, din păcate, încă sunt dominate de comunismul implantat în mentalitatea cetățeanului. A cetățeanului modelat în conformitate cu proiectul comunist. Prin această implantare, intoxicarea a căpătat proporții mai mari decât s'ar fi putut crede.

Alegerile care bat la ușă, înseamnă cinci milioane de alegători și preocuparea de scoatere a țării din tunelul anormalului. Un lucru posibil, doar dacă Opoziția se va prezenta la ele unită și ea va fi susținută de cei flămânzi. De cei care nu au nici timpul și nici disponibilitatea de a face, deocamdată, selecție ideologică între democrația creștină, democrația liberală etc. Ei mărginindu-se la a ști doar atâtă: (1) că față în față stau poporul și nomenclatura fundamentalistă și (2) că schimbarea faptică de direcție a acestei nomenclaturi este înapoi la vaca lui Stalin ca să se progreseze la vaca D-lui Iliescu.

E greu de prevăzut câți dintre cei flămânzi vor mai vota pe DI. Iliescu și trandafirii lui. Pentru că, cacialmauă promisiunilor care li s'au făcut, e prea mare. Iar din spatele ei, își face tot mai mult loc clarificarea că începând cu epoca comunistă poporul român nu a avut parte decât de conducători nedemni. De aceea oamenii vor altceva, zicând: cu unealta statului-patron ne-am lămurit, să încercăm și cu ceilalți.

Pe de altă parte, comuniștii nu au de ales; ori se mențin la cârmă, adică la adăpost de răspunderi pentru fărâdelegile comise, ori pierd puterea și pot ajunge la necazul răspunderilor. De aceea, ei aruncă în pregătirea de foc a alegerilor parlamentare și prezidențiale din '96 toate mijloacele "democratice" proprii lor, care ar trebui să le asigure și pe mai departe situația confortabilă în care o minoritate fundamentalistă agresivă să dicteze unei majorități manevrabile.

Până una alta, vaca cea mulsă de 50 de ani și văcării sunt cei care reprezintă existența istorică a neamului, sfidând și ținând cât mai jos valorile sufletești care zic că existența neamului și locul lui în istorie ar trebui să depindă de ele.

Când condiția umană a țării este marcată de tragic, alegerile care bat la ușă sunt văzute și așteptate sub semnul unei revolte a electoratului. Votul lui poate face curățenie. Fără de curățenia necesară, țara rămâne în războiul cetățeanului contra guvernului și guvernul contra cetățeanului.

Eugen BÂRSAN

Cristos a înviat

PE MARGINEA UNEI FOTOGRAFII

—Constantin MAREȘ—

Anul 1996 a început ca unul al mizeriei. Frig, căi ferate, șosele și străzi înzăpezite, apa caldă un vis iar cea rece cu țărâta. Inflație, mizerie, ziduri coșcovițe, familii întregi într-o singură încăpere, continuarea prăbușirii de aparate de zbor în care au intrat acele sicrie zburlătoare care sunt MIG-urile sovietice ale armatei române, elicoptere, avioane civile printre care tipuri de Antonov care își așteptau locul într-un muzeu. Garnituri de tren cu vagoane care tremură din încheieturi, cu uși smulse și ferestre sparte, aceasta constituind mijlocul de ventilație în miez de iarnă al dotării feroviare române la sfârșit de deceniu, veac și mileniu, șine care demonstrează că se mai întâlnesc ele și paralele, tramvaie, troleibuze și autobuze care asigură pasagerilor confortul vagoanelor de marfă și celor norocoși locuri libere pe scară, s'a demonstrat că este cancerigen, este bine să te sui într-o armură de azbest pentru a scăpa mai ușor incendiului care poate izbucni în orice clipă și mai ales între stații. Un guvern care se dovedește cea mai incapabilă garnitură de conducere dela căderea Sarmizegetusei dădă în mâinile legiunilor romane. Și pe deasupra, incursiunea victorioasă a Generalului Iarnă care, spre surpriza de an de an a cotrocenistului și palatistilor din Piața Victoriei se încapățânează să nu iasă la pensie, demonstrând, ce oroare!, că între toamnă și primăvară mai există totuși un anotimp.

În acest timp, ca bine

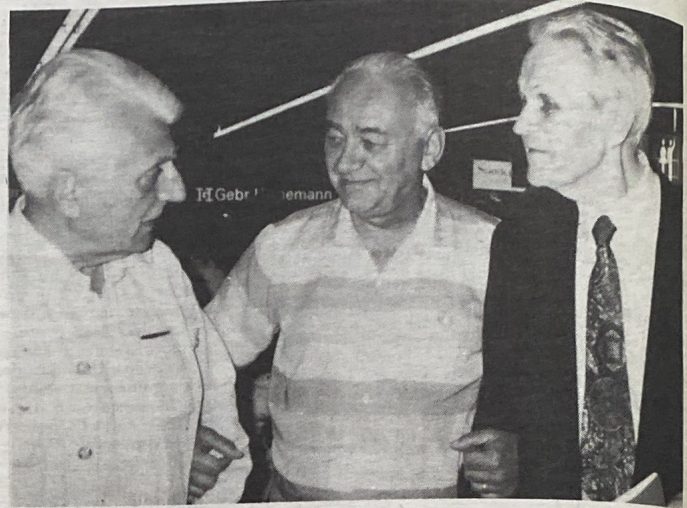
educați la școala marxistă, Președintele și Premierul demonstrează valabilitatea tezei bărbosului din Trier (unde își are și astăzi casa memorială), patronând sistemul și clică adunării bogăției la un pol, al mizeriei la celălalt. Atâta, doar, că la un pol se află câteva mii, poate zeci de mii de neo-nomenklaturiști politici și politico-economici, iar la celălalt peste 23 de milioane de năpăstuiți, din care să fim drepti, prea mulți au votat în 1990 cu adevărat în Duminica Orbului și în 1992 ca orbeții.

Iată însă că anul 1996 este și anul electoral. Oricât s'ar trage de timp și de păr pentru ca Oliviu Gherman să-și continue somnolența la Senat și Adrian Năstase în calitate de președinte de Cameră, meciurile amicale de tenis cu infractorul Miron Cosma, meciurile vor trebui să aibă loc: locale, prezidențiale și legislative. Pe cine și cu cine se va vota, aceasta o va hotărî poporul român, nefiind treaba nici unui ambasador să dea sfaturi pentru un "guvern de largă concentrare democratică" cum se spunea la 6 Martie 1945 despre cel în care intraseră socialiștii, liberalii lui Guță și așa ziii național-țărăniști ai infiltratului Anton Alexandrescu, patronajul fiind rezervat în realitate comuniștilor ce traduceau în românește ordinele primite dela Stalin.

Actuala opoziție trebuie, pentru că are șanse, să învingă. Sunt necesare câteva condiții, printre care de bază, o vigoare națională și internațională la desfășurarea alegerilor și mai ales unirea în fața celor care

de peste șase ani, în cojoace de oaie, duc țara din dezastru în dezastru. Risipirea adevăratelor forțe de opoziție în partide, mini-partide și mini-mini-partidulețe în afara Convenției nu constituie altceva decât un prim succes preelectoral pentru actuala putere. Un exemplu, devenit din păcate clasic, l-a constituit cel al Partidului Național Liberal condus în alegerile din 1992 de către Radu Câmpeanu, actual președinte al unui așa zis partid, de buzunar după unii, de cabină telefonică după alții. Ieșind din Convenție și neatingând plafonul cerut de lege, a irosit în alegerile din 27 Septembrie voturi scoțând PNL în afara parlamentului, iar prin redistribuire, aceste voturi inutile au devenit utile, însă partidului de guvernământ, în primul rând.

În România interbelică existau două mari partide, pe drept denumite și istorice: cel Național Țărănesc, prezidat de Iuliu Maniu și cel Național Liberal condus de Constantin-Dinu Brătianu. Aceste două mari formații s'au confruntat în alegeri, dar când au început dictaturile, cea a lui Carol II, de drept și de fapt, aflată undeva între regim autoritar și dictatură, cea a generalului devenit ulterior mareșalul Antonescu și mai ales în perioada în care partidul comunist, expresie mai mult ori mai puțin românească a voinței Kremlinului, parcurgea cu viteză accelerată drumul spre capătul total și totalitar a puterii, cei doi bărbați de stat au fost unul lângă altul, au avut aceeași cre-

dință în destinul țării, în democrație, și totodată convingerea că unor înalte scopuri nu le pot sluji decât mijloace demne. Uniți peste deceniu în acest cadru, până și moartea survenită în chinurile întemnițării dela Sighet, le-a pecetluit sfârșitul luptei comune, purtând convingerea că va veni o zi când alții vor putea și vor trebui să o reia.

Pe Corneliu Coposu l-am cunoscut cu cinci decenii în urmă, participând la o manifestare la Ateneul Român, unde se afla conducerea PNT și unde am ajuns datorită celui care ne era tânărul profesor și diriginte în ultima clasă la Liceul Spiru Haret din București, Gabriel Tepelea. O întâmplare ce nu am putut să o consider decât fericită, a făcut ca atât Seniorul cât și eu, cu toate studiile noastre juridice, să batem aceleași șantieri, două decenii mai târziu, să păstrăm cât și cum s'a putut contactul și după ce eu am luat calea privilegiilor și să-l reluăm direct, în țară și în Germania, după evenimentele din Decembrie 1989.

De Vintilă V. Brătianu - Vintilică, așa cum îi spuneau unii prieteni ce îl apucaseră și pe tatăl său, m'am apropiat în anii '45-'46, când ca tânăr liberal am devenit și secretarul circumscripției de tineret ce o conducea în Sectorul I Galben din Capitală, locuind aproape unul de altul și finându-ne ședintele și adunările vremii în casa istorică a lui Vintilă Brătianu, tatăl său și care fusese atât președinte

al partidului cât și prim-ministru după moartea marelui Ionel Brătianu. Fiind condamnat în lipsă la închisoare, a reușit să fugă și s'a stabilit în Occident, unde ne-am întâlnit în mai multe rânduri, apoi în 1990 în țară, când revăzându-ne în vechile locuri, primul drum făcut împreună a fost la cabinetul președintelui PNT-CD, Corneliu Coposu. În final, a fost cea tristă zi de Iunie 1994, când l-am petrecut pe ultimul drum în cripta dela Florica, după ce prietenul său Corneliu Coposu, își încheiasse scurta și sobra sa vorbire, prin cuvintele "la revedere, Vintilică".

Reproducerea ce însoțește aceste rânduri este aceea a unei fotografii făcută de soția mea, pe aeroportul din Frankfurt. Nu este doar o imagine, este și trebuie să constituie un adevărat simbol. Am avut ceea ce consider și voi considera întotdeauna drept un privilegiu hărăzit de soartă să le fiu apropiat atât urmașului lui Iuliu Maniu, cât și ultimului adevărat Brătianu. Erau amândoi în escala germană, în drum spre Statele Unite.

Astăzi sunt amândoi în lumea umbrelor, dar dăra ce au lăsat-o pentru o deplină unitate în lupta împotriva celor de ieri și care nu numai că au supraviețuit, dar acaparează puterea politică și pârghiile prezenței lui românesc, constituie un imperativ categoric, național, democratic și fauritor de șanse ce pot și trebuie să devină tot atâtea realități.

Ca un vechi național-liberal, aștept dela toate formațiunile politice care își revendică această sorginte să lase deoparte ceea ce le dezbină și în primul rând lupta pentru o supra-mație într-un sector în care important nu trebuie să fie ceea ce dezbină, ci doar ceea ce poate uni. După exemplul Iuliu Maniu - Dinu Brătianu, după cel atât de apropiat oferit nouă de Corneliu Coposu și Vintilă V. Brătianu, pentru câștigarea alegerilor, partide ce se denumesc liberale sau se consideră ca atare, indiferent de firma ce au afișat-o, își au locul necesar și aceasta chiar istoric, în Convenția Democratică, acesta fiind fondul, putând fi găsită și o formulă de înțelegere formală, ceea ce nu obligă, desigur, la compromisiuri, ce nu trebuie confundate cu înțelegerea în aceste luni, ce vor deveni curând, ceasuri majore. Există o Convenție și această Convenție are și un candidat pentru alegerile prezidențiale, candidat ce a arătat evoluția sa în ultimii patru ani.

Pentru a învinge trebuie credința și voința corespunzătoare. Ele nu pot fi implinite decât sub semnul unității, așa cum această unitate au dovedit-o la vremea lor Iuliu Maniu și Dinu Brătianu, la vremea noastră Corneliu Coposu și Vintilă V. Brătianu. Sub semnul acestei unități și doar sub acest semn este posibilă acea victorie, atât de necesară unei țări aflate în pragul ruinei și falimentului.

DEMOCRAȚIA DE TRANZIȚIE

Urmare din pag. 1

De asemenea, cultura este într-o cumplită degringoladă: cărțile se editează la prețuri mari față de buzunarul sărac al tineretului, al pensionarilor etc. Rinocerii roșii aranjează spre binele lor inflația și o dirijează pentru a pauperiza total națiunea română, pentru a reuși manevrarea ei în scopuri lor mafioate, să mențină puterea pentru progeniturile lor. Poșpaul de libertate nu face bine națiunii române tot mai bolnavă, în schimb pentru mafia politică această stare creează posibilitatea să acumuleze fâțiș averi faraonice. Justiția se zbate în cercul vicios al "gândirii iliesciste autoritarist-oligarhic". Urmează acesteia celelalte instituții ale statului. Este un paradox inconfundabil ceea ce a reușit "tovarășul" tuturor excrochilor cu titlatura: ministru, să facă în șase ani! Acest camaleon nu s'a sfiit nici de propria sa conștiință. Și națiunea română suportă "mendrele" acestui despot "luminat" (aiurea!) care a făcut tot posibilul să stigmatizeze destinul ei. Înconjurat de dinzoarii roșii, a transformat țara într-un "parc zoologic": copii - cerșetori, pensionari - cerșetori, cetățeni - cerșetori, cetățeni - handicapați social și economic.

Impertinența acestei bufoneriei politice iliesciste înveninează tinerele generații cu sindromul disperării. Și fără scrupule lansează dela tribuna Parlamentului "idei găunoase" despre cum trebuie să urmeze națiunea română preceptele legilor obscure prin esența lor pentru a trăi din plin binefacerile "democrației", care democrație se vede clar că nu reprezintă cu adevărat valorile DEMOCRAȚIEI din țările civilizate ale Europei. Sloganurile acestor mafioiliescisti sunt "grăite" cu insistență hipnotică de

activii securiști infiltrați în partidele care fac opoziție. Debusolarea națiunii române a atins cota cea mai înaltă. Actuala putere a fripturiștilor iliesciști s'a "logodit" cu o nouă condiție existențială: aceea a batus-tanizării națiunii. Nu degeaba Americanii se întreabă ce se întâmplă în România și au ajuns să nu mai înțeleagă starea de lucruri atât de contradictorie. Dar pentru națiunea română este clar: așa "dorește" cel care s'a vrut "președintele" mafioților roșii. Această situație le convine de minune acestor "scursori ale comunismului" pentru că nu doresc intrarea națiunii în vastul templu al democrației. Cu cât "nodul gordian" este mai complicat, cu atât mai greu poate fi el desfăcut, națiunea română rămâne în continuare sub controlul forțelor "oculte" ale fostei Securități, chipurile, acum "transparentă".

Corupția s'a transformat într-un veritabil tabu, un factum cheie pentru "tovarășii" ce se "odihnește" la Cotroceni fără grijă. Aceasta este cea mai tare "politică de interese" pe care o duce "tovarășii" pentru "prosperitatea" mafioților - lachei în dauna națiunii române. Nu mai este un secret pentru nimeni că există o înțelegere între verșorii mafioți (iliesciști), ocrati de "emanatul" Revoluției din 1989, cum îi place să se fâlească în orice ocazie, să transforme țara într-un "deșert" social și economic. Acesta este "idealul" creatorului celei mai originale democrații din istoria Lumii. Această monstruoasă "gândire comuniste" a distrus puritatea morală a națiunii române, dar și optimismul acesteia de a se regăsi pe sine, de a se întoarce în matricea originii sale, de a fi o națiune a democrației universale.

Florin OPREA SĂLCEANU

VENIȚI DE LUAȚI LUMINĂ

Urmare din pag. 1

Dumnezeu i s'a făcut milă. Omul a ales greșit. S'a rupt din Dumnezeu. S'a rupt din viață. S'a rupt din viață ca să fie nemuritor. Dar cum poți fi nemuritor dacă te rupi din izvorul cel dător de viață?

Astfel a început noaptea a doua. A neamului omenesc. Dumnezeu a iubit pe om și de aceea i-a zidit prima biserică a Raiului. I-a dat putință să aleagă. Viața sau moartea? Din iubire a zidit a doua biserică. A trimis pe unicul său Fiu să

ne omoare moartea, să se ofere morții pentru noi și cu "moartea Lui pre moarte câlcând" să învieze dăruind omului paradisul pierdut în mormântul potopului: "și celor din morminte viață dăruindu-le".

E noaptea Învierii. Toată filosofia lumii și toate profețiile se pot înalta numai până la sublimul de lămurări din nopțile de denii. Dar în noaptea Învierii omul, ca biserică a lui Dumnezeu, ca "templu al Spiritului Sfânt" e cufundat într-o imensă disperare a

noptii primordiale. Și groaznică așteptare nu este în zadar.

"Dacă Hristos nu a înviat, ne spune Tarsianul, zadarnică este credința noastră". Dar Hristos a înviat! În toate inimile și în toate bisericile răsună înfiorătoare chemare a lui Dumnezeu dela începutul lumii de "fiat lux" veniți de lăuri lumină din lumina lui Hristos cel înviat!

Pr.Dr. D. ICHIM

DE CE REGIMUL ILIESCU A RELEGALIZAT P.C.R. (= P.S. MOHORA) ABIA ACUM ?

— Andrei-Iustin HOSSU —

Tot ce face regimul uzurpator și ilegitim Iliescu (a uzurpat, deturnându-i sensul istoric și politic, Revoluția Anticomunistă din 16-21 Decembrie 1989) din 22 Decembrie 1989 până acum, este să se mențină cu

ghearele și cu dinții la putere, legalizându-și lipsa de legitimitate prin "alegeri democratice, libere și corecte".

Să nu ne iluzionăm că alegerile din Septembrie 1992 au adus vreun spor de

voturi Opoziției față de alegerile din Mai 1990! Impostorii politici și complicitii la crime Iliescu și Roman ("teroriști" din 22-30 Decembrie 1989, "contrademonstrația" FSN din 29 Ianuarie 1990 împotriva

marii demonstrații anticomuniste a PNȚCD din 28 Ianuarie 1990, asediul clădirii Guvernului din 19-21 Martie 1990, interzicerea vizitei familiei regale române de Sfintele Paști 1990, reprimarea Pieței Universității prin mineriada din 13-15 Iunie 1990, batjocorirea cinică de către "Roman" a zilei Naționale a României la 1 Decembrie 1990 la Alba Iulia, arestarea familiei regale române în seara și noaptea de Crăciun 25-26 Decembrie 1990 și expulzarea ei a doua zi dimineață, asasinarea studentului Andrei Frumusanu și a Doamnei Aurica Crăiniceanu în mineriada din 24-28 Septembrie 1991) s'au "despărțit", prin destituirea lui Roman din funcția de prim-ministru de către Iliescu, pentru a câștiga același număr de voturi în alegerile din 1992. FSN s'a "despărțit" în FDSN (Iliescu) și FSN (Roman) înainte de alegeri, în primăvara 1992. Calculul politico-electoral le-a reușit perfect la alegerile din 27 Septembrie și 11 Octombrie 1992 (este o evidență, căci Caius Traian Dragomir i-a făcut jocul electoral lui Iliescu în "campania prezidențială", în turul I și II majoritatea voturilor FSN-Roman fiind pentru Iliescu).

Să socotim: FDSN a obținut 28%, iar FSN 11%; adunate, rezultă 39%; dacă adunăm cele 28% de **dezmăgiți** (de Iliescu și Roman, dar rămași intratabili dusmani ai lui Coposu și Constantinescu) **nereprezentăți la vot**, rezultă 67%, adică exact cât totalizase FSN monolit la 20 Mai 1990; în cazul lui Iliescu, dacă adăugăm la 62% (câte a câștigat) cele 28% dezmăgiți (de el, dar rămași ostili

lui Constantinescu!) nereprezentăți la vot, rezultă 90%, deci cu 5% mai multe decât la 20 Mai 1990. Că PD-FSN votează în Parlament de partea Opoziției (=Convenția Democratică), este marea înșelătorie pentru Opoziție: Iliescu are asigurată majoritatea parlamentară prin blocul monolit PDSR + PUNR + PRM + PSM + PDAR; dacă nu ar avea-o, Roman și ai lui ar vota de partea lui Iliescu, și astfel s'ar "demasca". Că Roman este "calul troian" infiltrat de Iliescu în cetatea Opoziției, a dovedit-o - cu o evidență rațională cartesiană, clară și distinctă - emisiunea televizată în primăvara 1994, avându-l moderator pe Dl. Vartan Arachelian, cu invitați Dl. Coposu și "emanații" și excolegii de guvern Roman și Năstase: toți telespectatorii lucizi și conștienți au putut constata că impostorii neocomuniști Roman și Năstase vorbesc pe-o strună, iar Dl. Coposu este ceea ce este - Opozițional Prezentul și viitorul politic (mai mult sau mai puțin îndepărtat) vor confirma **judecățile noastre de constatare**. Așa că, noi Convenția Democratică din România, trebuie să fim vigilenți! Roman, republicanul și anti-regele Mihai, este tot așa de opozant lui Iliescu, cum... sunt eu, greco-catolic și papistaș, opozant Papei dela Roma!

În prezent, spre rușinea noastră națională, suntem singura țară din lume cu 5 (cinci) partide comuniste deghizate (PDSR, PUNR, PRM, PSM, PDAR) și un partid comunist cu garda deschisă, Partidul Socialist al lui Tudor Mohora. Cele 5 (cinci) partide crypto-comuniste au fiecare roluri, atribuții și sarcini perfect

delimitate: PDSR - eliberarea liniei politice generale, a strategiei și tacticii corespunzătoare fiecărui moment conjunctural intern și internațional; PUNR - exponentul Securității Comuniste din Ardeal, însărcinat să propage minciuna pericolului maghiar; PSM - exponentul "valorilor" vechiului regim comunist; PRM - exponentul Securității Comuniste din București și, prin duhoarea radițiilor ei, din România, însărcinat să sperie populația românească cu toate pericolele imaginabile și inimaginabile pentru a-i inocula spaima de noul regim comunist; PDAR - copia leită a Frontului Plugarilor al lui Petru Groza din anii 1945-1947, însărcinat să substituie PNȚCD ca exponent real al intereselor țărănimii românești. În politica externă, toate aceste 5 (cinci) partide sunt antiromânești, rusești, antieuropene, antioccidentale.

De ce regimul Iliescu a relegalizat P.C.R. (=P.S. Mohora) abia acum? În 7 (sapte) ani, regimul Iliescu a reușit să compromită capitalismul (=liberalismul) și să nască regretul mării părți a populației românești după regimul Ceaușescu. Cei 28% dezmăgiți și neprezenți la vot în Septembrie 1992 sunt nostalgicii ceaușismului. P.C.R. (= P.S. Mohora) afirmă clar scopul său: restabilirea comunismului pur, despotico-asiatic. Voturile dezmăgiților vor curge la alegerile din toamna 1996 la P.S. Mohora. Ca să rămână la putere, vechiul noul regim comunist Iliescu nu își mai poate îngădui să piardă nici un vot!

QUOD ERAT DEMONSTRANDUM!

SEMNIIFICAȚIA UNEI DEMISII...

Urmare din pag. 2

Am cunoscut, de asemenea, "opinia" vicepreședintelui Uniunii Avocaților din România și aceea a Decanului Baroului de Avocați, București. **Mărturisesc că aceștia s'au ferit de a pune punctul pe i - cum se spune -**, circumspecți de a nu fi învinuiți că ar împărtași "poziția" inspectorului de poliție. Ori, calitatea pe care o au și activitatea lor profesională, cunoscutori în mod direct ai "problemelor" cu care se confruntă în sălile de sedință a instanțelor ca și cele privind "modul" de soluționare judecătorească, **ar fi trebuit să-i îndemne spre o mai cuprinzătoare caracterizare și cunoaștere a conținutului protestului**, considerând că aceasta ar fi și o "obligatie civică". Numai că, din păcate, optica aceasta le este cu totul străină.

Am arătat că, în protestul său, generalul Pitulescu, scrie așa: "În semn de protest față de actuala situație din societatea românească". Probabil că știe dănsul ce știe. Dar, mai știm și noi câte ceva.

Într-adevăr, fără a generaliza, nu trebuie să ne ascundem, subliniind că, uneori, **rezolvarea cauzelor nu se mai cuprinde în atribuțiunile și îndatoririle funcționale ale celor impunerți să împartă dreptatea**. Că, tot uneori, din diferite "motive" - unele prea bine cunoscute și devenite de notorietate -, nu se mai poate avea, cât de cât, nici măcar imaginea reușitei și că **aceasta este cadrul real al realităților juridice și judiciare, cadru cu totul impropriu unei rezolvări legale și în dreptate și care, din păcate, sunt așa de actuale și mai ales prezente**.

Ministrul Chiuzbaian, într'un comunicat, a precizat că "anumite verdicte pot fi discutabile...". Desigur, este necontestat că se pot face greșeli ori că, **judecătorii pot interpreta felurit același text de lege, folosindu-se, cu bună credință, de un anume punct de vedere**. Adică, atunci când acest lucru este cu putință și când, deci, nu se poate aduce nici o învinuire, activitatea acestuia desfășurându-se la adăpostul oricărei suspiciuni.

Problema este cu totul diferită în situația în care legea este categorică și, prin urmare, în afara oricărei posibilități de interpretare. Să exemplificăm. Legea nr. 17 pentru prelungirea sau reînnoirea contractelor de închiriere, publicată în Monitorul Oficial nr.100 din 18 Aprilie 1994, prevede în art.5: "Prevederile acestei legi nu se aplică... contractelor de închiriere încheiate de chiriași cu proprietari particulari după 1 Ianuarie

1990".

Așadar, o situație limpede, fără nici o posibilitate de o altă interpretare, judecătorul respectiv având de soluționat procesul cu destulă ușurință, citind dosarul și în același timp - mai ales - fiind de bună credință. Nu avea altceva de făcut decât **să aplice legea**.

Cu toate acestea, prin sentința civilă nr.5227 din 25 Mai 1995, respinge acțiunea reclamantului, hotărând că pârta beneficiază de prelungirea contractului sau de închiriere.

Cu alte cuvinte, cu un curaj ieșit din comun, instanța, peste lege și împotriva legii, a hotărât că și pârta beneficiază de prelungirea contractului, interpretând tocmai pe dos dispozițiunile art.5 din legea nr.17/1994.

Așa dar, instanța zice DA, acolo unde legea, dispune în mod categoric NU.

În plus de aceasta, aduce o motivare care nu își poate găsi absolut nici o justificare, inserată astfel: "...legea nu conține nici o dispozițiune cu privire la calitatea de proprietari a celor care au încheiat contracte de închiriere".

Lată cum, în acest caz, instanța - prin care președintele Judecătoriei - a făcut tot ce a crezut de cuviință, din "dorința" de a fi pe placul părții. Și astfel, stăpânindu-ne nu numai nedumerirea dar și revolta, în mod necesar, ne gândim la "sfaturile" pe care le-a primit pârta, la "asigurarea succesului", într-o acțiune sortită eșecului - deoarece "se opunea legea" - și care, până la urmă, i-a fost admisa - **cine poate să știe cine și de unde i s'a putut garanta izbânda**.

Ori, în speță, este de netăgăduit că **nu se poate vorbi de greșală**, cu atât mai mult cu cât, pe lângă nesocotirea VOITA a legii nr.17/1994, instanța, INCREDIBIL, a avut îndrăzneala să pronunțe o **hotărâre preferențială, uitând, TOT ÎN MOD VOIT, cunoașterea și a altor dispozițiuni legale ori acte normative, obligatorii și anume:**

- art.3 din legea nr.92/1992 pentru organizarea judecătorească, în sensul că "nimeni nu este mai presus de lege" ori că "Justiția se înfăptuiește în mod egal pentru toate persoanele";
- ori, decizia nr.61/1996, publicată în Monitorul Oficial nr.6 din 15 Ianuarie 1996, prin care Curtea Constituțională a hotărât că "Justiția se înfăptuiește în numele legii, deci prin aplicarea ei, nu prin ignorarea unor dispozițiuni legale", sau, de asemenea, decizia nr.124 din 5 Decembrie 1995 - Monitorul Oficial nr. 293 din Decembrie 1995 -, prin care, aceeași Curte Constituțională a decis că "...potrivit art.16 din Cons-

tituție, cetățenii sunt egali în fața legii, fără privilegii și fără deosebiri".

Am socotit necesar, pentru argumentarea opiniei și justificarea acestei situații, cu adevărat INCREDIBILĂ, să insist mai mult și ferindu-mă de a ajunge la o calificare privind "cauzele și modul de soluționare judecătorească" să las cititorilor acestui articol posibilitatea de a reflecta, în ansamblu, asupra acestei cauze și pentru a concluziona, probabil, că ȘI AICI se poate vorbi tot despre un "protest față de actuala situație din societatea românească". Și, bineînțeles, fără a se putea învinui despre o "patență ingerință în competențele puterii judiciare".

Am mai adăuga că "reformarea eventuală" a hotărârii de către instanța superioară, competență, nu este îndestulătoare pentru clarificarea problemei discutate, ci trebuie în mod obligatoriu să ne gândim la "atmosfera" de **neîncredere și de suspiciune promovată de o astfel de rezolvare**, cu efecte atât de negative, păgubitoare pentru partea care a pierdut procesul dar mai ales, **privirii piezipe îndreptate către "independența" judecătorilor la care m'am referit**.

S'a întâmplat ceva. Acest lucru este sigur, numai că nu știm ce s'a întâmplat. Dar această întrebare, stăruitoare și devenită obsedantă, cere neapărat o explicație, altfel este de neimaginat ca o instanță judecătorească să spună "DA", prin nesocotirea legii care dispune categoric "NU".

Oare s'ar putea vorbi despre corupție? Personal, apreciez că o asemenea calificare - dacă ar fi cazul - este de atributul unor foruri competente, deși nu este lipsită de interes, precizarea D-lui profesor Vasile Gionea, ex președintele Curții Constituționale: "...există corupție în magistratură; afirmațiile generalului Pitulescu sunt adevărate, inclusiv că asupra sa s'au făcut intervenții "de sus" (România liberă din 2 Martie 1996).

În final, vom spune că toate acestea - și multe altele care se cunosc dar nu se spun - pot fi cuprinse în protestul D-lui general Pitulescu "...față de actuala situație din societatea românească" și că este de datoria autorităților superioare de stat să întreprindă acțiuni salvatoare pentru întărirea și respectarea legalității, în special de către organele investite cu competența de decizie, pentru o colaborare eficientă a acestora și asigurarea unui climat prielnic dezvoltării societății românești.

Av.Dr.N. RODEAN

TEC

THE EUROPEAN CONNECTION

LEGATURA DVS. PERMANENTA CU ROMANIA

TORONTO - BUCUREȘTI \$769 CAD
BUCUREȘTI - TORONTO \$699 US
BUDAPESTA - TORONTO \$799 CAD
TORONTO - FRANKFURT \$589 CAD
TORONTO - LONDON \$415 CAD
TORONTO - NEW YORK \$109 CAD
TORONTO - LOS ANGELES \$399 CAD

EXCLUSIV PRIN TEC
Cele mai bune prețuri pentru calatorii către orice destinatie și servicii sunt GARANTATE

PACHETE ALCĂTUITE DE DVS.
25lb-\$59.33
peste 25lb \$3.15Kg.
• Livrare la domiciliu în București și marile orașe

NUMAI ÎN 24 DE ORE, SPECIAL:
* O FLOARE PERSOANELOR IUBITE DIN ROMÂNIA
* ARANJAMENTE FLORALE ȘI TORTURI PENTRU DIFERITE OCAZII
* PACHETE TIP ALIMENTE DIN DEPOZITUL BUCUREȘTI
• CURIER SĂPTĂMÂNAL TORONTO - BUCUREȘTI (PUTEȚI TRIMITE SCRISORI, ACTE ETC...)
• TRANSFERURI DE BANI ÎN BUCUREȘTI ȘI ÎN ORICARE ORAȘ DIN PROVINCIE

VACANȚE ÎN CUBA, MEXICO, FLORIDA...

1808 Danforth Ave., TORONTO, Ont., M4C 1H8
TEL: (416) 463-6000 • FAX: (416) 463-7990
KITCHENER - TEL: (519) 743-2638; MONTRÉAL - (514) 769-6921
VANCOUVER - Tel: (604) 931-8600

Din secretele guvernului

ROMÂNIA - SĂRACĂ ȚARĂ BOGATĂ

-I-

Aurel S. MARINESCU

Nu este un secret grava situație economică în care se află azi România. De fapt regimul comunist a dus țara la dezastrul economic cu mulți ani în urmă; poporul român a suferit un efort neînchipuit de greu încât la schimbarea garniturii conducătoare în Decembrie 1989, cel puțin nu avea nici o datorie externă. Azi are 6 miliarde dolari și economia este tot dezastruoasă.

Din această cauză se nasc unele întrebări: dacă cursul leului este ținut forțat spre a nu exploda inflația care și așa crește în ritm îngrijorător, dacă nu sunt bani pentru salarii și pensii decente, dacă sărăcia este generalizată, dacă se fac noi și noi imprumuturi externe; atunci de ce România face cheltuieli de investiție în străinătate? Și dacă, continuă să facă aceste investiții - unde este profitul și cum este el folosit?

- De ce România contribuie anual la Institutul de fizică din DUBNA-Ucraina și care este profitul? Și care este contribuția?

- Dacă România are investiții în minele de nichel din Cuba care este suma investițiilor; este oare rentabil?

- Dacă România a avut participare în investiție la o mină de cărbuni în statul Virginia U.S.A., care a fost profitul și de ce a fost vândută?

- Și de ce poporul român din al căror bani s'au cheltuit și se cheltuiesc aceste sume, nu este informat? De ce atât de secret? Chiar așa este el de disprețuit de guvernul și comunisti?

Azi vom descrie, pe scurt, povestea minei de cărbuni VP-6 din statul Virginia. Această mină urma să asigure o bună parte din cărbunele necesar industriei me-

talurgice românești care neavând suficient astfel de cărbune pentru a satisface uriașa industrie creată mai importă și din URSS, Polonia și Australia.

Mina VP-6, avea un zăcămint de 130 milioane tone. Investiția se făcea în etape: în prima etapă România a investit 53 milioane dolari dați de o bancă americană și garanția de Occident Petroleum, firma lui Armand Hammer, unul dintre cei mai importanți agenți sovietici plantat în USA. Socotind că Românii sunt parteneri serioși, Americanii au gândit afacerea pe 40 de ani, până în 2017. Afacerea era deosebit de rentabilă pentru România care își recupera banii prin diferența dintre prețul petrolului și cel de cost - cam 27 de dolari pe tonă și deci cu cât mai mult cu atât mai repede era acoperită investiția. În contract Româ-

nia era obligată începând din 1980 să cumpere 14 milioane tone în 35 de ani. Bani din prima etapă au fost pentru cheltuielile legate de punerea în exploatare a acestei mine foarte modernă, reprezentau contribuția României (53 milioane dolari) prin beneficiarul MINERAL IMPORT-EXPORT.

Contractul era deosebit de favorabil Românilor căci mai prevedea la sugestia americană că, dacă din motive obiective România nu poate prelua cantitatea prevăzută prin contract, poate delega partea americană să o vândă, la care vânzătorul lua un mic comision.

Partea română, pentru urmărirea folosirii fondurilor repartizate și desfășurarea lucrărilor, pe o perioadă de început - 5 ani - a fost formată din 3 reprezentanți permanenți. În această echipă a fost introdus, conform obiceiului, și un securist pe post de economist care a început activitatea cu note informative. Și au urmat dificultăți

provocate intenționat în țară, care au condus la o întârziere de 6 luni și când lucrările mergeau bine, după 3 ani jumătate cu bilanț excelent, informațiile economistului securist au avut ca rezultat chemarea în țară a șefului echipei care era coordonatorul lucrărilor de investiții cu 5 luni în avans, acțiune condusă de Securitate. În locul celui specialist a venit un "lovăr" complet necunosător al programului și nevorbitor de limbă engleză. Colectivul s'a dezmembrat după notele informative ale economisului că "șeful ia bani dela Americani și nu se mai întoarce în țară!" Deci, câțiva incapabili au compromis un contract deosebit de favorabil pentru țară. Partenerul american, din cauza deselor conflicte i-a declarat incompetenței și l-a cerut anularea contractului. S'a ajuns la judecări și arbitraje iar partea română în loc să ceară 1/3 din valoarea la zi a depozitului de cărbuni și 1/3 din valoarea echipamentului a ales în schimb prin "Mineral

Import-Export" să vândă, ceea ce însemna că prima ca investitor nu ca proprietar.

La 13 ani dela primirea primului vapor cu cărbuni dela această mină, patrioții în frunte cu Văcăroiu, au vândut partea ce se cuvenea României cu 8.1 milioane dolari, sumă ce însă nu a ajuns la buget ci în contul "Mineral Import-Export" care s'a privatizat. Totul dela imprumut până la vânzarea din 1993 a fost ținut secret de popor. În țară s'a aflat din laudăroșeniile lui Ceaușescu față de Gorbaciov: "Nu ne gândim pentru materii prime numai din URSS, am investit 100 milioane în USA, suntem proprietari acolo".

Nimeni nu a justificat cum s'au folosit acești bani, 8.1 milioane dolari; guvernul nu știe nimic, deși vânzarea s'a făcut cu știrea lui Văcăroiu, continuă să tacă și se pare că omul care știe multe despre această afacere și comisionul, a fost exilat departe, peste mări și oceane tocmai la Misiunea economică a României din New York.

O mărturie

Iulia SCUTARU

Evenimentele din punctele fierbinți ale globului: Rwanda, ex Iugoslavia etc., au proiectat din nou în prim-plan drama refugiaților - a celui segment de populație civilă, care, sub presiunea conflictelor interne (dar ce conflict mai este doar intern!) sau a unor forțe - armate, de regulă - din afară, își părăsesc locurile natale, întreaga agoniseală, tot ce a fost trecut și speranță de viitor și la calea pribegiei, pentru a-și salva viața.

În acest mare capitol de suferință omenească se înscrie o categorie, creată de convulsii istorice mai vechi, dar cu consecințe, încă, actuale, al cărei destin a avut o încărcătură dramatică mai specială. Este vorba despre Românii care, în 1940 și, apoi, în 1944, au fost nevoiți să părăsească teritoriile naționale invadate de fosta Uniune Sovietică: provinciile Basarabia și (mai mult de jumătate din) Bucovina, la care s'a adăugat, dintr-o trăsătură de creion rusesc, plasa Herța, o mică unitate administrativă dintr'un județ ce aparținea unei alte provincii românești, iar din 1948, și Insula Șerpilor.

Ocupația din 1940 a urmat unui ultimatum care echivala cu o declarație de război și nu lăsa nici o șansă României, mica vecină dela frontiera vestică a colosului roșu. Ocupația din 1944 s'a produs în condițiile conflagrației mondiale. În ambele dați, mase mari de oameni au fugit din calea tăvălugului bolșevic, în împrejurări de un rar dramatism, căutând adăpost în țara liberă (despre suferințele, imposibil de imaginat pentru o lume normală, îndurate de cei rămași, deveniți peste noapte, din oficiu cetățeni sovietici și supuși unei criminale politici de deznaționalizare și de exterminare, nu vom vorbi acum).

După război, când România a fost ocupată militar

și colonizată ideologic de U.R.S.S., despre cei peste un milion de cetățeni români refugiați nici nu s'a mai putut vorbi, măcar; ei au devenit un subiect tabu. Iar după ce Moscova a impus abdicarea Regelui Mihai I și și-a instalat, la București, regimul marionetă, situația refugiaților a luat o turnură tragică: organele de represiune bolșevice i-au hăituit și i-au vânat - pe teritoriul liber românesc - arestându-i, asasinându-i pe loc, de parcă ar fi avut de-a face cu o colonie interioară a lor (știu ele ce știau), așa cum erau, de fapt, republicile "surori mai mici" ale Rusiei, care alcătuiau U.R.S.S. și cum au devenit și țările centrale și est-europene, abandonate în sfera de influență sovietică.

Cincizeci de ani, marcați de un șir lung de nedreptăți și suferințe, refugiații din ținuturile românești răpite nu au existat oficial. După atâtea tăcere impusă, ei și-au făcut auzită vocea, discutând liber despre destinul lor și al țării, în cadrul organizat al Primului Congres Mondial al Refugiaților și Descendenților Acestora din Teritoriile Ocupate de Imperiul Sovietic, inițiat de Consiliul Național al Reîntregirii, sub președinția D-lui Mircea Druc, întrunit anul trecut la Iași.

Congresul a examinat situația refugiaților și a urmașilor acestora, aflați în țară și în străinătate, subliniind că modificarea sublinială a statutului lor actual și a condițiilor lor de existență depinde, în primul rând, de anularea consecințelor ce decurg din ocupația sovietică a teritoriilor românești din Răsăritul și Nordul României, iar în final, de reîntregirea ei.

Participanții au relevat necesitatea ca forurile și organisme internaționale de decizie, opinia publică mondială, pe al căror sprijin Românii contează atât

de mult, să cunoască adevărul privind nedreptățile făcute țării lor, aspirațiile, voința și credința lor în triumful dreptății istorice, ideile care s'au cristalizat în documentele de bază ale Congresului: Rezoluția și Apelul. Iată câteva: idealul reîntregirii spațiului românesc are o indiscutabilă legitimitate istorică; frontierele firești ale României sunt cele stabilite prin voința poporului român la 1 Decembrie 1918; înstrăinarea celor 11 județe din provinciile istorice românești Basarabia și Bucovina - partea nordică -, a ținutului Herța, precum și a Insulei Șerpilor, ocupată în 1948, a fost și este temporară și s'a produs în condițiile folosirii forței contra națiunii române; în toate ținuturile românești există o mișcare unionistă, continuatoarea aceleia care a condus la unirea Munteniei, Transilvaniei și Moldovei, în 1601, la crearea Statului Român, în 1859 și la Marea Unire din 1918; în teritoriile răpite, continuă acțiunile manifeste de deznaționalizare a Românilor și se practică o românofobie accentuată; caracterul unitar al economiei și spiritualității românești, în esență europene, a fost puternic afectat de rapturile teritoriale din 1940, 1944 și 1948, iar dezvoltarea României nu poate să decurgă firesc, atâtea timp cât nu se reface unitatea națională a țării; nedreptatea flagrantă care s'a făcut României și care se perpetuează prin persistența divizării naționale, trebuie înlăturată.

Autoarea acestei mărturii, care a trăit ororile refugului și consecințele lui, roagă pe cei care o vor citi, să asculte această voce cu atenție și cu dragoste frățească, deoarece, dincolo de dureri și de speranțe individuale, ea exprimă un deosebit sfânt pentru întreaga suflare românească: **reîntregirea țării.**

CĂRȚI - ZIARE MUZICĂ - VIDEO

DIN ROMÂNIA - LA DVS. ACASĂ!

Abonați-vă la **Ziare!**

Cotidiene:

- **România liberă**
- **Evenimentul Zilei**
- **Ziua**
- **Gazeta Sporturilor**

sau alte ziare la cererea dvs.

Săptămânale:

- **Expres Magazin**
- **Revista 22**
- **Revista Fenomenelor Paranormale**
- **Academia Cașavencu**
- **Bursa**

Lunare:

- **Rebus Flacăra**
- **Rebusache**

și

excepționala revistă ilustrată

• **București - Match**

pentru un nr. trimis acasă: \$6.99

Cumpărați un nr. pentru a vă convinge

Cărți!

Cereți listele de cărți: peste 500 de titluri! best sellers, istorie/spionaj, romane, cărți de bucate, polițiste, de dragoste, dicționare, paranormal, referință

Cereți lista de video și muzică și cărți! La patru cărți comandate primiți pe a cincea gratis! (la alegerea ARTIMMEX sau "Povești de Regina Maria") **PRIN:**

ARTIMMEX

Importers & distributors of publications

3555 Don Mills Road, Unit 6-530 Willowdale, Ont M2H 3N3 Canada

Tel: (416) 493-4096

Fax: (416) 493-7266

PUNCTE DE DESFACERE pt. publicul din Toronto:

Magazinul ARTIMMEX-8 Craighurst Ave. (colț cu Yonge St. #2628, N. de Eglinton)

"Forest Convenience": 105 Parkway Forest Dr. Baxter's 798 Sheppard Ave. E.

Biserica Ortodoxă Sf. Gheorghe - 241 Rosethorn Av. TEC 1808 Danforth Ave.

DESPRE DEMOCRAȚIE

— Av. George VASU —

Citesc zilnic zeci de ori cuvântul "democrație", care urmează să se instaureze în țara noastră și în celelalte țări foste comuniste. La noi se exprimă convingerea că drumul democrației este lung... dar ireversibil. Fiecare trebuie să avem o "credință", dar dela credință, la convingere, la certitudine este un drum lung și spinos. Sunt de acord cu cei ce susțin că minciuna și impostura sunt factori care subminează democrația.

La comuniști totul pleacă dela minciună, impostură și se foloseau metodele dictatorială, ca frica până la paroxism, amenințarea etc. Ei susțineau că practică "democrația socialistă" și că puterea poporului este "determinantă în dezvoltarea societății multilaterale dezvoltată" etc. etc. Și știm ce a fost aceasta timp de 45 de ani...

Nu este cazul să dau definiția democrației, ci să arăt concret pe ce se bazează forma de guvernare a societății democratice în țările civilizate.

1. Pe libertatea individuală, care este expresia de manifestare fără îngrădire până acolo încât să nu stănjenească pe alții. Aceasta este "cheia de boltă" a

democrației. Aceasta exprimată într-o formă populară, ar fi "ceea ce ție nu-ți place, altuia nu-i face".

Ideea libertății individului pleacă dela faptul că toți oamenii se nasc liberi, egali în demnitate și drepturi naturale, iar ei trec toți în eternitate în mod egal. Nu s'a pomenit ființă umană care să nu fi murit, fie împărat, rege sau cerșetor, fiind singurul fenomen biologic egal pentru toți oamenii, în orice orânduire socială.

Libertatea descătușează pe om de toate îngrădirile sociale, care nu deranjează altora, putând să-și aleagă credința, religia, profesia, domiciliul și toate atribuțiile specifice ființei umane. Așa cum arată art.15 din Declarația drepturilor omului, fiecare persoană are dreptul la o naționalitate și nimeni nu are dreptul să-și schimbe sau să-și răpească.

2. Un alt aspect al democrației este dreptul de proprietate individuală, care este pârghia succesului economic. Se spunea undeva că "dreptul de proprietate este sacru și inviolabil", nu cum spuneau comuniștii că "averea este a întregului popor", dar fiecare lua cât putea, de unde putea pentru a trăi. Cu alte cuvinte,

bunurile sunt ale tuturor și ale nimănui. Sau cu alte cuvinte "ce este al tău este și al meu și ce este al meu este numai al meu".

Prin urmare, până nu se va stabili dreptul de proprietate individuală, nu este adevărată democrația. De pildă, Legea Fondului Funciar are un caracter confuz și nu tinde să tămăduiască rănille trecutului. Nu este locul unui studiu exhaustiv al acelei legi, dar sunt conștient că va produce multe nemulțumiri prin caracterul anti-democratic al acestei legi. Este suficient să amintesc formula că "Sunt obligați să sigure cultivarea terenurilor (art.53), sunt obligați, căci după 2 ani au pierdut dreptul (art. 55)" etc. etc.

Mă întreb ce fel de drept de proprietate este acela, căci Romanii îl defineau acum 2000 de ani (jun utendi, abutendi et fruendi). Prin urmare până nu se statornicește dreptul de proprietate individuală, nu este democrație. Democrația nu se face din vorbe, cum am arătat la început, ci prin fapte concrete.

3. O altă componentă a democrației este respectul pentru ordinea de drept și ordinea publică.

Ordinea de drept este

supremația legii în Stat, căci de aceea i se spune STATUL DE DREPT, fiindcă domnește legea peste tot, pentru toată lumea și în toate împrejurările.

Ordinea publică se menține sub scutul legii, căci altfel s'ar ajunge la anarhie.

4. După ce am enumerat "pilonii democrației" să vedem cum funcționează democrația, fiindcă ea emană dela popor și pentru popor.

În primul rând, sepa-

rarea puterilor Statului de drept fiindcă, dacă puterile sunt în mâna unei persoane este dictatură.

Puterea legiuitoare face legile, puterea executivă le aduce la îndeplinire, iar cea judecătorească judecă dacă sunt corect executate. Pentru aceasta se spune că în democrație funcționează Statul de drept, care se bazează numai pe lege, la care se supune toată lumea dela primul până la ultimul cetățean.

Am schițat cele mai importante trăsături ale democrației, fără a trece la examinarea organelor sale, ceea ce ar depăși inițierea noțiunii de democrație, adică demos înseamnă popor, iar cratos - putere (în limba greacă veche), ceea ce înseamnă puterea poporului.

Prin urmare, democrația ca formă de guvernământ, este o instituție de durată, menită să slujească pe acei ce o adoptă.

O NOUĂ DENIGRARE

— Tiberiu HENTEA —

Imensele pregătiri pentru alegerile care vor urma în anul acesta se văd în toate sectoarele de activitate politică, fel de fel de combinații se fac și toate aceste febrile manifestări se fac prin diferite metode.

O nouă campanie de denigrare a Mișcării Legionare se pune la cale.

Se scot filme și documente falsificate și truate din arhive ca să se demonstreze lumii cine au fost legionarii. O mână ocultă dirijează totul, ca tineretul să nu fie captat de tendințe legionare. Mișcarea Legionară este o mișcare românească cu adevărat creștină care, a dovedit de atâtea ori marea ei Spiritualitate. MOȚA și MARIN s'au dus într-o țară catolică de gîntă latină să lupte și să moară pentru CHRISTOS. Toate cele ce au trecut peste Măreața Legiune sunt bine cunoscute. Tot arsenalul de argumente false și truate, sunt prezentate și astăzi asupra unui trecut de peste 60 de ani ca să se ascundă ADEVĂRUL care începe să

iasă la iveală. Tineretul român care este în criză ideologică, caută un adevăr care este ascuns, ca să nu se contamineze tinerii de azi.

Acești tineri sunt fiii noștri, ai bunicilor care cunosc realitățile trecute ca să nu mai fie mințiți de istorici prin manualele școlare care au falsificat întreaga istorie. Ei cunosc adevărul prin lipsurile pe care le-au avut și prin suferințele familiilor. Se vor acești tineri, întorcerea la spiritualitatea creștină, a fi cinstiți și folosiți neamului. Sunt tineri curaji, cinstiți cu binele născut în ei, care vor ca să spele din mințile altora otrava comunistă care i-a imbecilizat, împins la satanism prin pornografie și acte antisociale.

Ei vor să muncească să fie folosiți țării prin tot ce pot da ei.

Aceasta este frica eșalonului doi comunist. Spiritualitatea național creștină care a renăscut va fi în Mileniul 3 axa de bază a neamului nostru.

Acești tineri vor să fie liberi să scrie, să gândească, să și muncească să spele rușinea care ne apasă pe toți prin degradarea umană în care a ajuns țara.

Cred că în acești 5 ani cei ce și-au făcut averi din munca noastră au ajuns la saturație. Tot ce a fost bun a fost distrus și furat.

Să nu se uite că noi suntem încă o generație care cunoaștem toate fațetele comunismului, și nu mai putem fi duși în eroare. Lungii ani de oprire comunistă refulează orice tendință de o revenire în orice formă va apare.

Se uzează fel de fel de capcane ca să fim compromiși. Aceleași lozinci care le pun pe ecran sunt nevrozsimile, se dau fapte care nu au existat ca omul de rând să le creadă. Se fac coaliții ca să ne degradeze moral.

Conducerea neocomunistă de azi, este vinovată de inducerea în eroare a populației.

Scrisori esențiale

UNDE SUNT ARDELENII DE ALTĂDATĂ?

— Teodor BRĂILEANU —

Domnule senator Bodea,

Reapariția Dvs. în viața publică - după o absență notabilă - ne arată două lucruri extraordinar de grave pentru neamul omenesc: că s'au găsit foarte ușor și repede - intelectualii care să se pună în slujba actualilor foști, ca avocați ai daimonului, și că aceștia - culmea! - sunt tocmai ardeleni! Unii - individualități îngrămădite în jurul noului mit pe care și l-au creat marxiștii români (care nu pot trăi fără un tăcut), alții - pentru o teribilă diversivune - s'au constituit într'un "nou" partid ultranaționalist (din aripa naționalist-comunistă ce-a fost în jurul lui Ceaușescu).

După ce ați ieșit la rampă, în situații foarte dificile în care se află al doilea președinte de republică de creație socialistă în care ne-ați apărut ca un avocat al anormalului și nefirescului pentru neamul românesc (al unei revoluții naționale fără esența ei - schimbarea), n'am mai știut de Dvs. până în seara zilei de 5 Martie 1996 când ați reapărut într'un moment de mare dificultate al președintelui nefiresc în fruntea neamului, la ceasul când trebuie să ieșim odată din comunism. Și din nou de avocat al "ieșirii" din comunism prin comuniști, aberație care ne-a arătat 45 ani că așa ceva chiar că este imposibil. Față în față cu unul dintre intelectualii noștri lucizi, care ne reprezintă spiritul și nevoia actuală de limpezire, revenit cu verbiu la contrăfăcut, de tip iliescian, care s'a specializat

în prezentarea negrului alb și a albului negru, n'ați putut să ne "explicați" de ce "țara" nu-și poate pune în valoare capacitățile. Căzul Dvs. ne-a arătat de ce: la noi cel mai important lucru este - dela legionari încoace - a sluji puterea și nu poporul.

De altfel ați declarat ritos că ceea ce vă caracterizează este **loialitatea**. Față de cine, nu este deloc greu de aflat pentru că doar nu noi v'am numit ambasador în această țară ca o inimă a Europei.

Prin Domnul Bodea - și toți "intelectualii" din PUNR - acest adevăr crud și cinic se demonstrează dureros de edificator. De-asta și astăzi sute și mii de Români de valoare rămân în anonimat, trec în neființă fără a fi cunoscuți, nici măcar în țară, darmită în lume. Pentru că cei care trebuie să o facă - precum alde domnia voastră, repeziți spre posturile de promovare a valorilor - aveți în vedere doar - sau mai întâi - realizarea personală a domniei voastre, prin poleirea celui care "v'a promovat". Fiind unul dintre cei ajuși la vârstă a treia - și încă mare anonim - (deși "am adunat" mai mult de două geamantane de manuscrise, depășind "norma" pe care ne-o cerea Zaharia Stancu pentru a ne socoti "ecriveni" - domnilor tovarăși nu ne-au uitat pe cei excluși din partidul comunist ca și pe cei ce i-a ținut "ascunși" prin închisori) cred că la noi politică încă este acela că obținerea și inhibă valorile, promovând mediocritatea clientelă, dând frau liber și chiar încurajând

băgăcioșii și semidoctii în detrimentul adevăratelor valori. Să nu uităm cazul Teatrului Național când un bălbăit făcator de metafore facile este preferat unuia dintre marii oameni de teatru ai lumii de origine românească.

Acesta este cancerul care ne roade și ne-a dus țara într-o fundătură.

Dacă ne amintim că încă înainte de marea unire a lui Cuza - și mai ales după el - intelectualii ardeleni au fost aceia care s'au ajutat pentru afirmare și țara s'a folosit de ei pentru modernizare și unire după acest mare eveniment al anului 1889 - echivalent cu cel dela 1848 și mai ales cu cel din 1918 - ardelenii au coborât tot în ambiguitate, obediență și exagerare a unor pericole inexistente, stărnind - prin antimăghiarism - mânia comunistă față de Occidentul de care avem acum nevoie ca de apă după îndelungată și neiertătoare secetă.

Păcat că n'ați înțeles nimic din acest adevăr istoric, deși nu uitați să vă laudați că sunteți ardeleni, de care nouă ne este pur și simplu rușine.

S'ar putea ca - din cauza unora ca domnia voastră, noi Românii să mai orbăim dela toamnă încă patru ani pe fundul prăpastiei.

Istoria însă nu vă va ierta și vă va consemna așa cum sunteți și nu cum vă închipuiți căți fi. Motiv pentru care mă întreb încă de pe acum dureros de retoric: unde sunt ardelenii de altădată?

Glen Oaks Memorial Gardens

cunosc importanța menținerii cimitirelor tradiționale pentru generațiile viitoare.

De aceea o secție specială a **Grădinii Memoriale** a fost creată și sfințită pentru populația de descendență română.

Cu opțiunea monumentelor verticale, gropi tradiționale sau a urnelor de la Crematoriu, această grădină unică are deja o cruce de granit și o placă dedicată familiilor de Români din Ontario.

Pentru informații suplimentare în ceea ce privește această grădină și avantajele aranjării din timp a înmormântării, trimiteți cuponul de mai jos sau telefonați la:

Sean Doyle (905) 257-1100

Glen Oaks Memorial Gardens
planificați azi pentru mâine
Hwy. #5 & Ninth Line, Oakville

Numele _____
Adresa _____
Codul poștal _____ Telefon Nr. _____
Expediați cuponul la adresa:
3164 9th Line RR#1, Oakville, Ontario, L6J 4Z2

RUGĂCIUNE PENTRU RÂNILE ȚĂRII

Nu da, Doamne, nici unui dușman
Suferința noastră dintr'un an
Și ne iartă nouă dacă plânge
Inima din noi de-atâta sânge.

Pâinea noastră, coaptă'n bunătațe,
Dă-ne-o nouă ca și pân'acum,
Fă-ne, Doamne, prin durere drum
Ca unei corăbii pe'nnoptate.

Lasă'n cet din cerul Tău să cadă
Pacea peste noi ca o zăpadă
Și pe-o rază de luceafăr mare
Dă-ne semn de milă și'ndurare.

Dintr'un cap în celălalt al zării,
Abătut cândva la o răscrucă
Umilit ca Fiul Tău pe cruce,
Zace'n lacrimi trupul rupt al Țării.

Pică-i Doamne din uleiul sfânt
Peste rânile cioplite în pământ
Și înalță din puterea gliei
Chipul cel rotund al României.

Vintilă HORIA

OUL DOGMATIC

E dat acestui trist norod
Și oul sterp, ca de mâncare,
Dar oul viu, la vârf cu ploid,
Făcut e să-l privim la soare!

Cum lumea veche în cleștar,
Înnoată în subțire var
Nevinovatul, noul ou,
Palat de nuntă și cavou.

Din trei atlazuri e culcușul
În care doarme nins albușul
Atât de galeș, de închis,
Ca trupul drag surpat în vis.

Dar plodul?
De foarte sus
Din polul plus
De unde glodul
Pământurilor n'a ajuns,
Acordă lin
Și masculin
Albușului în hialin:
Sărutul plin

Om uitător, ireversibil,
Vezi Duhul Sfânt făcut sensibil?
Precum atunci, și azi întocma:
Mărunte lumi păstrează dogma.

Să vezi la bolți pe Sfântul Duh
Veghind vii ape fără stuh,
Acest ou-simbol ți-l aduc,
Om șters, uituc.

Nu oul roșu.
Om fără saț și om nerod,
Un ou cu plod
Îți vreau, plocon, acum de Paște;
Îl urcă'n soare și cunoaște!

Și mai ales te înfioară
De acel galben icusar,
Ceasornic fără minutar,
Ce singur scrie când să moară
Și ou, și lume. Te'nfioară
De ceasul galben, necesar...

A morții frunte-acolo-i toată.

În galbenus,
Să roada spornicul albuș
Durata-inscrie-în noi o roată.
Întocma - dogma.

Încă o dată:
E Oul celui sterp la fel,
Dar nu-l sorbi. Curmi nuntă'n el.
Și nici la cloșcă să nu-l puil
Îl lasă'n pacea întâie-a lui,

Că vinovat e tot făcutul,
Și sfânt - doar nunta, începutul.

Ion BARBU

ANTOLOGIE PASCALĂ

NOAPTEA ÎNVIERII

Din spuma de vișini răsare conacul
Sub nemărginitul safir înstelat.
Aprins de-așteptare, pân-dește buimacul
Strângându-și toporul sub brațu'ncordat.

Troianul de floare l-ascunde cu norul
Ce-ar sta să se spargă în trăsnet cumplit.
Din sânge rachiul, din minte amorul
Străpung cu duhoare văzduhu'nflorit.

E noaptea'nvierii. Tresaltă făptura;
Tămăie e'n codri și smirnă'n grădini,
Spre marea minune se'nalță natura
Cu ierburi și arbori schimbați în lumini.

Un clopot răsună, răspund celelalte,
Talazuri cântate rotind în eter,
Se umple de vuiet tăcerile'nalte
Și sufletul lumii se suie spre cer.

Buimacul injură păruta zăbavă
Cu care creștinii se duc spre altar
Pur, crinul credinței se leagănă'n slavă
Să-l miruie roua cerescului har.

Conacul e singur. Ai casei pleacă,
Zăvoarele astăzi pe uși nu se pun,
Deschisă e poarta oricărui de-afară.
În noaptea'nvierii tot omul e bun.

Acasă rămase bunica ologă.
Iisus înviatul lucește'n iatac.
Bătrâna'n fotoliu, sub candeli, se roagă
Când intră năvală tâlharul buimac.

Alături e lada crezută cu-o sumă
Ce face un diavol din omul mărunt,
El strânge toporul de parcă-l sugrumat
Smucindu-l în aer sălbatic și crunt.

Bătrâna se uită la el fără frică
Cu chipu'n văpae de candelă nimbat,
Ea crede că omul o cruce ridică
Și glasul ei cântă: "Hristos a'nviat!"

Ce caldă blândețe, ce miere cerească
E'n glasul bătrânei că omu-a'mpietrit?
Se năruie brațul ce vru să lovească,
Toporul îi cade cu zgomet icnit.

Se mișcă nălucă Iisus în icoană
Și'nvăluie'n aur tăcutul iatac,
Podeaua răsună de stranie zvoană
De parcă'n adâncuri ar geme un drac.

Atât a fost totul. Acum se frământă
Ca noru'ntră vânturi de Nord și de Sud;
Cu mintea trezită și-asupra-și răsfrântă,
Se vede deodată nemernic și crud.

Cu spaimă zărește, surprins'e'n trezie,
Dihăni de beznă ce'n suflet s'ascund
Precum într'o apă când e străvezie
Vâscoase jivine târindu-se'n fund.

Sub bolta'nstelată, ce stă'n sărbătoare,
Pământul se'ntinde smălțat ca un preș,
Tot omul lumină, tot pomul o floare,
Doar el, pângăritul, se simte un leș.

Bătrâna-l privește de parcă-l răsfață,
Străină cu totul de zbuciumul lui;
Ea pare bunica lui însuși de față
Ca'n vremea când, fraged, era doar un pui.

Mergea împreună cu sfânta bătrână
În nopți ca și asta la Domnu' Hristos,
Rădeau ghioceli în chita din mână
Și inima floare s'o ducă prinos.

O, glasuri de clopot și ropot de toacă,
Odrasle de inger rămasă'napoi,
Cascadă de munte căzută'n băltoacă,
Zăpadă de suflet topită'n noroi!

Zdrobit ingenunche și geme: "Tertare,
Iertare, iertare", cu grai sugrumat.
Bătrâna-l privește cu-adâncă mirare,
Iar glasul ei cântă: "Hristos a'nviat!"

Nichifor CRAINIC

ÎNVIERE

Paște printre străini
Fără ouă roșii
Ca să nu ne aducem aminte de sângele
vărsat în țară.

Fără cozonac
Ca să nu ne gândim la grăul dus peste graniți.

Printre palmierii înalți în grădini
Nici ceasul nostru nu este același cu-al vostru
Căci iată - începe să fie foarte târziu
Pentru mulți...

Numai stelele nopții care trece acum
Sunt stelele care vor lumina ca o consolare
Noaptea care la voi, pare

Fără sfârșit.

Ștefan BACIU

GOLGOTA ROMÂNEASCĂ

Ni-i trupul răstignit, bătut în cuie,
Sus pe Golgota pătimirii noastre.
Cucernic ca un schivnic gândul suie
Spre cerul limpezimilor albastre.

Pe crucea jertfei cutremurătoare,
Pe care mor și visele și anii,
Oftăm prelung în deznădejdi amare;
O, Eli, Eli, lama sabactanii

Credința însă biruie năpasta,
Cădelnițându'și ruga în tăcere.
Călăii ne străpung cu sulți coasta
Și ne adapă cu oțet și fier.

În urletele crâncenei gheene.
Din zvârcolirea cărnii sfâșiate,
Sclipește'n diamantul de pe gene
Lumina jertfei noastre ne'ntinate.

Pe creasta de văpaie a credinței,
Noi știm, în greaua zbatărea-a durerii,
Că încofeste'n miezul suferinței
Grăunțele de foc al învierii.

Ni-i ruga, Doamne, pură ca zambila,
Și chinu-l înflorește'n bucurie.
Revarsă-ți harul roditor și mila
Pe fruntea stinsă de muceniciei!

În bunătațe Ta dumnezeiască,
Tămăduiește-ne cu sfinte leacuri
Și fă ca jertfa noastră să rodească,
Rotundă și bogată peste veacuri!

Ionel ZEANA

DE PAȘTI

Peste noapte a
Înflorit mălinul.
Peste noapte s'a
Luminat seninul.

Rândunele mici
Ciripesc în țară.
Pluguri ca furnici
Au ieșit pe-afară.

Puișor de puf
A clocit găina.
Berzei cuib de stuf
A'ntocmit vecina.

În zăvoaie au
Coborât sitarii.
Pe la hanuri s'au
Cuibărit cobzarii.

Râuri mici și mari
Spun de ape-albastre.
Sate date'n var
Râd privirii noastre.

Flori de ghiocel
Vând figănci cu coșu.
Dă-mi de Paști un miel
Alb și un ou roșu.

Ion PILAT

DUMITRU STĂNILOAE

(16 Noembrie 1903, Vlădeni, Braşov - 5 Octombrie 1993, Bucureşti)

"IISUS HRISTOS SAU RESTAURAREA OMULUI"

-I-

—Gheorghe RĂDULESCU—

Cartea Părintelui Profesor Dr. Academician Stăniloae, *"Iisus Hristos sau restaurarea omului"* a apărut prima oară la Sibiu, în 1943, iar a II-a ediție și-a făcut apariția în Editura "Omni-scop" - Craiova, în 1993. După 50 de ani, această carte este din nou tipărită, descoperită cititorilor din România, dornici de ADEVĂR ȘI ABSOLUT. Cartea Părintelui Stăniloae este un document despre ADEVĂR, pe care îl dezvăluie lumii. Este o carte în care Dumnezeu apare în toată înfățișarea Sa omenească, prin Iisus Hristos, ce se arată oamenilor prin înțelepciunea și iubirea Lui fără margini, fiind Omul și Dumnezeul, a Cărui substanță divină atotcuprinzătoare susține întreaga existență a universului.

Pentru autorul cărții, Iisus Hristos, Dumnezeul abstractiunii devine concret, prezentându-L lumii în mod real apărătorul omului, dar și judecătorul lui. Prin Iisus Hristos, Părintele Stăniloae repune Omul în toate drepturile și așezarea lui, așa cum a fost creat. Cartea deschide cititorului perspectiva înălțimilor, a convingerii integrale în Dumnezeu, în ea se desfășoară întregul proces al fenomenului existenței Lui Iisus Hristos pe pământ, ca OM, PROFET ȘI DUMNEZEU. Toate etapele

care se desprind din acțiunea cărții, reprezintă treptele prin care a trecut Iisus Hristos, ca OM, ca DUMNEZEU ÎNTRUPAT, ca PREDICATOR, ca acuzat, ca judecat și condamnat, ca răstignit și ÎNVIAT, ÎNVIEREA fiind LUMINA ȘI VIAȚA VESNICĂ A CREȘTINISMULUI. Dar iată ce precizează face dela începutul cărții Părintele Profesor Dr. Academician Dumitru Stăniloae: *"Trebuie să precizez, însă, că scrierea de față nu e o carte de dogmatică propriu-zisă. Pornind dela formulele dogmatice, ea a căutat să rezolve în lumina lor probleme ale vieții omenești, individuale și sociale, care nu formează propriu-zis obiectul unor definiții dogmatice"*. Autorul arată că, spiritul credinței pe care îl întâlnim în OM, el este primit dela alt OM și nu prin natură, natura poate să fie doar elementul ajutător de transmisie, dar nu elementul transmițător, căci relația unui om fără credință cu un om credincios, îl aduce și pe cel dintâi să devină credincios.

Așadar, credința celui om care transmite credința altuia este un medium care îl transmite pe Dumnezeu în alt om, în noi. Și Părintele Stăniloae spune: *"Omnia la care întâlnim certitudinea absolută a credinței, fără ca să o fi primit dela alt*

om, întrucât singur iarăși nu și-a putut-o da, nu a putut-o dobândi decât dela Dumnezeu de-a dreptul. Acesta este proorocul și el este unul din organele prin care coboară Revelațiunea dumnezeiască în societatea omenească". Părintele Stăniloae pătrunde în tainele credinței cu ușurința omului care se confundă în adâncimea unui UNIC ADEVĂR, CARE este DUMNEZEU, el înțelege și realizează întru totul EMANATISMUL DUMNEZIEȘC. Autorul își dă seama că *"cel mai însemnat prooroc este primul om care a crezut"*, căci spune mai departe autorul cărții: *"Prin el a coborât prima dată Revelațiunea în lume. Și cum omul fără credință nu e om, primul om care a primit Revelațiunea coincide cu primul om în general"*. Referitor la *"Omnia la care coboară Revelațiunii"*, Părintele Stăniloae ne demonstrează că propagația Revelațiunii dela om la om se face numai prin Cuvânt. Cuvântul este deci mijlocul întru semnificat și semnificat, cuvântul întru nește funcțiunea de legătură între cele două părți constitutive, între transmițător și primitorul mesajului. În cazul Revelațiunii nu este vorba de o explicație profesorală, școlărească, profesor - student, ci de ceva mult mai

înalt. Cuvântul cu semnificația lui abstractă devine concret în spiritul, în înțelegerea și convingerea interlocutorului, pentru că Dumnezeu și se descoperă prin credință în toată înălțimea și forța, în toată plenitudinea Sa. *"Cuvântul este arătătorul principal"*, spune Părintele Stăniloae, *"al subiectului semenului nostru. Nu un cuvânt prin care se exprimă un sens logic impersonal, asemănător aceluia prin care profesorul dezvoltă o teorie sau descrie părțile constitutive ale unei insecte. Cuvântul acela poate fi urmărit în detașarea lui de persoana concretă și atunci sensul lui devine un obiect al gândirii, al subiectului nostru"*.

Nu mai cuvântul care exprimă voiața interlocutorului ne descoperă direct subiectul lui." Dar în cazul credinței noastre, cuvântul tău trebuie să devină aliatul interlocutorului tău. Comunicarea trebuie să se producă în mod firesc și perfect, fără deosebiri și controverse, căci credința este una și aceeași în UNICUL DUMNEZEU.

Deci comuniunea trebuie să îndeplinească, cum spune Părintele Stăniloae, *"raportul dintre eu și tu"*. *"Numai cuvântul altuia ne cere și nouă un cuvânt, - un răspuns la întrebare, cuvântul se mișcă între doi, naște subiectul tău și al meu, dar nu cuvântul monolog"*.

Așadar, se cere imperios comunicarea între cele două părți în discuție. *"Numai atunci o persoană omenească ne devine de adevărat un tu, când face și din noi un adevărat eu, încercând plenar de caracterul subiectului, al raportului EU - TU"*. Părintele Stăniloae ne arată că profeții au fost primii oameni înzestrați care și-au realizat existența lui Dumnezeu și au putut să profetizeze venirea lui Iisus, însă explicarea profetică este incompletă, insuficientă. Mai târziu autorul cărții certifică certitudinea existenței lui Dumnezeu, pe care ne-o dau Apostolii, datorită faptului că ei au avut contacte și relații directe cu Iisus Hristos, El fiind Însuși Dumnezeu, pe care nimeni și niciodată n'a reușit în toată Istoria dela El până la noi să contrazică prin nici un fel de argument și dovadă că Iisus n'ar fi Fiul lui Dumnezeu.

Proba concludentă a fost și este de 2000 de ani în fața întregii lumi că ADEVĂRUL omeniilor nu e altul decât Iisus Hristos.

Prin urmare Apostolii au o importanță în mare măsură similară cu a profesorilor, însă Apostolii sunt martorii cei mai îndreptățiți și reali, ei au fost martorii existenței pe pământ ai Lui Iisus Hristos, ei nu pot fi combătuți de nici o probă juridică, istorică, morală, socială și politică, în această privință, cât și în necrederea și îndoiala iar apoi convingerea lui Toma în existența și învierea lui Iisus, vin să întregască dovezile în persoana Mântuitorului. În același timp, Apostolii și-au

dat seama că Iisus Hristos este Dumnezeu Cel Întrupat, că El Însuși este propovăduitorul credinței creștine, că El este Logosul, că acesta nu este un intermediar ori un intrus, El Însuși fiind Dumnezeu, precum mărturisește Părintele Stăniloae: *"Credința nu poate fi provocată decât de realitatea divină însăși"*. În această privință, Apostolii explică acest lucru, clar și argumentat în Evanghelii.

Teolog de înaltă clasă, Părintele Profesor Dumitru Stăniloae nu dă definiții profesionale, pentru a fi învățate de studenți în mod mecanic, el introspectează EMANATISMUL creator și desăvârșit dumnezeiesc, fiind el în primul rând convins de ADEVĂRUL ființei Divine a Lui Iisus Hristos. Astfel, Iisus nu poate fi decât: *"Nu smerit ca om și stăpân ca Dumnezeu, ci același subiect și smerit și suveran sau smerit întru suveranitate și suveran întru smerenie, Dumnezeu plecat la înălțimea omului și om ridicat la înălțimea Lui Dumnezeu"*.

Pătrunzând în esența Cuvântului Dumnezeiesc al Lui Iisus, Părintelui Stăniloae i se luminează calea și mai mult cu cât se apropie de întregul component al Structurii Dumnezeiești a Lui Iisus: *Iisus se înfățișează ca incorporarea absolutului. Din cuvântul Lui iradia dragostea desăvârșită și, tocmai prin aceasta, chemarea Lui răsună cu autoritate categorică"*, căci așa cum spune mai departe autorul cărții despre Iisus, singuri oamenii descopereau în El Dumnezeirea, iar în ei păcatul:

"În fața Lui Iisus Hristos oamenii experimentau însă numai dumnezeirea Lui, ci și păcatul lor. Propriu-zis, aceste două experiențe sunt strâns impregnate". Părintele Profesor Dumitru Stăniloae ilustrează faptul că Apostolii și-au început propovăduirea creștină după toate stările prin care a trecut Iisus Hristos, adică după ÎNĂLȚARE, pentru a dovedi lumii adevărata imagine a lucrurilor, pentru o garanție, o siguranță spre înțelegerea și realizarea cât mai deplină a oamenilor.

Oamenii aveau nevoie, prin urmare de o certitudine, căci certitudinea pentru cei mai mulți le aducea și convingerea Dumnezeirii Lui Iisus. Iată cum relatează autorul: *"Apostolii au fost puși în starea de propovăduitori ai Lui Iisus Hristos, numai după ÎNĂLȚAREA Lui la cer, adică numai după împlinirea tuturor actelor care revelau Dumnezeirea Lui, producând în suflete această certitudine"*. De cele mai multe ori filosofia, concepțiile și teoriile filosofilor din diferite școli și curente mai mult au incurcat lucrurile și faptele decât să lărgescă sfera de înțelegere a oamenilor, care căutau ADEVĂRUL. Nu trebuie să uităm însă că au fost unele credințe care intenționat încercau să falsifice adevărul, adică acei care nu

vedeau cu ochi buni răspândirea creștinismului, aceștia prin diferite metode și mijloace încercau sfărâmarea credinței în Iisus, ajungându-se astfel dela arianism la multiple și variate așa zise neoprotestantisme, ori curente și școli științifice și mai puțin științifice, ca, psihanalismul lui Freud și existențialismul lui Sartre, puse toate în slujba anticreștinismului. Dar chiar și concepțiile raționaliste - cartezianiste, iraționaliste, idealiste, vitaliste și altele, mergeau pe căi oculte față de credința creștină, fiecare analizând omul, existența, psihologia, viața în general, moartea, fără să pătrundă în așezarea atât de puternic zidită a omului, a întregului univers, așa cum au făcut-o Sfinții Părinți ai Răsăritului și ai Apusului (și în mare măsură Nae Ionescu). Dar aproape în totalitatea ei filosofia până la Iisus și după El, toate căutările, căderile și ridicările acestor din antichitate și până în zilele de astăzi, în fond n'au realizat altceva decât să întărească credința creștină, deoarece în marea lor majoritate s'au risipit, rămânând unele doar ca ispitiri și trepte ale Istoriei (ca să nu mai amintim concepțiile materialiste, care s'au sfărâmat ca și magiile și amăgirile dușmănoase și răufăcătoare anticreștine), etape ale civilizației umanității, înecându-se toate în negurile timpului, rămânând una singură și sigură de 2000 de ani, neschimbată, eternă și mereu nouă prin veșnicia ei prin care Dumnezeu stăpânește lumea, prin CREȘTINISM.

Părintele Profesor Dumitru Stăniloae descifrează ca o clepsidră timpul și ne lasă după incursiunea sa în cultura și civilizația lumii să ne convingem singuri de adevărata TRANSCENDENȚA a lui Iisus, de adevărata Filosofie, Istorie a umanității ce însumează Teologia Creștinismului:

"După ce veacuri de-a rândul filosofia a încercat să răspundă întrebărilor rațiunii, crezând că de rezolvarea lor atarnă limpezirea tainelor și problemelor lumii și după ce cânta timp a exaltat împotriva rațiunii, impulsul vital, iraționalul, în ultima vreme vrea să asculte nu o parte sau alta din ființa omenească, ci omul în unitatea sa integrală, ca existență, Heidegger, Jaspers, Grisebach, corifeii acestei filosofii vor să descifreze ființa omului în temeliile lui; filosofia lor e o reflexie asupra categoriilor ontologice fundamentale ale ființei omenești. Ei spun că omul, ca întreg, se trezește la ceea ce este el propriu, intim (zu seiner Eigentlichkeit), adică la starea de existență, care e și de cunoaștere a ceea ce este, numai când își dă seama de granița sa ca întreg, de ceea ce-i dincolo de sine, de transcendența sa".

Continuare în numărul viitor

Plănuțiți de acum să fiți la

"CÂMPUL ROMÂNESC"

- HAMILTON, ONTARIO CANADA -

În săptămâna

TABEREI DE VARĂ

ASOCIAȚIA CULTURALĂ ROMÂNĂ
HAMILTON, ONTARIO, CANADA

Vă invită să petreceți anul acesta vacanța de vară la

CÂMPUL ROMÂNESC 21 - 28 IULIE, 1996

ÎNTR'O ATMOSFERĂ ROMÂNEASCĂ

Aduceți cu Dvs. corturi sau treiere pentru dormit
Membrii Asociației Culturale Române vor prepara și servi
zilelor participanților micul dejun, prânzul și cina.

Cu această ocazie se vor aniversa 25 de ani
de participare neîntreruptă la Săptămâna Câmpului
a Familiei

Cornel și Betty Corsatia

din Warren, Ohio ce va avea loc

Sâmbătă 27 Iulie, p.m.

la tradiționalul BANCHET de ÎNCHIDERE

Rudele și prietenii din Statele Unite cât și
participanții obișnuiți ai Săptămânii Câmpului
sunt rugați să fie prezenți la această aniversare.

Pentru informații scrieți pe adresa:

Asociația Culturală Română
P.O. Box 78010, Westcliffe Postal Outlet
Hamilton, Ontario, Canada, L9C 7N5

"EXIL - ÎNCERCĂRILE LABIRINTULUI"

Camilian Demetrescu, editura "Il Cerchio" - Rimi

-IV-

Continuare la "Brâncuși și poezii de curte"

Cum era de așteptat, cuvântul *eclipsă* a fost detonatorul care a făcut să explodeze pulberea național-comunistă în capetele ideologice dela București. Cum a îndrăznit "păduchele"? Cu acest epitet m'a cinsit Adrian Păunescu în diatriba pe care mi-a dedicat-o în *Știința tineretului*. "Acest păduche fără identitate - mă indică poetul - acest birjar care din lene și avarie spirituală se hrănește direct cu ce lasă în urma lui calul care îl poartă pe continent... biet homunculus fără patrie..." și așa mai departe, pe patru coloane, fără să sufle o vorbă despre motivul furiei sale dezlanțuite contra mea și contra calului care hrănea un trădător cu alimentul preferat de Păunescu la banchetele "Cintării României". "Suntem una dintre cele mai spirituale țări de pe continent", ținea să garanteze poetul, "la noi democrația a triumfat" conchidea el. Și ca să-i întărim spusele, să ne lăsăm îmbătați de parfumul incens al produsului pe care Pegasul inaripat al poetului îl depunea, în urma sa, pe fruntea prometeică a lui Ceaușescu:

"Și dacă'n România nu și are loc abuzul, / Și se visează visul de a trăi frumos / E pentru că El, primul, și-a aplecat auzul / Spre muma-tară și spre durerile de jos. // El ne face mai liberi și mai cu rost pe lume, / Precum ne puse'n fața oglinzii să vedem / Erorile cu nume și cele fără nume... / De legea lui severă erorile se tem. // Îl cânt pentru că este. // Îl cânt pentru că arde / Întrunchipând partidul, de dragul țării lui... // El este ritmul nostru, voința și mândria... / Când spunem Ceaușescu, noi spunem România, / Și comunism, și oameni, și spunem un drum demn."

(Scinteia, 26.1.1973)

Avea dreptate apolugul lui Ceaușescu. În societatea lui, cea mai spirituală din toată Europa, doar tiranul avea dreptul să pună în fața muritorilor oglinda greșelilor lor. Mîntea subalternă a lui Păunescu nu putea concepe că în democrație, în cea adevărată, și chiar poporul cel care trebuie să pună în fața președintelui, ales de el, oglinda greșelilor sale. Care democrație triumfă în România lui Păunescu? Evident aceea a oglinzilor răsturnate, în care măgarul se vede leu, cretinul poet, bufonul rege. În '89, la începutul revoluției, când Păunescu a fost luat cu asalt de lumea care vroia să-l linzeze, fața lui terorizată de groază devenise oglinda erorilor lui, oglinda în care multimea întrededa cadavru divinului său tiran.

Un alt cântăreț al "geniului Carpaților", Eugen Barbu, a făcut să se cutremure antenele radiodifuziunii, excomunicându-mă cu acuzația de a mă fi vândut unei lumi în care - spunea textual - "artiștii cerșesc desenând cu creta colorată pe trotuare și se prostituesc". Evident, în nenumerabilele sale voiajuri pe cheltuiala statului în Occidentul putred, nu frecventase altfel de manifestări artistice. Dar apropo

de prostituție, iată ce scria Barbul, pe trotuarele poletice cu aur ale *Tribunei României* (15.II.'73), nu cu creta colorată ci cu propria limbă năvălita în arta de a da fiori de plăcere tiranului:

"El (Ceaușescu) nu poate fi comparat decât cu marii bărbați ai antichității, cu acei șefi de cetate despre care Plutarh spune că sunt ai cetății și pe deasupra cetății. Nicolae Ceaușescu este o figură proeminentă a istoriei..." Că Ceaușescu era deasupra cetății, o știam cu toții. Dar că i-a aparținut, e din cale afară, date fiind meteoricele sale apariții în mașina blindată pe străzile Bucureștiului, escortat de unități militare și aplaudat de trăgătorii de elită postați pe acoperșuri de-a lungul marilor bulevarde.

O singură dată se poate spune că a aparținut cetății: când a fost prins, împreună cu consoarta, închis într-o mașină blindată și dus apoi la locul execuției. Dar acest amănunt Plutarh nu putea să-l cunoască. Doar apolugul nostru ar fi putut să-l prevadă, dacă s'ar fi strecurat în lungile cozi din fața măcelăriilor goale care vindeau oase congelate, iarna, dela două noaptea. Și n'a făcut-o. Nu-l lăsa legitimitatea specială cu care intra oricând în magazinele nomenclaturii, unde carnea se vindea fără oase.

Când Bucureștiul nu era în Asia, Berlinguer - destinul lui Dubcek? Într-o fantoma comunismului și himera democrației.

Condamnarea corală a voluntarilor denigrării continua în presa regimului, otrăvită dar fără acel minim accent de răutate inteligență pentru care ar merita să citez pe vreunul din ei: o pastă cenușie de noroi uscat care, la cea mai mică adiere de ranchiun personal, infecta aerul și așa irespirabil al unei societăți cu ferestre închise. Această atenție colectivă era în fond pentru mine ca o recunoaștere, ca un premiu acordat întregii mele cariere de disident-trădător: articolul dedicat lui Brâncuși, era doar un punct de plecare al denunțării mele ca agent periculos al cercurilor imperialiste. Era necesară intervenția securității statului pentru a opri activitatea mea criminală din străinătate. Operație deloc ușoară în condițiile de "încercuire" a socialismului-național al lui Ceaușescu de către "bandele" reacționare ale exilului românesc. Îi vor trebui Securității culte mai bine de patru ani pentru a reduce la tăcere una din bazele noastre din Italia: ziarul "Umanità".

În anii '70, în plin "nou curs" al lui Ceaușescu, România a avut de suferit cea mai spectaculoasă hemoragie de inteligență din istoria sa. Nici ocupația și represiunea rusească împotriva revoluționarilor dela 1848, nici surghiunul impus de Turci unor cărturari incomozi, nici provincialismul polițiștilor autohtoni nu au reușit să arunce peste hotarele țării, în secole de restriște intelectuală, atâtea minți ale gândirii românești, ca în acei ani nenorociți. Scriitori, artiști, filosofi, medici, matematicieni,

muzicieni, ingineri, intelectuali de elită ai generației postbelice s'au "transferat" în Occident, profitând de o relativă deschidere a frontierelor. Drama acestor plecări constituie un capitol dureros de penibil în raportul dintre cetățean și putere într-un stat așa zis socialist. Pe această temă am publicat articolul "Când Bucureștiul nu era Asia" (3.VII.'75), evocare sfâșietoare a "micului Paris" - capitală a unei Românii antebelice, țară europeană cu o democrație imperfectă dar încă umană - și totodată mărturie despre tragedia celeilalte României, ocupată de Sovietici și deportată la periferia Asiei, fără putință de întoarcere în Europa. Și dacă ea nu se putea întoarce din surghiunul istoriei contemporane, se întorce cel puțin intelectualii ei. Prin ei se reconstitue în lume o Românie a libertății jefuite, răsturnată în sens geografic față de meridianul din Greenwich, din Est în Vest, dar redresată în sens moral dela umilință la demnitate.

Dacă pe la mijlocul anilor '70 Ceaușescu "normalizase" România după tentativa de fugă din sistem a noului curs "dubcekian", readusă la ordine de "înțeleapta politică a partidului", în timp ce în Est neoleninismul înlocuia resturile de stalinism, în Italia obsesia "compromisului istoric" cu Democrația creștină devia partidul comunist pe poziții aparent social democratice. După "uraganul istoric" preconizat de Gramsci cu logica dictaturii proletariului și respins de istorie care nu accepta să fie redusă la "materialism istoric", comunismul italian aluneca rușinos (ce-ar fi spus Marx?) spre un compromis "istoric" cu burghezia, tocmai acea burghezie care trebuia să fie măturată de uraganul lui Gramsci. Noua strategie a lui Berlinguer ținea ca partidul comunist italian să pună piciorul, cu orice preț, pe ultima treaptă care ducă la guvernul țării.

Pentru un exilat politic anticomunist un astfel de eveniment ar fi fost ca un triumf al KGB-ului; ar fi însemnat cșmarul unei noi fugi, dar spre care Occidentul rămăsese liber, dincolo de care ocean? Nici o logică nu ne putea liniști, nici sloganul "eurocomunismului", nici faptul că Berlinguer și-a dat copiii la școala de călugărițe. De prea multe ori am strigat "săruiți, dau lupii" ca cineva să ne mai asculte. Trebuia să le spun comuniștilor ce gândim. Am publicat în "Umanità" o scrisoare deschisă lui Berlinguer sub titlul "Destinul lui Dubcek" (16.XI.'75). Scriam printre altele:

"Dacă vreți să guvernați împreună cu dușmanii voștri ce mai rămâne din lupta de clasă, care e însuși motorul comunismului? Dacă vreți să încurajați micile întreprinderi nu vă aliați în fond cu atâtea patroni? Numi amintesc de Marx să-i împărțim în patroni buni și patroni răi. Credeți într'adevăr că un comunism la jumătate de preț ar fi mai ușor de acceptat de către masele nepregătite ideologic? Masele vor bunăstare, nu teorii politice, și știți foarte bine că nu se poate conta pe răbdarea maselor

nepregătite când, ajunși la putere, miracole nu veți putea face.

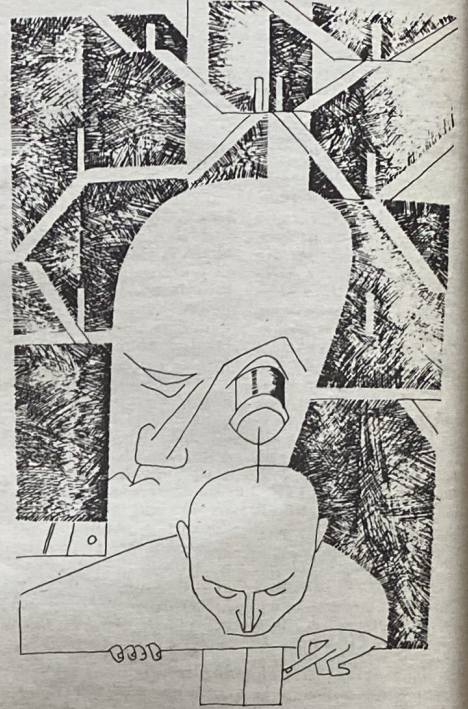
A tăia jumătate din cuvântul comunism și a-l completa cu jumătate de democrație, aceasta ar fi rețeta "eurocomunismului"? În toți anii pe care i-am trăit în regimul comunist, dela intrarea trupelor sovietice în București până la "nou curs" al lui Ceaușescu n'am întrezărit niciodată fața democrației, pentru că democrația e incompatibilă cu orice formă de dictatură. Democrația comunistă e unul din paradoxurile monstruoase ale acestui secol. Cel puțin Hitler n'a vorbit niciodată de democrație. Că dictatura comunistă este nazismul de astăzi, o știm cu toții, mai ales noi care l-am trăit pe propria noastră piele.

Să admitem că în Italia ar fi posibilă realizarea compromisului istoric. Și după aceea? Compromisul nu poate fi pentru comuniști decât un mijloc și nu un scop. Să nu uităm că întodeauna comuniștii au ajuns la putere printr'un compromis. În Rusia, ca și în țările din Est au câștigat alegerile manipulate, cu sloganul "pământ fără iilor", pentru a-l confisca a doua zi după luarea puterii. Când partidul comunist italian, PCI, se va simți destul de puternic va încerca prin toate mijloacele să elimine partenerii cu care a realizat compromisul, pentru a pune mâna pe toată puterea. Scopul său nu poate fi decât preluarea guvernului și dominarea întregii societăți, anularea oricărei opoziții și, implicit, a democrației. Nu i-am auzit niciodată pe comuniștii italieni vorbind despre postcompromis, despre ce vor face după realizarea lui.

Îmi veți răspunde că, deocamdată, nu vreți să realizați un stat comunist, că problemele partidului vostru sunt diferite, dat fiind că activați într-o societate capitalistă. Sunteți convinși de teoria unui comunism italian, dar știți foarte bine că singura garanție pentru a-l putea propune și realiza este tocmai democrația occidentală care asigură dreptul de existență al partidului vostru și nu-l cheamă la ordine cu milizia și cu armata. Aliatul vostru virtual pentru o "cale italiană" spre comunism nu este desigur Pactul dela Varșovia. Și atunci?

Un decret prezidențial (nr.69/1975) poate lua cetățenia unei persoane doar pentru a fi criticat guvernul sau pe Ceaușescu. În baza cărui decret prezidențial vi s'ar putea reține cetățenia italiană, onorevole Berlinguer, pentru a fi criticat actualul regim politic din Italia?

Aș fi preferat să public această scrisoare în organul partidului vostru, dar știți bine că nu e posibil. Exact ca la București sau la Moscova, deși vă considerați un partid "divers" de cele din Est. Dacă vreți să vă credem, fiți consecvenți cu ceea ce declarați. Pentru a fi "diversi" de comuniștii Moscovei ar trebui să dovedii respect pentru popoarele martirizate de toate dictaturile și nu doar de cele care intră în anumele scheme prestabilite".

Ilustrare de Paul Dăbule

La scrisoarea deschisă, și mai ales la o scrisoare ca aceasta, nu se răspunde niciodată, pentru că nu există răspuns. Lucrurile stau cum stau, fiecare pe drumul său. Se știe în ce direcție a mers partidul lui Gramsci. "Uraganul istoric" l-a aruncat în toate părțile: rătică din drumul "Internazionalismului proletar" a nimerit în "calea comunismului italian", pentru a se redresa luând drumul bătorit care duce spre Palat: calea italiană a luptei pentru putere. E faza în care se află astăzi. A ținut cu tot dinadinsul să se intituleze "democrat", și-a schimbat numele (PDS - partidul democrat al stângii), dar nu și simbolul: seceră și ciocanul sunt tot acolo, la rădăcina marelui vis de hegemonie, pentru a da stejarului maiestuos (simbol introdus recent în stema PCI-PDS) seva vitală a originilor. Dar un vânt neliniștitor de pe acum îl face să freneze. Vor și noi ierarhi să descifreze în fosnetul frunzelor - precum anticii sacerdoți - voința Zeului istoriei, acel Zeu răzbuțător care i-a dat omului, ca să-l pedepsească, comunismul și progresul? Ne îndoiim. Superbul stejar crește spre un cer abstract va fi sufocat de propriile sale rădăcini, de otrava contradicțiilor dintre fantoma comunismului și himera unei democrații imposibile de atins.

Astăzi, în 1995, după douăzeci de ani dela această scrisoare, trebuie să constatăm că un "compromis istoric" a fost realizat: atât pe plan politic - a ieșit clar la iveală că între CPI și Democrația creștină a existat întodeauna un pact tacit de neagresiune și de "cosociativism" în exercitarea puterii - dar mai ales pe planul culturii sociale: timp de cincizeci de ani Italia a fost trepat și efectiv gramscizat, cu colaborarea partidelor de centru-dreapta, care n'au înțeles pericolul

invasiei pragmatismului cultural în toate fibrele societății: în presă, în învățământ, în selecția editorială, în artă, în filosofie (mai ales) și, ceea ce a avut și are consecințe devastante pe planul echilibrului politic, în magistratură, care a devenit un adevărat partid în mână stângii. Gramscizarea a însemnat realizarea acelei "societăți civile" alternativă și ostilă unei societăți fondată pe valorile spirituale tradiționale: religie, națiune, familie. Toate aceste categorii au fost minate cu inteligență distructivă de majoritatea intelectualilor care au aderat la acest proiect, susținut de stânga, și nu numai de cea strict marxistă. Degramscizarea reprezintă astăzi cea dintâi urgență culturală pentru redresarea societății italiene, dar și a celei franceze și spaniole, în care s'au constituit partide comuniste puternice. E o temă spinoasă de care, pe de-o parte mulți politicieni, chiar de dreapta, nu sunt conștienți, pe de altă parte, cei care o înțeleg, se tem să o pună în discuție. Ceea ce dovedește virulența puterii pe care stânga o are încă în societate.

Succesul unei degramscizări depinde de trezirea conștiinței intelectuale a noilor generații, de distincția care trebuie făcută între politica de stânga și cultura de stânga, care este mult mai răspândită decât cea dintâi în societatea așa-zis "postcomunistă". Sunt confuzii care trebuie clarificate cu curaj, în Vest ca și în Est. Dacă socialismul "real", realizat în Est, a fost demolat de istorie, "gramscismul real" a supraviețuit celui dintâi, constituind adevăratul pericol al moștenirii comuniste în lume. Sper ca intelectualii noștri să înțeleagă aceste semne ale vremii și să ia parte activă la renașterea spirituală a societății noastre.

"Psychaion", "somaton" și "ontonoos" și drumul spre Emaus

Dumitru ICHIM

Urmare din numărul trecut

Naratorul continuă să ne expună starea androginului care a devenit prin divizare bărbatul și femeia și că tot ce mai au întru ei din marii androgini "e doar o arzătoare dorință de întreg." Mai mult chiar: "Întregul androginic din nou s'a încheat, / Născut cum naște fructul din setea de total / Purtând în chinul cărții principiul divizat, / Și'n patosul iubirii principiul integral."

Deci este vorba de două principii bine conturate. "Principiul divizat" ar corespunde lui Eros ca o furtună chinuitoare a câinii, iar al doilea, "principiul integral", ar corespunde Iubirii-Agape, așea: "Iubire, formă pură, din planul tău trăiesc, / Maș pierde'n rând cu toții, mănă de-același chin, / Dar tu-mi rămâi întreaga din genul părintesc, / Iar tragica-ți sinteză mă face androgin."

Măturisirea directă că e vorba de Agape și nu de Eros e că fără această iubire spirituală ca "formă pură": "Maș pierde'n rând cu toții mănă de-același chin", referința "chinului", cum am văzut mai sus, fiind legată de "principiul divizat".

În al doilea rând, toate relațiile naratorului cu femeile sunt de natură spirituală, paradisiacă în puritate de copil: "Copil a fost oricare, dar eu sunt cel dintâi / Născut cum naște genul din patosul păgân, / Natura mi-a fost legănare, pământul căpătâi, / Și m'a purtat pe brațe Diotima la sân. // Mi-au dezmiardat obrajii atâtea dragi femei, / Artemis virginala, frumoasa Afrodită, / Întotdeauna noaptea dormind pe brațul ei, / Îmi fermeca ființa o pace fericită." Deci precizăm "o pace fericită" care este diame-tral opusă cu "chinul cărții".

După petrecerea copilăriei în grădina miturilor eline ființa umană, care este personajul principal al "Poemului ontologic", se maturizează și: "Astfel, din mituri vârsta pornind se desfășoară, / Gândirea prinde forme, iar formele culori, / Și lumea mi se arată din ce în ce mai clară, / Cu tot ce mai rămase din marii visători."

Floarea mitului se scutură anunțând nașterea fructului de în-cugetare a lumii și: "Tales mi-apare cel dintâi / Câtând în apă urma principiului concret, / Și'n marginea pădurii cu miros de lămi, / Maș-teaptă Empedocle să-mi spună un secret." Apoi Euclid: "Un punct perfect e totul, el stă într'unceput, / Și'n punctul de plecare e punctul de final."

Așa Dante îl ia pe Virgiliu drept călăuzitor în lumea de dincolo la fel personajul principal al "Poemului ontologic" îl ia pe Don Quijote ca sfătuitor și cicerone în odiseea ce o va întreprinde.

De ce tocmai Don Quijote? Dacă citim pe "Don Quijote de la Mancha" al lui Miguel de Cervantes Saavedra (1547-1616) fără a avea o ermenetică sau un comentariu care să ne inițieze, riscăm o delectare ieftină ce poate să ne-o ofere o revistă de satiră și umor. Capodopera lui Cervantes, care este una din marile cărți ale literaturii universale, este o adevărată incifrare de simboluri ascunse sub fluența unei parabolă cavaleresti. Nu e cazul și nici locul de a analiza personalitatea lui Don Quijote în acest eseu. Au făcut-o mult mai profund Miguel de Unamuno și José Ortega y Gasset.

Ne referim doar la Don Quijote ca tip de descendență androgină, descendență pe care personajul principal al poemului lui Constantin Opreașan prin cea putere sufletească a zborului: "Nu-i stânjenea hotare în zborul lor deschis, / Nu se trudeau s'adune al apelor șirag, / Visarea lor - o lume, iar lumea lor - un vis."

El exprimă tragedia genului neînțeles. El este "ne+bunul" care se luptă cu morile de vânt. A fost oare vreun geniu, a fost oare vreun mare om de știință, a fost oare măcar vreun sfânt care să nu se fi luptat cu "morile de vânt"? Să nu fi fost considerat "ne+bun"? Dacă a scris cineva cea mai scurtă cronică literară despre "Don Quijote de la Mancha" în care să surprindă tot esențialul cărții, atunci acela a fost Baude-laire și cronică lui literară se numea "Albatorul".

Prin faptul că Don Quijote este împotri-va "realismului", împotriva hotarelor "raționalistilor" care schimonosesc și reduc ființa umană în modul procustian (omul este numai "rațiune" adică "Cogito ergo sum", ori extrema geamănă că omul este numai "materie") nu înseamnă că este un idealist. Filosofic, cuvântul s'a tocit atât de mult că nu mai poartă magnificul chip al regelui Eidon, cel care a născut Ideea, ci este com-promis ca toate fosilele: "idealism", "rațio-nalism" și "materialism". De aceea vom că-racteriza pe Don Quijote ca un Cavaler al

Ideii. Cavalerul Regelui Eidon. Cavalerul ce luptă împotriva tuturor ideologiilor ca "realisme" simbolizate prin "morile de vânt".

"Poemul ontologic" al lui Constantin Opreașan nu este de genul descriptivului bolintinian sau alecsandresc în care citito-rul cuminte stă în banca lui și ascultă "poetul", sau îi ia cartea și o folosește tera-peutic pentru a adormi.

După ce naratorul pătrunde: "Spre inima pustie a codrilor de piatră / Desfășurați ca flota, catarg lângă catarg." se desprinde de cale și mergând prin buruieni, printre cu-cute și alte plante otrăvitoare îl întâlnește pe Descartes. În pădurea blestemată: "Ciubotele-i sunt prinse sub giulgiu de bureți, / Crescuți parcă la sânul decorului de basm; / Pe față-i doarme umbra a celuiși dispreț, / Pe buze strămbătura a celuiși sar-casm." Îi explică, în continuare, ce se întâm-plă cu omul care-și transformă rațiunea din slugă în idol: "Te culci pe suprafețe, la cla-rități atent, / Având în loc de pernă pie-troliul pozitiv; / Dar nici visezi că'n juru-ți păianjenul latent / Te țese ca pe-o muscă în calcarul masiv. // Uitărea peste tine depune praf încet, / În gândul, anchiloză, ți-l pune nemîșcat, / Înțepenită mintea rămâne un schelet, / Iar forța ta latentă - sistem osifi-cat."

Don Quijote îi face o superbă analiză a tragediei umane ispitită de meontic prin vanitatea mândriei arătându-i cu mână, într'un gest larg, cum: "Prin tufele aceste, sub galbenul lichen, / Dorm toți sfărătorii de ieftine povești / Surprinși în impietare în somnul lor obscen, / Le cresc ciuperci pe burta lor laurii porcești." Îl povățuiește cum demonul schimbă lumea "în bălci înșelător / Sofismele să-și vândă pe viul adevăr" și să se ferească de "gândirea tri-vială" și "glorii efemere": "De-ți luncă privirea pe limpezimi banale, / Comode certitudini în drum de te opresc, / Te tra-gesc somnul trândav gândirea trivială, / Și glorii efemere sub laurul porcesc."

Socrate se entuziasma până'n pânzele albastre, folosind limbajul studentesc, atunci când vorbea despre Bine. Fiul lui Sophroniscus pretindea că a cunoaște Binele este suficient ca să-l și urmeze. Binele este Cunoașterea. Doctrina lui filosofică era că toate virtuțile converg în una singură care este Binele. Concepția aceasta duce la o perspectivă teleologică în care toate "forme" din lume converg spre o cupolă universală având în punctul cel mai înalt din centru Binele, așa cum în bi-sericiile ortodoxe întregul cosmos al lumilor văzute și nevăzute culminează în binecuvântarea Pantocratorului (finetea de cuget a limbii române nu îl traduce print'un co-resp-ondent al lui "Almighty", "Atotputer-nicul" sau "A-toate-conducătorul", ci prin "Atotfiitorul").

Pentru Socrate virtutea și cunoașterea sunt identice, așa că nici un om care a "cunoscut" Binele nu poate să săvârșească răul.

Înainte cu 18 veacuri, înainte de Carl Gustav Jung cu faimoasa lui descoperire rostită în "Psihologia inconștientului", Sfântul Pavel îi răspundea filosofic căci cunoaște binele și face răul. Pe linia de cu-getare a Tarsianului și a lui Jung, Opreașan observă cum: "În noi caleidoscopul infer-nului agită / Din psihice prăpăstii făclii îngrozitoare / Iar lumea le repetă pe-o gamă nesfârșită / Scăldându-și în mocirlă un stărv de tăitoare."

Constantin Opreașan, prin gura lui Don Quijote, atacă problema spinoasă, din punct de vedere ontologic, a răului și suferinței din lume. Ca și Adam, neavând răspuns, învinuim pe Creator: "Dar răul se ascunde, îl supără lumina. / Mintind că toate acestea's copilărești simboluri, / Și'n beznă sufletească și înfinge rădăcina / Să ne prăvale duhul în propriile goluri."

Poetul care se ridică, precum un vultur în cerurile Logosului, ne previne din punct de vedere ontologic, ce este răul: "Ființa lui nu-i spațiu, cu toate că există, / El e mai mic ca punctul, dar umbra lui e mare, / Respinge deci cu scârba, minciuna realistă, / Cărpită cu știință și cu percepții clare."

Între "rău" și "înraii" este o mare dife-rență. Omul nu poate fi rău din punct de vedere ontologic, ci poate fi "înraii" sau "răutăcios", stări care pot fi schimbate. Răul nu poate fi schimbat, din punct de vedere filosofic, în absolut nimic. În fața răului omul are de ales numai două căi: ori să-l distrugă "cu lancea'n mână", ori să se lase distrus. Filosofii patristici ne învață că răul ar fi un "mion", o realitate "meontică", o lipsă a lui "on". Identificarea lui Dumne-zeu este pur ontologică. Vă aduceți aminte

de acele litere misterioase din aureola icoanei Mântuitorului despre care în copilărie ne întrebam ce înseamnă? Ele sunt: "o on", adică participiul prezent al verbului grecesc: "einai" însemnând cel ce este. "Cel ce este".

Acest "mi+on" nu este "nemicul" din referatul Genezei în care se spune că Dum-nezeu a creat lumea din nimic, ci e de-monul căzut din strălucirea primordială când se numea "Satana+El", pierzând prin revoltă pe "El", adică Dumnezeu. În vreme ce "Satana+El" a devenit doar Satana, ceilalți arhangeli au rămas în strălucirea lor pri-mordială într-o infinită creștere spre "El", însemnând Dumnezeu: Arhanghelul Mi-chael (Micha+El), Arhanghelul Gabriel (Gabi+El), Arhanghelul Raphael (Ra-pha+El).

Oamenii de știință vin cu o teorie foarte interesantă numită "black hole", adică în univers ar exista niște "goluri ale întune-ricului" care ar acționa pe plan fizic ca un corespondent al lui "mion" pe plan spiritu-al. Conform acestei teorii un "black hole" ar fi un sorb destructiv anihilând prin sor-birea în vârtejul meontic nu numai stelele înconjurătoare ci chiar și lumina. Ilustrația o folosesc pentru "nemicul", acel "mion" din filosofia patristică a primelor veacuri: "Deci ca să știți ce-i răul apucă lancea'n mână / și nu ți-ți în stărvuri, să-ți cheltui energia, / Ci umbra urmărește-o, principiul ce le mână, / Și lasă semidoctii să-și vâscaie prostia."

Ceea ce ni se pare ridicol și "ne+bun" în lupta lui Don Quijote cu "turmele" și "morile de vânt" Constantin Opreașan, prin gura lui Don Quijote, ne explică simbolul creat de Cervantes: "Răstoarnă turme'n cale și treci prin mori de vânt, / Înfruntă inerția cu spiritul activ, / Du mai departe lancea cu tragicul avânt, / Călcând ca pe-o ruină neantul pozitiv."

...

Deși "psihaion" și "somaton" nu sunt ultimile realități, în lumina soarelui lui "ontonoos" ele apar și pot fi asemănătoare cu Luca și Cleopa în drum spre Emaus.

Cei doi ucenici ai Mântuitorului au ple-cat Duminică dimineața la Ierusalim în căutarea Cuvântului învîiat. Nu l-au întâl-nit. După amiază au plecat dezamăgiți acasă. Mergeau triști pe drum. Discuția lor despre cele ce aflaseră în Ierusalim era mult mai bătaioasă de cum e prezentată în evanghelie. Ei nu aflaseră în "căutarea" lor pe Iisus cel învîiat. Argumente și contra-argumente. Spre deosebire de Luca al cărui portret psihologic îl deducem din evan-ghelie și tradiție. Portretul psihologic al lui Luca îl putem închipui din cele două cărți biblice și din tradiție. Era doctor, era istoric

și era pictor. Sunt trei funcții care presupun o mare încărcătură de calm și a gândi "la rece". Cleopa, dimpotrivă, era un tip sangvin căruia "ușor îi sare iandura". În vreme ce Luca încerca să-l calmeze cu argu-mente despre Înviere că dacă femeilor li s'au părut că l-au văzut pe Hristos învîiat, nu putem să ne îndoim de Petru care era tipul de țaran, de pescar, pe care nu poți să-l duci cu fofărlă. Și discuția deveni atât de aprinsă că nici nu au observat că alături de ei mai mergea cineva. Îți amintești, îi spune Luca lui Cleopa, când pescarii erau pe mare și spre dimineață "li s'a părut" că văd o nălucire, un duh care mergea pe va-luri? "Eu sunt, nu vă temeți!" a încercat Iisus să-i calmeze. Și Petru și-a pus viața în pericol: "Dacă Tu ești Iisus poruncește-mi să vin la Tine!" Și Petru a mers pe valuri...

Când discuția a ajuns la paroxism Străinul intră în discuție. Un mod de a le atrage atenția că merge cu ei de atată timp și nu este luat în seamă: "Ce sunt cuvintele acestea ce le schimbați unul cu altul în dru-mul vostru? Iar ei s'au oprit cuprinși de în-tristare." Este același Cleopa care nu este convins de argumentele lui Luca neputân-du-și controla temperamentul. Parcă îl văd, temperament sangvin, cum își pune mâi-nile în solduri și se răstește la Străin. Cuvintele sunt răspicate clar și cu ironie ca să înțeleagă Luca de "calmul" cu care îl trata: "Răspunzând, unul cu numele Cleopa a zis către El: Tu singur ești străin în Ierusalim (limbajul Bibliei din 1688 e mai dur numindu-l "nemernic") și nu știu ce s'a întâmplat în el zilele acestea?"

Și astfel ajungem la rugăciunea: "Rămâi cu noi că se face seară" și la deznodămân-tul când "ochii lor erau înținuți ca să nu-L cunoască" se deschid la "frângerea pâinii": "Și s'au deschis ochii și L-au cunoscut."

Acesta este "Poemul ontologic" al lui Constantin Opreașan. Drumul ființei umane spre Logos și îndumnezeire, Tragedia olimpică și universală a drumului spre Emaus, dar și magnifica simfonie când omul îl regăsește pe Dumnezeu. Ca frate în "Ecce Homo". Dar și ca "Ecce Deus" ca un "Tatăl nostru..."

Aici culminează "Poemul ontologic" al lui Constantin Opreașan în revelația dela sfârșitul drumului spre Emaus prin poemul "Întâlnirea cu Iisus".

După toate întrebările, ca pușcării prin care a trecut Opreașan, la sfârșitul drumului spre Emaus ca suferință ontologică a istoriei ființei umane poetul se întâlnește cu Iisus în fața Potirului: "Știam că vîi și iată te-am așteptat aci. / Smerit privesc pămân-tul, genunchii moi se frâng. / Vor să te vadă ochii, dar nu mai pot privi, / Și vor să plângă Doamne, dar nu mai pot să plâng."

SKD COMPANY MILTON DIVISION

TOOL & DIE MAKERS SCULER MATRIȚER

• FOR MEDIUM TO HEAVY DIE MAINTENANCE
ÎNTREȚINERE DE ȘTANȚE MIJLOCII ȘI MARI

• WORK WITH MINIMUM SUPERVISION
SĂ LUCREZE CU MINIMUM DE SUPRAVEGHERE

• TOOL STEEL WELDING EXPERIENCE AN ASSET
OBLIGATORIE EXPERIENȚĂ ÎN SUDAREA
OȚELURILOR DE SCULE

• MUST HAVE TOOL & DIE CERTIFICATE
SĂ POSEDE DIPLOMĂ DE SCULER-MATRIȚER

• MUST BE WILLING TO WORK OVERTIME &
ROTATING SHIFTS
SĂ POATĂ SĂ LUCREZE ÎN SCHIMBURI ȘI ORE SUPLIMENTARE

WE OFFER AN EXCELLENT BENEFIT PACKAGE
OFERIM UN EXCELENȚ PACHET DE BENEFICII
FAX RESUME TO TOOLROOM SUPERVISOR
ÎN ATENȚIA TOOLROOM SUPERVISOR
Fax: (905) 875-1457 Tel: (905) 875-1427

CRONICI

Literare - Artistice - Culturale
din exil și din țară

TITUS BĂRBULESCU

IONICĂ

- poezie de război -

Editura DORUL - Danemarca - 1995

Cu Titus Bărbulescu am avut fericita ocazie să mă întâlnesc în paginile "Revistei Scriitorilor Români" din München, editată ani și ani de regretatul Constantin Sporea. Scrisul lui Bărbulescu m'a impresionat dintr-un început. Se evidențiază printr-o perfectă simbioză a naturii interioare cu cea înconjurătoare, dotat cu o penită bine ascuțită de a surprinde caligrafic chiar cele mai subtile nuanțe ale cerului sufletesc. Moștenise din străbuni domnească slovă de arhondaric din al cărui cerdac se privește muntii. Înălțimile. Dar și norii. Deseori amenințatori cu sfârșitul de lume.

Deși Sporea îl onora cu abundența spațiului tipografic, ori de câte ori îi terminam de citit povestirea eram nemulțumit că s'a terminat atât de repede, că vraja de "poveste" s'a întrerupt și trebuie să mai aștept încă un an să află urmarea.

De data aceasta editura "Dorul" din Danemarca, prin publicarea în 1995 a cărții "Ionică" de Titus Bărbulescu, ne oferă, cum aflăm din subtitlu, întreaga "poveste de război".

O lapidară, dar elocventă caracterizare a cărții e însălată de Dan Romașcanu care sesizează un interesant fapt că: "Literatura română nu cunoaște prea multe scrieri beletristice despre a doua conflagrație mondială. Căci adevărul privind participarea României la etapele războiului - atât de diferite între ele - a fost ascuns, deformat și aranjat de noii slujbași sub forma care convenea mai bine stăpânirii de pe malurile Moscovei." Și normal, firească întrebare: "Cine ar fi putut scrie și publica adevărul în atări condiții? Cu atât mai mult această poveste de război, o clipă din cumplitul uragan, este mai valoroasă. Autorul nu ascunde nota biografică a năvelei, iar cuvintele țâșnesc, de aceea, sincer și direct, fără a căuta alte întâmplări decât ale vieții trăite în carnea vie, așa cum au fost."

Ionică, personajul principal, ca șef al detașamentului, este Ion Florian. În viața civilă fusese avocat stagiar în cabinetul maestrului Radu Budișteanu. Împreună cu el străba-

tem un drum destul de lung și dureros pentru neamul nostru, pagini de Vinerea Mare din istoria noastră pe care nu le găseam în manualele scrise de Roller și cei de teapa lui.

În partea "Sărutări dragi din Ungaria" armata română aliată cu "eliberatorii" străbate Ungaria în înălțirea frontului de luptă cu "fasciștii". Din dialoguri deducem că le erau de dragi Românilor așa zișii eliberatori: "Pai cum să nu oftez, sări cu gura Grigore. Știu eu cum o duc ei acum, cu păgânii peste ei? Poate nici mălai n'au... (Păgânii erau noii aliați, Rușii, armata sovietică). Când s'a schimbat politica, în August trecut, adică în anul trecut (1944) Grigore fusese lăsat la vatră la Curmătura Buzăului. Într-o zi s'a pomenit cu o ceață de dezerteri din armata roșie, unii călare, alții pe jos, care căutau de băut și de iubit... Tovarășe, dăvai rachi, hazaica!"

O altă scenă oribilă e povestită de ofițerul Ionică. Întâlnirea cu Niculiță din Blaj, colegul lui de facultate. După trecerea Mureșului, întâmplarea face, ca ostași ruși și români să fie cazați și în casa lui Niculiță. Când intră înăuntru un maior rus beat, după ce răsturnase masa la care fusese ospătat îl chinuia pe Niculiță să-i cânte din vioară, acesta fiind invalid de război, cu un picior amputat. Înjurăturile de "curva rumanski" și amenințarea cu pistolul nu sunt reținute nici chiar pentru Ionică.

Ca parte de istorie necrisă despre comportamentul bestial al Asiaticilor, ca mărturie la istoria adevărată scrisă în năvela lui Bărbulescu, sunt primele zile ale vieții mele. M'am născut pe 14 August 1944. După vreo câteva zile au intrat Rușii în Dărmănești. Tata îmbrăncește pe un Rus care fugea după mama. Cade jos. Bălăbănindu-se se ridică și le face semn la ceilalți să prindă "hazaica". Mama s'a ascuns în smeușul de lângă prispă casei. Și se ruga: "Maică a Domnului, orbește-l!" Deși lanternele o străpungeau cu lumina, Maica Domnului i-a orbit.

"Sărutări dragi din Un-

garia" împreună cu "Acasă" și "Sărutări dragi din Franța", cele trei părți principale ale cărții lui Titus Bărbulescu, sub conducerea unui talentat regizor ar putea fi subiectul unui dramatic film cu ușurință nominat pentru râvnitul premiu Oscar. Ar fi un film de genul celor realizate de Ingmar Bergman.

Deși autorul, cum remarcă Dan Romașcanu, nu ascunde nota biografică și nu are nevoie a căuta alte întâmplări decât ale vieții "trăite în carnea vie, așa cum au fost" cartea lui Titus Bărbulescu nici pe de departe nu este un "manual" de istorie, ci o "poveste de război". Structura cărții este cea a timpului proustian, cu o deosebire de nuanță. În momente de luciditate sau coșmar Ionică este în căutarea "timpului pierdut", adică lăsat în urmă. Tragedia lui Ionică e aceea că e în căutarea "locului" pierdut, acel "loc" care nu e numai geografic, ci înaltul topos al identității tale de abisală ființalitate cu Țara și Neamul, ca destin și destinație.

Rușii ne-au cucerit Țara în războiul pierdut pentru hotarul de veacuri pe care Ștefan cel Mare l-a însălat de-a lungul Nistrului cu cetăți de apărare.

Toate subtilitățile lui Titus Bărbulescu de meditare asupra istoriei noastre pentru un "internaționalist" derutează.

"Povestea de război" a lui Bărbulescu este "povestea locului" ca metaforă a neamului nostru în graiul căruia "localitatea" nu este unde te aruncă fatalismul filosofiei marxiste ca "spațiu locativ", în mandsarda materiei, ci "locul" pe care omul îl sfîștește, "localitate" devenind astfel punctul de destinație, de aflare, de identificare în care omul poate primi scrisorile dela oameni și dela Dumnezeu.

Oamenii "locului" sunt oamenii "așezați", sedentarismul nostru milenar înflorind creanga acestui adjectiv cu sensuri noi echivalând cu înțelepciunea și perseverența dobândirii virtuților morale. Un om "așezat" este un om "cu minte". Casa lui nu este coviltirul pe roate, ci este o "așezare" omenească. Pe locul cel mai înalt care domină satul, sau chiar în mijlocul lui, Românul a zidit un "așezământ" religios - biserica.

Neamul românesc este "așezat în istorie", așa cum se spune despre vinul nou că "s'a așezat". Adică a ieșit din starea de haos, de "fierbere". Tocmai de aceea vechimea neamului nostru ca și creștinismul lui ne-au transfigurat lacrimile din apă în vinul pentru Potirul rotund, precum altarul Dacilor, ca hotar al "așezării" noastre: "Așezați în istorie de o mie de ani, ni se părea că timpul nu curge aritmetic, ci romantic, ca un fel de rău al Dreptății ce-și trăgea obârșia din moși-

strămoși, adâncindu-și alba incet și sigur." Și sublinierea filosofică: "Țara era darul firii." (p.117)

Abia acum deslușesc semnificația din titlul "Țara din ceață", partea finală a cărții în care autorul își spicuiește o parte din "amintiri". Nu s'au luate la întâmplare, ci "așezate". Semnificativ și metaforic. Spre ceea ce intuia ca timp al nostru "un fel de rău al Dreptății."

Și totuși personajul dela Facultatea de Drept, care atrage atenția dela o poștă prin toată "ceața", este Cocos, viitorul avocat și politician al țării, cel care o va apăra și va decide viitorul ei.

Titus Bărbulescu este scriitorul care scrie printre rânduri, vorba lui Argezi. Și "printre rânduri" e consemnat portretul votiv al viitorului politician. Ironia scriitorului român e demnă de cea mai pretențioasă antologie universală de satiră și umor. Cocos era în stare "să doarmă în toate pozițiile: pe cal, în genunchi, în picioare; în toate împrejurările: acasă, la curs, în bibliotecă... În momentul violentului cutremur care a trezit din somn pe toată

lumea, Cocos a căzut din pat și a continuat să doarmă pe covorul moale persan, visând mai departe iubite fremătătoare sub valuri de borangic."

Titus Bărbulescu se numără printre puținii scriitori care trage pe "răzătoare" somnolența politicianului român dintre cele două războaie mondiale, care nu a putut fi trezit de iminentul pericol al bolșevicilor din Răsărit.

Pe această temă nu avem în literatura română un portret mai ironic care să rivalizeze cu acela pirografat ca pisanie de Titus Bărbulescu: "Tot el, într-o zi - se zice -, citea în pat tolănit turcește, cu capul clătîndu-se pe măsură ce moțâia, sprijinindu-se de perete. În camera vecină, cineva bătea un cui exact în locul corespunzător capului ațipit pe zid. Loviturile de ciocan se apropiau, deveneau mai adânci, cuiul pătrundea primejdios din ce în ce în peretele subțire ce despărțea cele două camere." Formidabil realizat paralelismul parabolei cu realitatea de felul cum politicienii români au reacționat la cuiul ce pătrundea primejdios din

camera vecină! Loviturile "ciocanului" îmbărligat cu "seceara" din stemă nu i-a deranjat. Din somnul acestor capete de piatră a început dezastrul României Mari. Continuăm parabola lui Titus Bărbulescu: "Încă o lovitură de ciocan, surdă, apoi cuiul s'a împiedicat de o suprafață imposibil de perforat. Capul lui Cocos dormea fericit, cu cuiul oprit la tâmplă. Cuiul se tocise în vârf tot atât cât și în gămlie..." (p.130)

Peste tragedia neamului nostru, provocată de naivii politicieni dintre cele două războaie mondiale care au subestimat pericolul bolșevic, nu se poate trece fără a învăța o lecție.

Ce a fost a fost, ne vor consola "pacifiștii". Nu. Ce a fost nu "a fost", ci "este" parte din istoria noastră. Și să nu uităm că "Țara este darul firii", cum admirabil spune Titus Bărbulescu, acest infinitiv lung de cosmică punte unind ființa umană cu celălalt tărâm al moșilor și strămoșilor noștri prin care urcăm în căutarea identității noastre și a "chipului" nostru pierdut în istorie.

Dumitru ICHIM

"LIMBA NOASTRĂ-I LIMBĂ SFÂNTĂ"

TUMORĂ ORI TUMOARE?

—Mihai.S.DERDENA—

De câțiva ani, medicii preferă tot mai mult să zică și să scrie "tumoră", în loc de "tumoare". De ce au această preferință? Credem că nici dănsii nu știu. Poate că din pricină că "tumoră" ar fi mai lesne de pronunțat și de scris, fiind mai scurt cu un sunet decât "tumoare". În DOOM găsim doar forma consacrată "tumoare", în vreme ce DEX înregistrează și varianta "tumoră".

Fiind de origine latină, dar pătrunzând în limba noastră prin filiera franceză, cuvântul pe care-l comentăm a devenit un neologism dintre cele mai necesare în domeniul medical.

Însă medicii ar trebui să știe că nu "tumoră", ci "tumoare" corespunde spiritului limbii române, deoarece sufixul lexical "-oare" apare ca foarte productiv, iar nu sufixul "-oră". Iată, spre ilustrare, și alte substantive feminine care, la numărul singular, se sfârșesc în "-oare": agățătoare, ardoare, boare, culoare, duhoare, eroare, favoare, fervoare, ghicitoare, închisoare, licoare, lipitoare, mulsoare, ninsoare, onoare, oroare, răcoare, rigoare, sârbătoare, scâldătoare, scrisoare, splendoare, strămoare, strănsoare, sudoare, teroare, tunsoare, umoare, vâltoare și multe, multe altele.

Facem mențiunea, pe de

altă parte, că nu prea se găsesc substantive feminine care, la singular, să se termine în "-oră" ca "tumoră". Nu ne vin în minte, acum, decât doar două asemenea substantive: noră și soră. Ar mai fi floră, horă și oră, dar acestea fac pluralul diferit față de cele de mai înainte.

Credem că cele spuse constituie un argument suficient care să ne îndemne a elimina varianta "tumoră", optând cu toții pentru forma "tumoare", singura în acord deplin cu specificul limbii noastre și recomandată de DOOM (Dicționarul ortoepic, ortografic și morfologic).

Și, pentru a abordăm, intrucâtva, terminologia medicală, se cade să ne oprim la încă, cel puțin, două abateri dela normele de exprimare corectă.

O boală foarte cunoscută, nu numai la noi, ci și în restul omenirii, este tuberculoza. Dacă TBC semnifică "tuberculoza bacilului Koch" înseamnă că sigla aceasta nu este în întregime exactă. Acuratețea cere ca această siglă să se sfârșească în K, nu în C. Trebuie, așadar, să spunem și să scriem TBC, iar nu TBC întrucât numele patronimic al descoperitorului al acestui microb (Germanul Robert Koch) începe cu K, nu cu C.

În anii 1976 și 1982, editura craioveană "Scrișul

românesc" a scos, în patru volume, cartea "Copilul sănătos și bolnav" de Șerban Crețu. Titlul acesta, terbil de defectuos, m'a făcut să mă mir, în toți ani aceia, că nimeni nu lua atitudine împotriva acestei schingiuri a limbii române și a logicii, totodată, cu toate că fiecare dintre cele patru volume apăruse într-un impresionant tiraj de masă, din care cele mai multe exemplare au zăcut aproape două decenii prin toate librăriile din România.

Uneori, repetarea aceluiași termen dintr'un e-nunț devine supărătoare, însă în acest titlu, era strict necesară reluarea cuvântului determinat ca, astfel, alcătuirea celor două sintagme, care definesc două situații antagonice, să n'aibă nici un cusur. Respectând vorbele preferate de autor, titlul cărții ar fi trebuit să se prezinte astfel: "Copilul sănătos și copilul bolnav". Numai așa este împăcată și logica, nu doar gramatica. Spunând și scriind "Copilul sănătos și bolnav" ar însemna să admitem ideea ilogică, de-a dreptul absurdă, că un copil poate fi în același timp, sănătos și bolnav, ceea ce, evident, nu-i posibil.

Există o logică a limbajului, care nu poate fi ignorată cătuși de puțin, dacă vrem să ne exprimăm corect și limpede.

BISERICA CREȘTINĂ

ADEVĂRAT A ÎNVIAT

Pr.Gh. CALCIU

În timpul persecuției creștine din Rusia și celelalte țări comuniste, am citit într-o revistă de samizdat, o predică a Părintelui Dudko, intitulată "Mormântul gol".

"Iar Maria sta la mormânt și plângea"

De ce plângea Maria? se întreabă părintele Dudko. Apoi începe să explice plânsul ei prin transpunerea evenimentului învierii și a mormântului gol, în epoca noastră modernă. Maria plângea pentru că mormântul era gol. Fiecare din noi este o Marie, spune el, care plângem la un mormânt gol. Mormânt gol este familia, unde iubirea și devoțiunea soților între ei a dispărut, iar copiii sunt dați instituțiilor de stat, care-i educă în spiritul ateismului și al adorării molohului materiei; mormânt gol este școala care a devenit instituția idolatriei puterii politice și a uitat de orice principiu moral; mormânt gol este chiar biserica, în care, ierarhii și preoții au înlocuit pe Hristos cel răstignit cu un idol care se cheamă statul comunist.

Am fost șocat de justetea observației părintelui Dudko și de adâncă deznădejde care stă la baza ei. O durere fără margini curgea ca un râu de sânge din frazele grele. Mormântul lui Iisus era gol și nimic nu amintea inimii noastre despre învierea Lui, ci numai de dispariția noastră de a fi în fața unui mormânt gol. În fața mea se deschidea mormântul unui nou șir de suferințe și predica părintelui Dudko suna ca o prevestire sumbră.

Mai târziu, în focul suferinței în care Dumnezeu a vrut să mă arunce încă odată, am înțeles fața cealaltă a mormântului gol al lui Iisus. Am înțeles că, înainte de a se arăta Mariei, chemând-o pe numele ei, pentru a-L recunoaște, mormântul gol era dovada învierii Lui; dovada că moartea fusese înghițită de viață. Acum putem spune cu bucurie, împreună cu Sf. Apostol Pavel: "Unde-ți este, moarte, biruința? Unde este, moarte, boldul tău?" (1 Cor. 1:56). Era proclamarea faptului învierii care dădea morții lui Iisus pe cruce sensul ei purtător de viață. Mormântul gol era dovada mântuirii lumii.

Suprema floare a dragostei divine pentru om este Iisus cel Răstignit. Această floare răsărită din sângele Lui vărsat pe cruce este începutul învierii noastre în Dumnezeu. Nimic nu ne mai poate despărți de Hristos, căci moartea a trecut în viață și viața este Iisus. Mormântul era gol, căci moartea fusese înfrântă și

din groapa în care zăcuse Iisus cel Răstignit se ridica biruitoare suprema floare a gloriei divine: Învierea Domnului. Mormântul acela era paradisul nou instaurat, Biserica cea nouă, mireasa mereu tânără și fără de pată a lui Hristos. Centrul lumii devine acest mormânt gol, pe care Hristos îl umple cu prezența Sa mistică în Biserică, de unde paradisul cel nou se extinde în tot universul cu o frumusețe mai mare decât a Edenului primordial. Bisericii îi revine minunea stabilirii noii ordini sacre, în locul veacului acestuia, ea continuă propovăduirea și funcția mântuitoare începută de Hristos cel Răstignit și Înviat. Dela mormântul gol începe triumful Bisericii care anunță lumii că imperiul satanei, regatul păcatului a fost biruit.

Hristos a înviat! Durerea a fost înlocuită de bucurie și teama s'a risipit ca un fum, căci dacă Hristos este cu noi, de cine ne vom teme? "Precum se stinge fumul să se stingă, precum se topește ceara de para focului, așa să piară dela fața Lui cei ce-L urăsc pe Domnul". Învierea Domnului este un ospăț spiritual la care fiecare este chemat și cel ce a postit, și cel ce n'a postit; și cel ce s'a ostentit și cel ce nu s'a ostentit; și cel ce a trudit din ceasul întâi, ca și cel ce a trudit numai din ceasul al doisprezecelea. Spațiul este mare, fiecare își găsește un loc, vițelul este gras, fiecare se poate satura, spune Sf. Ioan Gură de Aur. Oare despre ospăț material vorbește sfântul? Nu, ci despre Paradisul cel nou pe care l-am câștigat prin moartea lui Iisus și pe care nimeni nu ni-l poate smulge, dacă noi nu-i îngăduim.

Nici o violență, nici o tentativă, nici o minciună nu ne poate despărți de Hristos. Prin cruce, prin mormânt și prin Învierea Domnului cea de a treia zi suntem scoși din suferința de azi a lumii, care este prada satanei. Lumea este divizată prin conflicte violente, prin singurătatea cronică a individului, prin păcat și suferință morală. Hristos ne unește, ne mângâie și ne hrănește. Hristos cel Înviat. Ca o scâldătoare din Viteșda, raiul bisericii devine vindecătorul tuturor bolilor naturii umane și nu numai al celor care se pogoră cei dintâi în ea, ci al tuturor care vin cu credință și cu nădejde, cum am citat mai sus din Sf. Ioan Gură de Aur. Hristos cel Înviat este doctorul sufletelor și al trupurilor noastre.

"După ce a trecut Săm-

Desen de Lavinia M. Drăghici

băta, când se lumina în ziua întâi a săptămânii, a venit Maria Magdalena și cealaltă Marie ca să vadă mormântul. Și, iată că s'a făcut cutremur mare, că ingerul Domnului, pogorînd din cer și venind, a prăvălit piatra și gheea deasupra ei. Și înfățișarea lui era ca fulgerul, iar îmbrăcămintea lui albă ca zăpada. Și de frica lui s'au cutremurat străjerii și s'au făcut ca morți." (Mt. 28:1-4)

Așa a fost învierea lui Iisus. Fulgerul arhanghelului, care a despicat cerul și a prăvălit piatra de pe mormânt, a fost ca o pregustare a slavei celei mari a venirii celei de a doua a Mântuitorului ca judecător nemărmărit la lumii. Și așa cum femeile au fost martorele acestor lucruri, la fel și noi, cei ce credem și mărturisim pe Hristos ca Fiul al lui Dumnezeu și Însuși Dumnezeu, vom fi martorii celei

de a doua venitii care va despică lumea ca un fulger uriaș, dela Răsărit la Apus.

Primele cuvinte pe care le-au rostit femeile, care au alergat să vestească apostolilor întâmplarea, au fost că Înviătorul a înviat. De atunci și până acum, această veste străbate lumea dela un capăt la altul, în noaptea cea sfântă. Iar cei ce cred, rostesc răspunsul convingerii lor nestăruite: **Adevărat a înviat!**

Acum, s'a incredințat Bisericii, de către Însuși Hristos cel Înviat, misiunea divină a lărgirii paradisului celui nou, Împărăția lui Dumnezeu, în toată lumea. Vrednici și nevrednici, slabi sau puternici, noi toți suntem propovăduitorii acestei împărății, ori de câte ori rostim anunțul cel mare: **Hristos a înviat!**

"Căci dacă Hristos nu a înviat, zadarnică este atunci propovăduirea noastră, zadarnică și credința noastră. Ba ne aflăm încă și martori mincinoși ai lui Dumnezeu, pentru că am mărturisit împotriva lui Dumnezeu că a înviat pe Hristos pe care nu l-a înviat, dacă morții nu înviază... Iar dacă nădăduim în Hristos numai în viața aceasta, suntem mai de plâns decât toți oamenii. Dar acum Hristos a înviat din morți, fiind începătura (a învierii) celor adormiți." (1 Cor. 15: 14-15 și 19-20)

Vedeți dar ce spune Apostolul. Dacă morții nu înviază, nici Hristos nu a înviat. Fenomenele cele mai intime și mai capitale ale

existenței noastre - viața și moartea - sunt atât de întinse legate de Iisus, încât învierea noastră este condiționată de credința în învierea Lui. **"Căci dacă morții nu înviază, atunci nici Hristos nu a înviat!"**

Să ne întoarcem la mormântul gol al lui Iisus, nu cu spaima vacuumului, nici cu disperarea pierderii definitive a ceva ce îndrăgisem, ci cu nădejdea împlinită a învierii Domnului, cu incredințarea nestăruită că moartea a fost înghițită de viață și că și-a pierdut boldul.

"Căci El (Iisus) trebuie să împărătească până ce va supune pe toți vrăjmașii Săi sub picioarele Sale. Și vrăjmașul cel din urmă care este nimicit este moartea." (1 Cor. 15: 25-26)

Mesajul cel mai înalt al creștinismului este cel al unei nădejdi mântuitoare, mai mare decât orice deznădejde a lumii acesteia moderne, care, în căutarea vieții și a eternității, ucide și distruge cu inconștiență și nepăsare pe care diavolul a inoculat-o în inima și mintea omului, ca pe o otrăvă inevitabilă. Mesajul bisericii este unul de viață și nu numai al vieții efemere de aici, ci al vieții veșnice. Iar atunci când confirmăm învierea lui Hristos ca pe un fapt cu consecințe pentru întreaga lume, mărturisim învierea noastră, ca o condiție a vieții eterne.

Adevărat a înviat!

RUGĂCIUNE CĂTRE CHRISTOS
din cartea "VIAȚA LUI IISUS" de Giovanni PAPINI

Urmare din numărul trecut

Spusai odată "De-i careva singur, eu sunt cu el. Urnește piatra și-acolo mă vei găsi; zgărie lemnul și-acolo fi-voi". Dar pentru a te descoperi în piatră și'n lemn e nevoie de voință de-a te căuta, de puțină de-a te vedea. Iar azi cei mai mulți dintre oameni nu vor, nu s'în stare să te găsească. De nu faci Tu să-ți simți mâna deasupra capului și glasu-ți în inima lor, se vor căuta mai departe doar pe ei înșiși, fără a se găsi; căci nimeni nu-i al său însuși fără tine. Rugămu-ne deci, Iisuse, noi, negații, vinovații, cei născuți în afara vremii, noi cei ce ne mai aducem aminte de tine și ne silim din răpuzeri să trăim cu tine, dar stăm mereu prea deprate de tine, cei din urmă, deznădăduiți, înțorși de pe mare și de pe muceha prăpastiei, rugămu-te să te mai întorci odată printre oamenii ce te-au ucis, printre oamenii ce te ucid de-una, spre a ne da la toți, ucigași în întineric, lumina vieții adevărate.

În mai multe rânduri arătat-te-ai după Învierea muritorilor. Celor ce credeau că te urăsc, celor ce te-ar fi iubit chiar de n'ai fi fost Fiul lui Dumnezeu arătat-te-ai chipul tău și le-ai vorbit. Schimnăci ascunși prin ponoare și răpe, călugării în lungile nopți ale schitului, sfinții pe munți, văzutu-te-au și te-au auzit; iar din ziua aceea alta nu cerură decât mila morții, ca să se apropie iarăși de tine. Fost-ai grai și lumină pe poteca lui Pavel, foc și sânge în peștera lui Francisc, iubire deznădăduia și fără prihană în chilii Terezi și a Caterinei. De te-ai întors pentru unul, de ce nu te întorci, o singură dată, pentru toți? Dacă aceia fost-au vrednici să te vadă pe temeiul pătimășii lor nădejdi, și noi

putem invoca temeiul pustiei noastre deznădejdi. Acele suflete te cheamă cu puterea nevinovăției lor; ale noastre te strigă din adâncul neputinței și al josniciei. De-ai mulțumit extazul Sfinților, de ce nu dai fuga la plânsul Osândiților? Au n'ai spus însuși c'ai venit pe pământ pentru cei betești, iar nu pentru cei zdraveni; pentru cei răciți, iar nu pentru cei nerăzeleți? Ci iată, vezi bine că toți oamenii sunt ciumați și aiurii de friguri; că oricare dintre noi, căutându-se pe sine, s'a răcit și te-a pierdut. Niciodată ca'n ziua de azi n'a fost mai mare nevoie de Cuvântul tău, mai uitat și călcat în picioare ca totdeauna. Împărăția Satanei ajuns-a azi la deplina înflorire, iar mântuirea pe care toți o caută dibuitori nu poate fi găsită decât în Împărăția ta.

Marea încercare s'apropie de sfârșit. Omenirea, departându-se de Evanghelie, s'a ales cu pustii și moarte. Multe fagădueli și amenințări s'au împlinit. De-acum, nouă deznădăduiților, nu ne mai rămâne decât nădejdea întoarcerii tale. De nu vei să-i trezești pe adormiții cuibăriți în mocirla stătută a iadului nostru, e semn că osândă-ți pare prea scurtă și ușoară, față cu trădarea noastră; că nu vrei să schimbi orânduirea legilor tale. Ci facă-se voia ta, precum în cer așa și pe pământ, de-acum și pururea și'n vecii vecilor amin.

Dar noi, cei din urmă, te așteptăm. Te vom aștepta zi de zi, în ciuda netrebniciei și-a neputinței noastre. Toată iubirea pe care vom fi în stare s'o stocăm din inimile noastre pustii, închina-ți-o vom fi. Tie, cel Răstignit. Tie care fost-ai chinuit pentru iubirea ce ne-ai purtat. Tie care acum ne chinui cu toată străgnicia cotoptoarei tale iubiri.

În duh și adevăr

LA OSPĂȚUL MÂNTUIRII

Sergiu GROSSU

Viața noastră, a creștinilor, așa cum a arătat într-o admirabilă carte John Bunyan, este o călătorie zbuciumată și grea, care are în vedere, la capătul ei, **mântuirea sufletului**. Fiecare dintre noi, "în timpului pribegiei" (1 PETRU, 1.17), se găsește inevitabil la o răscruce de drumuri, și de **alegera** pe care o facem atarnă însăși veșnicia noastră.

Sufletul omenesc, flămând și însetat, este pus în fața a două chemări deosebite, a două invitații:

- O chemare înșelătoare, respectiv invitația cu reclamă mincinoasă a lumii și-a păcatului: "Suflete, ești flămând și însetat. Vino la cina mea îmbelsugată, vino la ospățul meu... Vino și îți voi da petreceri, desfătări, veselie, de toate..."

- Și la chemarea Domnului Iisus, o chemare sinceră, izbăvitoare, la ospățul Lui: "Veniți, căci iată că toate sunt gata" (LUCA, 14.17). "Veniți la Mine, toți cei trudiți și împovărați", ne cheamă Mântuitorul (MATEI, 11.28). "Veniți după Mine, și vă voi face pescari de oameni", ne asigură El (MARCU, 1.17). "Veniți de vedeți" (IOAN, 1.39), îndoielnicilor, căldicilor, tăgăduitorilor, că "toate sunt gata", fiindcă jertfa Lui de pe Golgota a smuls Cerului iertarea tuturor păcătoșilor lumii. "Veniți să mâncați trupul Meu și să beți sângele Meu, ca să puteți trăi veșnic", insistă Iisus ori de câte ori ne aflăm în dilema tragică de a nu ști ce să alegem: paharul Domnului sau paharul dracilor, ospățul Domnului sau ospățul lumii?

Noi, de cele mai multe ori, nui vrem să dăm ascultare chemării Fiului lui Dumnezeu și-o refuzăm, deoarece nu ne îndurăm să ne despărțim de comoditatea vieții în care trăim, nici să ne descotorosim de grijile firii noastre pământești, scuzându-ne întotdeauna de cei trei poftiți la Cină de Mântuitorul: "Am cumpărat un ogor", "Am cumpărat cinci perechi de boi", sau, pur și simplu, "locul meu e în altă parte, și de aceea nu pot veni" (LUCA, 14.18-20).

Acesta este adevărul: **nu putem lua parte la ospățul mântuirii**, căci suntem robi ai păcatului și-avem sufletul înfrim. Preferăm, în locul cinei Domnului, mesele lumești ale pierzării, neținând seama de acest avertisment: "Toate mesele sunt pline de vârsături murdare și nu mai este nici un loc curat" (ISAIA, 28.8). "Mi-e sete", strigi. Și lumea, societatea în care te

complaci, îți întinde paharul ei înșelător, plin cu oțet amarăciunilor de tot felul, sau cu otrava filmelor imorale, a cârților și revistelor pornografice. "Mi-e foame", te plângi. Și mediul voicos, ce te ține sub dominația lui tiranică, te hrănește cu "mâncăruri alese", care nu sunt altceva decât "o hrană înșelătoare", după cum citim: "Dacă stai la masă la unul din cei mari, ia seama ce ai dinainte; pune-ți un cuțit în gât, dacă ești prea lacom. Nu poți mânca hrana înșelătoare" (PROVERBE, 23.1-3). Mai mult, **ospățul lumii nu saturează**: "Mâncați și tot nu vă saturați, beți și tot nu vă potoliți setea" (HAGAI, 1.6). Sau: "Vei mânca și tot nu te vei sătura, ci foamea va rămânea în tine..." (MICA, 6.14).

Sufletul nu poate fi saturetat la masa drăcească a lumii, ci numai trupul cu poftele lui nesăbuite. În schimb, la ospățul lui de har și de binecuvântare, Iisus nu lasă nici un suflet flămând și însetat. "Eu sunt pâinea vieții, ne asigură Domnul. Cine vine la Mine nu va flămâni niciodată și cine crede în Mine nu va înseta niciodată" (IOAN, 6.35). De aceea se bucură Psalmistul: "Tu îmi întinzi masa în fața potrivnicilor mei... și paharul meu este plin de dă peste el" (PSALMUL 23.5).

Ospățul lumii este ospățul morții noastre sufletești. El este asemenea ospățului lui Belșațar. Scrie în DANIEL, 5.14: "Împăratul Belșațar a făcut un mare ospăț celor o mie de mai mari ai lui și a băut vin înaintea lor... Au băut vin și au lăudat pe dumnezeii de aur, de argint, de aramă și de fier, de lemn și de piatră".

Ca și "în clipa aceea", când ne va fi viața mai dragă, "degetele unei mâini de om" ne vor scrie pe "tenaciula zidului" conștiinței noastre: "Numărat, numărat, cântărit și împărțit!"

- Te-am chemat și n'ai vrut să vii la ospățul Meu, ne va spune la Judecata cea mare Mântuitorul. Iată că împărăția mea o dau vamășilor și desfrânatelor, celor "săraci, ciungi, orbi și șchiopi".

După cum Ilie, în călătoria lui obosită spre muntele Horeb, a fost hrănit cu o mâncare simplă, dar consistentă și întăritoare ("o turtă coaptă pe niște pietre încălzite și un ulcior cu apă" - 1 REGI, 19.6), tot așa și Domnul

Iisus ne oferă la ospățul Lui o mâncare simplă, "care rămâne pentru viața veșnică" (IOAN, 6.27). Pentru că El însuși se recomandă: "Eu sunt în mijlocul vostru ca cel ce slujește la masă" (LUCA, 22.27).

Să vedem acum, în lumina Evangheliei, ce ne dă Iisus Hristos nouă, celor chemați la Cina Lui cea fără de plată:

1) **Viața veșnică**
"Tată, a sosit ceasul! Proslăvește pe Fiul Tău, ca și Fiul Tău să Te proslăvească pe Tine, după cum i-ai dat putere peste orice faptură, ca să dea viața veșnică tuturor celor care Îi i-au dat Tu" (IOAN, 17.1-2).

2) **Pace, odihnă**
"Vă las pacea, vă dau pacea Mea. Nu v'o dau cum o dă lumea" (IOAN, 14.27). Sau: "Veniți la Mine toți cei trudiți și împovărați, și Eu vă voi da odihnă" (MATEI, 11.28).

3) **Slava lui Dumnezeu**
"Eu le-am dat slava pe care Mi-ai dat-o Tu..." (IOAN, 17.22).

4) **O poruncă nouă: iubirea**
"Vă dau o poruncă nouă: Să vă iubiți unii pe alții; cum v'am iubit Eu, așa să vă iubiți unii pe alții" (IOAN, 13.34).

5) **Duhul Sfânt, Mângâietorul**
"Și Eu voi ruga pe Tatăl, și El vă va da un alt Mângâietor, care să rămână cu voi în veac; și anume Duhul Adevărului" (IOAN, 14.16-17).

Masa cea mai îmbelsugată, cina cea mai aleasă ne-a pregătit-o Domnul Iisus "cu Avram, Isaac și Iacov în împărăția cerurilor" (MATEI, 8.11), acolo unde "nu va mai fi noapte" (APOCALIPSA, 21.4). Cu o singură condiție: "Voi sunteți aceia, care ați rămas neconștienți cu Mine în încercările Mele. De aceea vă pregătesc împărăția, după cum Tatăl Meu Mi-a pregătit-o Mie, ca să mâncați și să beți la masa Mea în împărăția Mea..." (LUCA, 22.28-30).

Nu mai cei care "au rămas neconștienți" cu Domnul Iisus cu încercările Lui, nu mai cei care au murit și au înviat împreună cu El, nu mai cei care participă de pe pământ la ospățul mântuirii, vor putea să aibă parte de bucuriile viitoare ale ospățului ceresc fără sfârșit.

"Ferice de acela care va prânzi în împărăția lui Dumnezeu!" (LUCA, 14.15).

BISERICA ORTODOXĂ ROMÂNĂ DIN PARIS

Biserica din Jean de Beauvais se află în acțiune judiciară: pe 4 Iulie 1995 a pierdut un proces în "reféré", dată fiind în judecată de susținătorii preoților care-l primiseră pe Ion Iliescu, în taină, la Biserică. A doua zi, pe 5 Iulie, a făcut apel și încă nu are un termen de judecată. Conform sentinței din 4 Iulie, a fost numit administrator, al cărui mandat a expirat în 4 Noembrie 1995, dar a fost prelungit până în 4 Martie 1996 și de curând încă până în Iunie, fiindcă "nu și-a îndeplinit mandatul". Într-adevăr, în tot acest timp, nu s'a obținut convocarea unei adunări generale, pe care toată lumea o dorea.

Astfel încât convocarea unei adunări, din inițiativa a trei persoane - secretarul general, demisionat, al Consiliului Eparhial, Traian Băcioiu, și doi consilieri ai aceluiași comitet, Paul Brățășanu și Dumitru Bustan - pentru 25 Februarie era ilegală: articolul din statut invocat presupunea acordul președintelui sau al vicepreședintelui Asociației, or, convocarea a fost lansată înainte de a fi consultat Prot. Radu Apostolescu, iar Biserica, aflându-se în acțiune judiciară, nu poate nici participa la Adunarea Generală și nici nu i se poate folosi sediul, cu atât mai mult cu cât administratorul n'a fost consultat.

De fapt, scopul Adunării era ca Biserica Eparhiei (din Suedia, Belgia, Germania) să se rupă prin vot de obediență față de Sinodul din New York - care a asigurat independența bisericii 4 decenii - și să treacă la sinodul dela Constantinopol. De ce atâtă grabă? Pentru că Ion Iliescu se revoltase deja - odată la Galați, pe 1 Septembrie 1995 și a doua oară în Octombrie 1995, cu ocazia călătoriei în SUA - că Biserica Ortodoxă din Paris ține de "Ruși". Adică este liberă... de București.

Duminiuță, 25 Februarie 1996, pe la ora 9 a.m. au apărut 5 persoane înbrăcate în uniformă asemănătoare poliștilor și care, neînținși în misterele acțiunii la care

urmau să asiste, au întrebat unde este Dl. Cotoră, cel care îi angajase dela o societate privată de supraveghere... De precizat, Dl. Cotoră este unul dintre cei care au dat Biserica în judecată și unul dintre cei mai activi și infocați partizani ai trecerii la sinodul dela Constantinopol. Nu peste mult timp, s'au ivit "alegătorii", mai numeroși decât enoriașii prezenți, sosiți cu preoți în frunte: Mircea Coșofret-Smeu, dela Liège, Gh. Borca din Suedia, Gabriel Cernăuțeanu din Offenbourg și Valentin Brătan.

Nu se știe ca în bisericile respective s'fi avut loc adunări prin care preoții și enoriașii să fie delegați să voteze desprinderea de Sinodul din New York, dar cu o zi înainte fusese o întrunire la Regensburg a celor aflați sub oblauduirea Mitropolitului Serafim Mitropolitului Europa Centrală, care ține de Patriarhia dela București, la care a fost anunțată cererea preotului Cernăuțeanu de a reîntra sub ascultarea acestuia...

Oricum, alaiul a pătruns triumfal în Biserică. Un credincios a fost trântit pe jos. Are certificat medical: o coastă fisurată. Câteva femei din grupul "alegătorilor" au început să vociferare interzicând slujba, iar Eugen Murgoci dela Strasbourg a smuls firele microfonului. Pr. Radu Apostolescu s'a retras în altar, în jurul căruia s'a format un cordon de tineri, imposibili la toate provocările nepoftiților. Coriștii, printre care Francezii uluiți, au început să cânte "Cu noi este Dumnezeu" pentru a-l încuraja pe părinte. S'a încercat zadarnic improvisarea unui altar pentru ca Părintele Smeu să continue slujba... Cum clopotul tras din altar făcea imposibilă comunicarea organizatorică a comandoului, n'au lipsit agresiunile - Petrică Moldovan, un proaspăt azilat din Iugoslavia, a aruncat cu gaze lacrimogene în altar, altul a dat cu scaunul înspre o icoană, un altul a scos cuțitul... Bălcii au durat până spre seară, cu sendvișuri, Coca Cola, ca în excursie. S'a organizat apoi

un simulacru de vot, pe întuneric, la lumânare. Ca în Duminica orbului, comenta cineva sosit din țară și îngrozit să rețrăiască la Paris amintiri din '90, de acasă.

Rezultatul a fost scris pe o mare coală de hârtie: 675 de voturi pentru ieșirea din Sinodul dela New York și două voturi contra. Adică 450 de voturi prin procură și 227 exprimate direct. Victoria a fost proclamată cu urale, aplauze furtoase în biserică. S'a cântat "Mulți ani trăiască" nu se știe în cinstea cui.

Poliția n'a avut de ce interveni. Asediații n'au răspuns la nici o provocare, dimpotrivă, mulți dintre ei au început, cu duhul blândității, să lămurească lucrurile. Cu același calm au reușit să-i scoată pe excursioniștii și localnicii amețiți de fericirea "votului" - stilul Ipingscu, "iar am tras, iar am câștigat"... din biserică.

Comportamentul năvălitorilor de Duminică 25 Februarie, a lăsat impresia unui miting politic organizat dela centru... De înțeles, Biserica din Jean de Beauvais este una din parohiile necontrolate de București.

Întrebarea este cum de Românii de bună credință se pot lăsa manipulați. Poate că și cei care apără independența bisericii ar fi trebuit să se fi purtat întotdeauna ca în această zi de 25 Februarie. Cu solidaritate calmă, evitând suspiciunile și discoridiile, făcând cu luciditate diferența între principii și detalii. Și grabnic ar fi să fie articulat cu inteligență un mesaj către cei rătașiți și către autoritățile țării în care ne aflăm.

S'au depus plângeri la Procurorul Republicii și poliția anchetează.

Pe 2 Martie, Părintele Radu Apostolescu a primit, prin poșta, o amenințare anonimă cu moartea, care a fost depusă la Poliția Judiciară. În urma acestei amenințări, slujba de Duminică, 3 Martie, s'a desfășurat cu ușile închise, iar credincioșii au părăsit sfântul lăcaș, protejați de poliție.

A.C. Lupta - Paris

ANUNȚ

Prin articolul: "Românii sunt creștini prin naștere" publicat în ziarul "CUVÂNTUL ROMÂNESC" Nr.235/Feb.'96, s'a făcut un călduros apel creștinesc către toți Românii din lumea întreagă, indiferent de religie, să se alăture "Cruciadei rugăciunii Rozarului" care se recită odată pe lună, în biserică, la fiecare primă Duminică a lunii, timp de un an de zile, adică de 12 ori. Întrucât dintr-o simplă omisiune nu s'a menționat și adresa la care pot răspunde doritorii de a participa la această cruciadă, o arătăm acum:

Rev.Fr. Victor Crișan,
P.O.Box 57453 Jackson Station
Hamilton, Ontario, L8P 4X3, Canada.

La sfârșitul acțiunii, participanții vor primi Rozariul Sfintei Biserici Martire Greco-Catolică din România, cu diplomă.

IN MEMORIAM

Împlinind dorința mult regretatei și iubitei mele soții, Margareta (Greți), care a murit departe de țară, rog prietenii ca în loc de flori să doneze banii, în memoria ei, Bisericii "Saint Mary", 3256 Warren Rd., Cleveland, Ohio, 44111-1144 ori să ofere, unui Român din țară, un abonament la ziarul "Cuvântul Românesc", P.O.Box 78010, Westcliffe Postal Office, Hamilton, Ontario, Canada, L9C 7N5.

Grigore Butoi

Notă: Am primit abonamente dela D-nii Alexandru Fonta, Valeriu Vlasiu și Gheorghe Donev.

FARA ARMÂNEASCĂ

ARTA ARGINTĂRIEI LA AROMÂNI

- II -

Vasile TEGA

"Multe și inedite sunt bogățiile ce se ascund în dreapta și în stânga - prin arhivele școlilor și bisericilor, mănăstirilor și patriarhiilor, prin bibliotecile Peninsulei și prin arhivele de notariat ale țărilor pe unde au trecut și activat Aromânii, sunt multe și minunate aceste bogății, deși furtuni groaznice au distrus urme bogate și multe mâini criminale, ecleziastice mai ales, orbite de fanatism național, au căutat și reușit în parte să le distrugă" (19).

Ne-am adus aminte de justetea rândurilor de mai sus ale lui Anastase Hâciu, atunci când, în cursul cercetărilor noastre, am avut șansa să dăm peste o lucrare extrem de interesantă a Verenei Han (20), dela Institutul de Studii Balcanice al Academiei Serbe de Științe și Arte, în privința culturii materiale a Balcanilor în Evul Mediu, așa cum rezultă din documentele existente în arhivele din Dubrovnik.

Într-adevăr, Han, consultând o parte din fondul arhivelor din Dubrovnik (fostă Ragusa), a scos la lumină zilei documente de o valoare deosebită care se referă la cultura materială a unor popoare balcanice în Evul Mediu, printre care și aceea a Aromânilor, cărora de altfel le consacră un capitol special.

Intrucât Dubrovnik a fost în Evul Mediu un important centru economic și comercial, unde bunuri materiale provenind din Est și Vest se schimbau, precum și datorită faptului că

administrația orașului era extrem de bine organizată,

Elemente din costumul aromâncelor pe cale de dispariție în zilele noastre: din ce în ce mai rar apare în înbrăcămintea femeilor cingătoarea cu pătale numite ploci, sau halna brodată cu fire de aur numită țipune, sau salba cu monede de aur numită flurii. (In fotografie, tânără din Aminciu Mejovo, 1982)

cătune erau situate în jurul Ragusei", acoperă ultimele decenii ale secolului al XIII-lea și se întind până pe la mijlocul veacului al XV-lea, epocă când cuceririle turcești au schimbat în mod considerabil harta politică a Peninsulei Balcanice.

În cele ce urmează, vom reproduce numai acele părți din lucrare care se referă la subiectul care ne interesează, adică argintăria.

Informațiile sporadice privind obiectele de cultură materială a "Vlahilor" din Evul Mediu, pe care le-am întâlnit studiind documentele de arhivă din Dubrovnik nu reprezintă decât o contribuție modestă privind un domeniu încă puțin cunoscut, acela al culturii medievale "a Vlahilor" în general.

Mențiuni despre anumite grupe precise de obiecte pe care Aromânii le confecționau ei înșiși, sau le obțineau prin troc ori cumpărându-le direct, făcute pentru a corespunde "modului de viață valah", privesc mai ales pe reprezentanții grupurilor de crescători de vite, transhumanți, ale căror "cătune" sau cantonamente erau așezate în apropierea Dubrovnikului și în primul rând în Hertegovina.

Aromânii, păstori și vâcari nomazi, cărvănari în serviciul negustorilor din Dubrovnik, aveau propriul lor mod de viață. Proximitatea Dubrovnikului, frecvențele contacte cu populația urbană și legăturile foarte strânse cu economia și artizanatul orașului au exercitat totuși influența lor

astfel că "Aromânii din vecinătate" au adoptat unele elemente ale vieții și culturii orașenești. Pe de altă parte și ei, la rândul lor, aduceau modesta lor contribuție la acest mediu urban. Uneori "Vlahii devin locuitori ai Dubrovnikului, integrându-se în acest caz direct în viața orașului". Faptul acesta se întâmplă, de exemplu, în perioadele când populația, diminuată în urma unei epidemii de ciumă, făcea apel la "Vlahii" pentru a repopula orașul. Tineri din cătunele valahe veneau de asemenea la Dubrovnik pentru ași căuta de lucru ca "famulus" adică, ca servitor domestic.

Jirecek a fost primul a publica unele informații din aceste arhive asupra modului de viață al "Vlahilor", în Evul Mediu, cu toate că unele puncte de vedere ale acestuia privind Aromânii au fost considerate ca depășite, studiul său, scris acum aproape o sută de ani, rămâne încă surprinzător de proaspăt, mai ales când este vorba de acele pasaje unde vorbește de schimbările de bunuri materiale dintre Aromâni și locuitorii Dubrovnikului.

J. Kovacevici, bazându-se pe documentația iconografică din Serbia și Macedonia, a încercat să scoată în relief unele trăsături esențiale ale costumului populației din "cătune". Folosind în mod indirect informații din arhivele din Dubrovnik, el a invocat de asemenea posibilitatea existenței a unor forme particulare de bijuterii aromâne.

Obiectele identificate ca "valahe" de documentele din Dubrovnik din secolele al XIV-lea și al XV-lea sunt desemnate cu diverși termeni: cu termenul "Vlachus" la genitivul plural "Vlachorum", cu adjectivul "Vlacheschus", având mai multe ortografii, sau chiar cu adjectivele "morovlachus", "murlachus" sau "murlascheschus".

Înainte de a expune unele documente din arhive asupra obiectelor medievale "valahe", vom analiza unele contacte între Aromâni și Dubrovnik, care au contribuit la circulația mărfurilor și la obiectelor, prin schimburile unor bunuri mobile definite.

Este deja un fapt bine cunoscut că meșteșugarii și negustorii cu de-amănuntul din Dubrovnik, începând din ultimele decenii ale secolului al XIII-lea, vizitau satele aromâne din regiune pentru a executa mărunte lucrări de artizanat sau pentru mici afaceri comerciale. De cele mai multe ori ei schimbau marfă contra marfă. Comercianții din Dubrovnik vindeau în satele valahe mai ales bijuterii. Acestea erau plătite de Aromâni în monede de aur sau de argint, fiindcă ei realizau frumoase venituri de pe urma caravanelor și a

comerțului care-l practicau.

În 1285 a fost notată informația, astăzi bine cunoscută, cu privire la vânzarea de bijuterii Laticăi, sora lui Gruboje Bersovici, celnic și senior al unui cătun valah. Această informație poate fi completată - în contextul nostru - cu noi detalii: Este vorba de o podoabă de coafură în argint suflat cu aur, de origină sârbă, vândută pentru zece perperi (*una zoia slavonica de argento, deaurata*). Trebuie, în primul rând, să subliniem că este vorba de prima informație cunoscută până în zilele noastre, în ceea ce privește o "zoia" marcată de atributul "slavonica". Al doilea fapt important care merită subliniat este că această bijuterie este vândută de un comerciant din Dubrovnik într'un cătun aromân. În sfârșit, vânzarea

argint și cercei de argint (*unam coronam de argento et II cercelles de argento*) drept garanție că în urma tratamentului reușit onorariul îi va fi plătit în monede de aur sau de argint. "Aromânul" Stipa Kovacevici Bogutovici a amenat, în 1427, la tâmplarul din Dubrovnik Stipko Pribisaljici, o centură de argint în valoare de doisprezece perperi și jumătate (*unum cingulum argenteum supra pantarea rubra, veteti, pro yperperis duodecem cum dimidio*).

Bijuteriile menționate nu sunt identificate ca "aromâne", dar elementele expuse ne informează că de pe la finele secolului al XIII-lea și până la jumătatea secolului al XV-lea, "Vlahii au cunoscut anumite forme de bijuterii, astfel ca podoabe pentru cap,

Fotografia aceasta publicată acum șaiseci de ani în Geographical Magazine este însoțită de următoarea legendă: "Această tinere aromână cu un 'cârlig' în mână, în afara unui admirabil șorț și a ciorapilor de un roșu strălucitor, poartă o duzină de lanțuri de argint în jurul gâtului, o brățară la fiecare braț, precum și un inel în fiecare mână".

COMEMORAREA FRAȚILOR MANAKIA LA VERIA

— Dr. Const. HAGI —

Cu ocazia împlinirii a nouăzeci de ani dela turnarea primului film în Balcani, comunitatea aromână din Veria a ținut să aducă un deosebit omagiu fraților Ion și Milton Manakia, pionerii cinematografului în Balcani și în același timp fotografi celebri.

Din inițiativa "Asociației fraților Manakia" din Avdela, satul lor de origină, (cu sediul în timpul iernii la Târnova în Tesalia), Dumnică 11 Februarie a.c., s'a organizat o conferință urmată de discuții într'una din cele mai mari săli de spectacol din localitate, unde au participat peste cinci sute de persoane.

Conferențiarul principal a fost Dl. Gheorghe Exarhu, autorul unei importante monografii asupra acestor doi mari artiști. Expunerea, bine documentată, a fost însoțită de proiecția a câtorva sute de fotografii, pre-

cum și a unui film documentar.

Cifrele care ni le dă conferențiarul sunt impresionante: 12.000 de fotografii și 67 de filme realizate în 125 de localități diferite, dintre care cele mai multe locuite de Armâni. De asemenea, un fapt destul de important și în același timp semnificativ despre aprecierea de care ei se bucurau în epoca aceea în toți Balcanii: ei erau fotografi oficiali ai Regelui Carol I al României, al ultimului Sultan al Imperiului Otoman Mehmet al V-lea, ai Regelui Petru al Serbiei, ai Regelui Nicolae I al Montenegruului, ai Regelui Ferdinand I al Bulgariei și ai Prințului moștenitor al Greciei, Constantin.

Dar ceea ce este mai important pentru noi, Aromânii, este faptul că materialul fotografic și cinematografic moștenit dela ei constituie un tezaur etnografic unic în felul lui.

Conferențiarul a subliniat în continuare că frații Manakia au participat la Expoziția internațională de fotografii dela București în 1905, cu care ocazie au obținut medalia de aur.

Printre fotografiile proiectate a fost una care m'a impresionat în mod deosebit: este vorba de aceea care la un moment dat devenise cea mai importantă "carte poștală" printre Aromânii din Macedonia, reprezentând "Primii reprezentanți ai poporului aromân în Parlamentul Imperiului Otoman: senatorul Nicolae Bafaria și deputatul Dr. Filip Mișa".

În aplauzele prelungeite ale unui public entuziast care a urmărit cu multă atenție și interes conferința și dezbaterile care au urmat, Dl. Gheorghe Exarhu a mulțumit celor prezenți, promițându-le că va recidiva în curând, de astă dată cu o serie de filme documentare.

Înainte de a expune unele documente din arhive asupra obiectelor medievale "valahe", vom analiza unele contacte între Aromâni și Dubrovnik, care au contribuit la circulația mărfurilor și la obiectelor, prin schimburile unor bunuri mobile definite.

Este deja un fapt bine cunoscut că meșteșugarii și negustorii cu de-amănuntul din Dubrovnik, începând din ultimele decenii ale secolului al XIII-lea, vizitau satele aromâne din regiune pentru a executa mărunte lucrări de artizanat sau pentru mici afaceri comerciale. De cele mai multe ori ei schimbau marfă contra marfă. Comercianții din Dubrovnik vindeau în satele valahe mai ales bijuterii. Acestea erau plătite de Aromâni în monede de aur sau de argint, fiindcă ei realizau frumoase venituri de pe urma caravanelor și a

de bijuterii la țară confecționate de artizani din oraș constituie o bună dovadă a adoptării unor bijuterii tipice mediului urban de către un mediu rural.

Apariția unor bijuterii în posesia crescătorilor de vite este un fapt extrem de interesant. Documente din arhive ne-au permis să constatăm că "Aromânii" posedau bijuterii folosite nu numai ca podoabe ci și pentru valoarea lor intrinsecă, putând - la nevoie - să devină și un instrument de plată.

Argintul, sub formă de bijuterii, a păstrat valoarea unei monede solide. În această privință, și mai ales când este vorba de "Vlahii", subliniem informația, care datează din anul 1326, după care medicul Domenico, care a îngrijit pe Stoislav, fiul jupânului "Vlah" Burslav, a primit o cunună de

ca zoia, cunune, apoi cercei și centure".

Numeroase documente din arhivele din Dubrovnik vorbesc, într'un mod mai general, de bijuterii în posesia "Aromânilor", exemple care ne informează că acești nomazi posedau anumite bijuterii specifice.

În cursul ultimului deceniu al secolului al XV-lea sunt menționați frecvent "cercei de argint valahi" (*cercelli argenti Vlachorum, 1392*). Bijuteriile din Dubrovnik confecționate cercei în mod special destinați Vlahilor, ad usum Vlachorum, 1386. De altfel, acești cercei valahi erau uneori amanațai. Evaluarea valorii lor nu era deloc modestă, astfel, într'un caz, aceasta era de unsprezece perperi și patru groși! Indicația că acești cercei erau "valahi" înseamnă că aceștia aveau ceva care-i deosebea de ceilalți.

MARILE PUTERI ȘI ROMÂNIA

- 1856 - 1947 -

-XVI-

— Prof. Nicolae CIACHIR —

Carol al II-lea, pretextând că prințul Nicolae făcuse o căsătorie morgatică, îl pune să renunțe la toate drepturile sale și îi interzice să vină în țară, iar sora sa cea mai mică, Ileana, măritată cu arhiducele Anton de Habsburg, în prag de a naște, este expediată să nască în Austria, ca nu cumva, copilul ei, să ridice ulterior pretenții la tronul României. De asemenea, i-a interzis soției sale, principesa Elena, fiica regelui Constantin al Greciei, mama viitorului rege Mihai, să joace vreun rol.

În Iunie 1934, Iuliu Maniu, mareșalul Averescu și Grigore Filipescu, duc o campanie publică pentru înlăturarea din funcția de prefect al poliției Capitalei, a lui Gabriel Marinescu și expulzarea Elenei Lupescu (Arh. St. Buc., fond Casa regală, dos. 11 (1934), f.100), iar în Ianuarie 1935, Gheorghe Brătianu și Averescu, difuzează în Țară și în străinătate, un manifest în care este atacată camarila și mai ales Elena Lupescu (fond Casa regală, dos. 6 (1935) f.6). Pentru aceleași motive, este interzis de două ori, cunoscutul chirurg și profesor universitar Dimitrie Gerota și numai acțiunile pline de curaj ale studenților mediciniști, l-au salvat de-a rămâne pe mai departe de după gratii la Jilava.

În fosta arhivă a CC al PCR, există o notă referitoare la Elena Lupescu, notă întocmită la 29 Iunie 1935 de către Serviciul Secret. Extragem unele idei, fără ură și părtinire. Tatăl ei, Nuham Grunberg, botezat Nicolae Lupescu, avea la Iași, pe Ștefan cel Mare un han "Părlita" azi hotel Dacia. Fiica sa, Elena Lupescu, prietenă intimă a Suveranului, astăzi consilieră tehnică în chestiuni financiare și politice, "pe care dânsa le regizează cu diavolească speculă pe spinarea țării, Regele executându-i ad literam sugestiile pe care această Esteră modernă i le transmite din partea Internaționalei a III-a și a Marei Alianțe Israelite Universale, a cărei unealtă este" (azi Arh. Ist. Acad. Rom. fond V, dos. 227, nenumărat). În continuare se arată pe cine a ajutat să avanseze, pe Gabriel Marinescu, pe Tilică Stăncescu dela Siguranța Generală, pe chestorul Vasile Paristariu etc. și tranzațiile în care a fost amestecată: noua fabrică de textile dela Buhuși, fabrica de zahăr dela Zaporojeni, noile întreprinderi Ford, cinematograful Aro care se construiește, galeriile Lafayette, acțiuni deținute la uzinele Malaxa etc. Se concluzionează că este

ajutată în problemele financiare de Max Auschnit, trăiește în concubinaj cu E. Urdăreanu, prefectul Palatului și se bucură de concursul lui Octavian Goga.

Pe plan extern, problemele din Europa se complică. La începutul anului 1938, Austria este inclusă la al 3-lea Reich, iar în Septembrie, prin acordul dela München, Parisul și Londra sacrifică interesele Cehoslovaciei, obligând-o să cedeze regiunea Sudetă, Germaniei.

Carol al II-lea, dorind să-și consolideze situația, imediat după München, vizitează Londra și Parisul (adică în Noiembrie 1938), pentru a vedea în ce măsură se poate conta pe sprijinul acestora, pentru a anihila presiunile Germaniei și Ungariei, de-a spori livrările de armament și a primi noi credite pentru întărirea armatei.

La începutul lunii Noiembrie 1938, Gheorghe Brătianu, Atta Constantinescu și C. Argentoianu, au premers vizita regelui în Germania (Arh. MAE, fond 71/1938 Germania relații cu România, vol. 76, f.28).

În rezumat, emisarii regelui care mai fuseseră în Germania și nutreau simpatii față de această țară, au arătat că România așteaptă sprijinul Reichului împotriva pretențiilor hortyste. Ca răspuns, Göring s'a plâns că presa germană în ultimul timp n'a fost favorabilă Germaniei, iar guvernul carlist a dezlănțuit o prigoană împotriva căpeteniilor legionare. De altfel Corneliu Codreanu, după succesul electoral din Decembrie 1937 (a obținut locul trei, adică 15,5% din totalul voturilor), declara: "Îndată ce vom fi stăpâni pe țară, vom pune pe toți politicienii care au contribuit să aducă România în mizeria în care se află, să construiască o autostradă dela București la Berlin".

Regele, obținând numai promisiuni din partea Anglo-Francezilor, a fost nevoit, la 24 Noiembrie 1938, să dea cu ochii de Hitler, la Berghof. Führerul, aflând de eșecul tratativelor, s'a comportat dur față de Carol, dorind să-l intimideze și să obțină maximum de profit. La această primă întâlnire a participat moștenitorul tronului Mihai și ministrul curții regale, Urdăreanu. "România - i-a spus Hitler - era chemată acum a se hotărî pentru Reich sau contra lui, dar răspicat, deschis, cinstit și sincer imediat, nu mai târziu când ar avea cuțitul la gât". În schimbul garanțiilor germane, Hitler îi cerea lui Carol următoarele: România să se retragă din Liga Națiunilor, să denunțe toate

tratativele politice oficiale și secrete și să aducă Garda de Fier la putere. Ultima discuție a fost atât de violentă, încât Hitler l-a amenințat cu anihilarea. Rex a fost atât de înfricoșat, cât timp s'a aflat trenul pe teritoriul Germaniei, de teama unui atentat care să-l lichideze. De-abia după trecerea frontierei, în Cehoslovacia, ștergându-și transpirația, regele a spus: "Abia acum putem respira liberi și măncă; să știți - îi spunea lui Anton de Mocsonyi - că am scăpat de cea mai mare primejdie de a fi suprimați printr'un accident de tren".

La 29 Noiembrie 1938, Carol sosea în țară. În aceeași zi, generalul Ion Antonescu, care se afla la Comanda Corpului 3 Armată cu sediul la Chișinău era demis, iar în noaptea următoare, adică 29 spre 30 Noiembrie 1938, era lichidat Corneliu Codreanu, împreună cu alți 13 legionari. La 1 Decembrie, postul de radio România-București, difuza un comunicat al Corpului II Armată, că ar fi încercat să fugă, iar jandarmii, după somațiile legale, i-au impuscat. "S'a aprobat ca înmormântarea să se facă la subcentrul militar Jilava, fapt ce s'a executat în dimineața zilei de 30 Noiembrie a.c., prin îngrijirea închisorii militare Jilava" (Universul din 2 Decembrie 1938).

Hitler a considerat că măsurile luate de Carol, erau o sfidare adusă persoanei sale și național-socialismului. S'a gândit să întreprindă o expediție punitivă în România, toate ordinele și medalile date de Carol au fost înapoiate, iar ministrul german dela București, a primit ordin să protesteze, apoi să părăsească România. Ministrul de Externe al României, N. Petrescu-Comnen, a considerat că s'a înfăptuit mai mult decât o crimă, o mare greșală politică și a vrut să demisioneze.

Codreanu intuise pericolul din partea regelui și își scrisese testamentul politic, în care declara: "Când n'oi mai fi eu cu voi, să ascultați de sfaturile acestui om (Iuliu Maniu). Indiferent de ce vă deosebește ca ideologie, acest om este cel mai luminat și mai corect. Poate singurul corect. Ar fi groaznic să rămâneți caduți în brațele unor oameni artificiali apropiati de ideologia noastră, dar necinstiți sufletește, incorecți. Această hotărâre rămâne pentru voi ca putere de testament".

Revenind la politica externă, interesele economice ale Germaniei spre Sud-Estul Europei, vizau în primul rând România, cu rezervele ei de petrol și cereale. Deoarece

războiul modern presupunea un mare consum de carburanți, petrolul românesc avea o importanță deosebită pentru Reich.

Este concludent, studiul întocmit, la 5 Ianuarie 1939, de către Serviciul Secret de Informații al Marelui Stat Major și intitulat "Expansiunea germană în Sud-Estul Europei și gurile Dunării" (Arh. Min. Forțelor Armate, fond M.St.M, dos. 457/640).

1. Considerată la Berlin, cea mai ușoară și favorabilă. Pe această direcție s'ar opune numai Ungaria și România, dar Budapesta poate fi ușor atrasă de partea Reichului, pe chestiunea revendicării teritoriale.

2. După informațiile germane, România este incomplet înarmată și va capitula ușor. Apoi bogatele sale resurse: produse agricole, petrol, vite, va constitui cea mai bună, sigură și imediată bază de aprovizionare.

3. Pentru a acționa spre Est, în Ucraina, Germania va deschide prin România, o poartă mult mai largă, decât gâtul strâmț al Ucrainei Subcarpatice.

4. Cu privire la Cehoslovacia, Germania lucrează la înfeudarea acesteia la Reich.

5. În ce privește România și Polonia, Germania lucrează asiduă la izolarea lor de marile puteri din Apus.

6. Pe plan militar, contribuie la înarmarea sta-

telor în care intrevade o colaborare militară în acțiunile sale viitoare (Ungaria și Bulgaria).

7. Prin activitate culturală bine dirijată, face ca spiritul și cultura germană să ajute la expansiunea economică și politică.

8. Etapa următoare: crearea statului ucrainean sub Protectorat german, acest lucru putându-se face practic numai prin forță. Niciodată Polonia nu va accepta, fără război, o sugrumare sau o amputare a teritoriului ei, dar nici Rusia nu va accepta crearea unui stat ucrainean ieșit de sub jurisdicția sa.

(Va urma)

MOARTEA UNUI LEGIONAR DE ELITĂ: SOTIR MUȘU

La 10 Martie a.c. s'a stins din viață, după o grea suferință îndurată cu un admirabil stoicism, Sotir Mușu. În mormântarea a avut loc la 12 Martie, la cimitirul Sf. Vineri din București, în prezența unei numeroase asistențe formate din rude, prieteni și camarazi, care, în ciuda vremii rele și friguroase, au ținut să-l însoțească pe ultimul drum.

Sotir Mușu a fost un exemplar de elită și moartea lui - pe care o considerăm, totuși, prematură - este o grea pierdere nu numai pentru greu încercata familie, dar deopotrivă și pentru frontul de luptă naționalist și creștin, în această fază de tranziție, de mizerie materială, de confuzie și de haos moral și spiritual întreținut de spiritalitate comuniste cocoțate la conducerea țării, în ciuda revoluției din Decembrie '89 a candidului tineret român.

Născut în orașul macedonean Grebena, la 15 Februarie 1922, el și-a petrecut frageda copilărie în faimoasa comună aromânească Perivole, din munții Pindului, până în 1930, când familia lui s'a repatriat, fiind colonizată la Bazargic. După cedarea Cadrilaterului în Septembrie 1940, familia, numeroasă, s'a refugiat la București.

Ca toți frații lui mari, Iuliu, Mihai și Gheorghe, toți intelectuali capabili, entuziaști și activi luptători în frontul naționalist și creștin, nici mai tânărul Sotir Mușu nu putea lipsi din rândurile oastei verzi a Căpitanului patronate de Arhanghelul oștilor cerești, Sf. Arhanghel Mihail, care a biruit Răul și l-a învins pe Lucifer cu sabia lui de foc.

Încă din 1936-37, din primii ani de liceu, a făcut parte din cadrul Frăției de Cruce dela liceul Nicolae Filipescu din Bazargic. Aici

și-a desfășurat educația moral-spirituală, creștină și națională, pe fondul milenar al celei primite în sânul familiei animate de aceeași integritate și austeritate morală ca - în genere - toate familiile aromâne din Macedonia. În cadrul Frăției de Cruce din Bazargic, și-a modelat el sufletul și mintea în duhul creștin și românesc al Căpitanului, cuprins înfalibil în admirabilul "Îndrumător" al Cdt. Ilegioanar, Gh. Istrate, vrednicul urmaș al lui Ion Moța la conducerea Frățiilor de Cruce din întreaga țară.

Educația primită aici îl va călăuzi până la sfârșitul vieții, scutindu-l de greșeli și rătăcirii, și rămânând fidel spiritului Mișcării Legionare, pe linia curată, infailibilă și perenă trasată de genialul ei fondator și conducător harismatic, Corneliu Zelea Codreanu.

Inteligent și sânguinos, a fost un elev și un student strălucit, dar imprejurările vitrege nu i-au permis să-și termine studiile universitare la litere și filosofie. Dar, s'a cultivat singur, setos și îmbogățea cunoștințele și să-și lărgescă orizontul intelectual prin asimilarea unei culturi generale variate și solide. De aceea, dincolo de limitele unei specialități profesionale, Sotir Mușu, pe lângă o judecată limpede și profundă, de o impecabilă rigoare logică, dispunea de un mare bagaj de cunoștințe generale din toate domeniile culturii, cu ajutorul căruia putea susține orice discuție oricât de pretențioasă. Înșușindu-și, ca puțin alții, legea tăcerii, vorbea puțin, dar totdeauna cu miez. Avea simțul măsurii și simțul realului foarte dezvoltat, ca un dar înăscut și cultivat. Știa să-și asculte preoponentul cu răbdare și să-i riposteze cu tact sau să-l combată cu argumente logice și cu fermitate atunci când încălca legile onoarei și ale bune

cuviințe în ton și exprimare.

Cu această structură intelectuală și morală de luptător naționalist, de cruciat modern, era imposibil să nu fie depistat, arestat, chinat și condamnat de sinistra Securitate comunistă. Timp de cinci ani a cunoscut infernul închisorilor comuniste, trecând prin beciurile Securității din București, prin Jilava, Aiud și Canalul Dunărea-Marea Neagră. Peste tot a trecut cu fruntea sus, ca un admirabil cavaler medieval, fără teamă și prihană. După detenție, a lucrat ca funcționar la o întreprindere industrială, cu competență și cu conștiințiozitate ireproșabilă care-l caracteriza. Ca un adevărat creștin, nu și-a urit dușmanii, ci i-a compătimit pentru monstruoza lor psihică. N'a dorit să se răzbune împotriva tortionarilor săi și a tuturor celor care au comis fărâdelegi. A dorit însă - cum e și firesc într'un stat de drept - depistarea, judecarea și condamnarea legală a celor vinovați de crime, nu de simple bătaii și alte fapte minore.

Echilibrat și serios, dotat cu un auster simț moral, sobru și înțelept, și-a iubit cu pasiune familia, fiind excelent soț și părinte.

Sotir Mușu a fost un exemplar de elită al Mișcării Legionare și al ramurii aromâne, și a mintirea lui va rămâne neștersă în mintea celor care l-au cunoscut, iubit și apreciat.

Dumnezeu să-l ierte pentru micile păcate pământești, inerente firii omenestii, și să-l odihnească în lumea celor drepti, alături de toți ostașii și mucenicii Mișcării Legionare, în frunte cu Căpitanul și Ion Moța.

Ionel ZEANA

TELEFONAȚI ÎN ROMÂNIA DELA 90¢ MINUTUL

CEL MAI ECONOMIC
GARANTAT

INDIFERENT UNDE ȘI
CÂND TELEFONAȚI

Ați dori să vorbiți mai mult la telefon cu prietenii sau familia aflați dincolo de ocean? Schimbați-vă la Sprint Canada.
Comparat cu planul de telefoane al companiei telefonice locale, planul economic THE MOST întotdeauna vă asigură cele mai mari economii, indiferent unde și când telefonați. Garantat.
Vă arătăm cum. Cu reducerile oferite de planul THE MOST puteți economisi 50% la cele trei numere la care telefonați cel mai mult: unul peste ocean, unul în Canada și unul în Statele Unite.
Dacă nu telefonați dincolo de ocean, sau dacă se întâmplă să telefonați mai mult la al doilea număr

*Să presupunem că cel mai mult vorbiți cu un prieten sau o rudă din România. Cel mai mic cost al companiei Dvs. locale este \$1.80 minutul, (excluzând primul minut) pentru convorbirile făcute între 6 p.m. și 9 a.m.
Aceeași convorbire prin Sprint Canada pe de altă parte, este numai 90¢ minutul (excluzând primul minut) - jumătate de preț!*

CELE MAI BUNE PREȚURI ALE
COMPANIEI TELEFONICE LOCALE:
6.00 P.M. - 9.00 A.M.

Tara chemată	Primul Minut	Fiecare Minut Adițional
ROMANIA	Co. Tel. Locală \$2.70	\$1.80
	Sprint Canada \$1.35	\$0.90

în Canada, atunci economisiți 50% la cele două numere la care telefonați mai mult în Canada și la un număr în Statele Unite.
În ambele cazuri, reducerea are loc automat. Și întotdeauna aveți o reducere de 15% la toate convorbirile Dvs. Așa că oriunde telefonați mai mult, economisiți mai mult.
Este adevărat: vă puteți permite să vorbiți de două ori mai mult cu prietenii și familia. Telefonați la Sprint Canada astăzi.

PENTRU CELE MAI MARI ECONOMII GARANTATE, TELEFONAȚI LA 1-800-465-9684 ASTĂZI.
LA ORICE ORĂ, ZIUA SAU NOAPTEA.

THE MOST
Obțineți Cel Mai Mult La Cel Mai Mic Cost

TELEFONAȚI LA 1-800-456-9684

TM, ® Sprint, the Sprint logo, THE MOST, THE MOST logo and The Most for the Least are trademarks of Sprint Communications Company L.P., used under licence by Sprint Canada Inc. © Sprint Canada Inc., 1996.

ÎN TRE PRUT ȘI NISTRU

A rosti numele *Basarabia* e una cu a protesta contra dominațiunii rusești - Mihai Eminescu

ROMÂNISMUL BUCOVINEI

-V-

Nicolae LUPAN

Lucru știut: o putere de ocupație, la începuturile ei, aduce în teritoriile inghencheate unele zis privilegii. Așa s'a întâmplat și în Arborea de după 1775. De bun ce era, la numai cinci ani dela intrarea oștirilor vieneze în Cernăuți, odată cu dispariția Mariei Tereza, Iosif al II-lea "scuti această țară de cântărie pe timp de 50 de ani". Un gest "mărinimos" la care, din "megieșita Galitiei", unde serviciul militar ajungea la 25-30 de ani, dădura năvală "inspre Bucovina" Rutenii, Polonezii și Evreii.

Afară de asta, în vederea "impărțirii pământurilor" dela 1789, au început să curgă cu nemiluita oameni și de alte naționalități: Svabi care se așezară în așa sate ca Arborea, Frătăuți, Iliești, Itcani, Milișeuți, Molohia și Roșu; Unguri care își aleseseră localitățile Iacobești, Turnești, Toloavă, Cibeni și Bălcăuți, rebotezate curând în Fogodisten, Hadicfalva, Ioseffalva, Istenseghici și Laudonfalva; Lipoveni, alungați din Rusia, care se așezară la Fântâna Albă, Climăuți și Mitocul Dragomirnei; Nemți, atrași de izvoarele curative dela Iacobi și Dorna, care se stabiliră la Eisenhau, Freudenthal, Iacobi, Karlsberg, Cărlibaba, Pojorăta, Huta Veche, Huta Nouă; negustori și meșteșugari armeni, cehi și nemți care se aciuară la Cernăuți, Siret și Suceava.

Și mai este un lucru care ne insotește pe noi Români cu treabă și fără treabă: pretinsa fatalitate! Fatalitate ce adesea ne-a dus și ne mai duce la pași nesăbuiți. Așa s'a făcut că în timp ce Rutenii și alți străini nepoștiți împânzeau tot cuprinsul Bucovinei, Românii luau drumul pribegiei "inspre Moldova". Numai în 1789, anul așa zisei împărțiri a pământurilor tuturor veneticeilor, și până la 1803, au părăsit Arborea 14.000 de Români, ajungându-se la aceea că numai în 1815, potrivit arhivelor cernăuțene pe care mi-a fost dat să le frunzăresc, 16.000 de băștinași români s'au mutat cu traiul în Moldova.

Dintre zecile de mii compatrioți ai acelor timpuri vitrege, voi aduce doar numele câtorva boieri de mare probitate românească, înșirându-i în ordine alfabetică: Armușoia, Bașota, Cantacuzin, Conachi, Giani, Hurmuzachi, Iamandi, Milo, Murguleț, Niculcea și Sturza. Dintre aceștia, doar Doxachi Hurmuzachi și numeroasa lui familie a revenit la Cernaucă, de unde n'a mai plecat niciodată și unde își doarme somnul de veci împreună cu mama celor șapte copii ai lui. Merita a fi menționat, și poate în primul rând, numele a doi inimoși boieri români bucovineni care nu s'au urnit din loc: moșierul Cârstea din Costăna și boierul-cărturar Balș

din Stupca.

Cei 50 de ani de scutire militară împărătească dintre 1780-1830 au adus val după val pe capul bietului Român bucovinean zeci și zeci de mii de Ruteni din Galiția care, nu e greu a ghici de ce, preferau să se așeze pe malul drept al Prutului, înființând mai întâi satele Vijența și Vijnița, iar apoi invadând așa localități ca Stănești, Bobești, Cuciuru Mare, Cuciuru Mic, Cabești, Călinești, Mamornita, Mămaiești, Rarancea care, în câteva decenii fuseseră aproape în întregime ucrainizate, și din sate curat românești ca nume deveniră Stanivți, Bobivți, Mamaevți etc.

Sate în care s'au păstrat intacte așa nume românești de familie ca Păunel, Codreanu, Perju, Florescu, Frunză. Sate în care, în calitatea mea de ziarist, știu că mai viețuiesc bătrâni ce vorbesc curat românește dar ai căror copii și nepoți "govoresc" pre limba lui Șevcenko și cea a lui Lenin.

Același preot cernăuțean Constantin Morariu scria în anul 1890: "Astăzi, noi Românii nu mai avem nici negustori, nici meșteșugari de-ai noștri. Și aceasta este cea mai mare bubă pe trupul nației noastre. Bubă care se preface în rană de moarte".

Într'adevăr, dacă recensământul din 1776 atestă doar Români, Armeni, Evrei, Țigani, și nici un Rutean, apoi cel dela 1880 scoate la iveală 239.000 de Ruteni și numai 190.000 de Români! Se spunea că recensământul fusese trucat în favoarea străinilor. Un lucru era limpede, acela că până la 1775 Românii erau singurii stăpâni pe pământul Arboresei. Ca o sută de ani mai târziu, să conviețuiască pe același pământ, numit Bucovina, străini de 12 naționalități! Inclusiv, Ruteni, Lipoveni, Nemți, Armeni, Evrei, Țigani, Cehi, Slovaci, Moravi, Turci, Italieni și Francezi. Aceștia atingând și ei impunătoarea cifră de 120.000.

În schimb, crâiasca împărăție îi dădea într'una cu farisecele ei circulare în limba română: "Fiecare popor are dreptul nevătămat de a-și apăra nația și limba sa și a se îngriji de dănsale". Așa glăsuia un articol al legii din 21 Decembrie 1867, semnată de însuși Frantz Iosif I. Deși cu trei ani mai înainte, la 17 August 1864, o scrisoare ministerială poruncește: "Deoarece în Bucovina limbile nemțească, românească și rusească sunt limbi ale țării... la judecătorii din Bucovina au se vorbească judecătorii cu Românii și cu Rutenii în limba românească ori rusească... Dacă trebuie, pe lângă limba nemțească, să se folosească și în limba română sau rusească hărți tipărite..." etc!.

Aceasta era mana cezaro-regească pe care le-o adusesse Românilor bucovineni Viena: colonizări și asimilare!

Va urma

"PRO BASARABIA ȘI BUCOVINA"

anunță apariția cărții **"STRĂIN LA MINE ACASĂ"** de Nicolae LUPAN, membru al Uniunii Scriitorilor din România.

Cartea poate fi comandată la adresa autorului: 13 Rue des 4 Vents, 92380 Garches, France și la Editura Victor Frunză, Intrarea G-I Ipătescu 5, Cod 70317, București.

Notă: O carte cumpărată la **"Pro Basarabia și Bucovina"** incurajează activitatea ei editorială, ca una dintre cele mai viabile forme de menținere a suprafață a problemei teritoriilor românești ocupate de Ruși.

APEL CREȘTINESC AL "PRO BASARABIEI ȘI BUCOVINEI" MONDIALE

Am în față un document zguduitor semnat de preotul Valeriu CERNEI și ierodiaconul Nicodim SCHIO-PU. Pe părintele Nicodim, unionist convins, îl cunosc și ca pictor de talent. Documentul ne aduce la cunoștință că în 1944, reocupând Basarabia, hoardele rusești au făcut prizonieri 40.000 de ostași Români, 5.000 de Germani, 3.000 de Italieni și 2.000 de Unguri și Polonezi.

Pentru exterminarea lor fizică, a fost ales un loc mlăștinos din apropierea orașului Bălți. Împrejmuiți cu garduri înalte de sârmă ghimpată, prizonierii au fost supuși la chinuri supraomenești: infometare și insetare, lipsă totală de igienă și asistență medicală, frig și umezeală. Ca rezultat, prizonierii mureau cu sutele în fiecare zi. Cei mai

rezistenți dintre ei erau împușcați de kaghebiști în ceață și aruncați în smăruri. Unii, foarte puțini la număr, au reușit totuși să fugă, dând în vileag acele fărâdelegi comuniste, abia după dispariția Uniunii Sovietice.

Săpăturile făcute în 1992 s'au dovedit a fi înspăimântătoare: scheletele și craniile erau atât de multe și atât de suprapuse unele peste altele, încât n'au putut fi folosite nici hărțile, nici lăptele... Extrase cu grijă, osemintele acelor martiri au fost depuse pe un loc uscat, formând un fel de piramidă, acoperită cu pământ băut, în al cărei vârf străjuiește de atunci o Troiță.

Investiți cu puteri depline de Episcopul Petru al Bălților, părintele Valeriu Cernei și ierodiaconul

Nicodim Schiopu vor să înalțe, nu departe de locul masacrului, o Biserică a Neamului și un Osuar al celor ce și-au dat viața pentru o Românie Mare.

Dar cum scriu dumealor în documentul la care mă refer, "proiectul stă pe perete ca un tablou, deoarece nu avem nici cărămidă, nici materiale și nici bani cu care să purcedem la treabă".

"Pro Basarabia și Bucovina" Mondială cheamă pe toți compatrioții de bună credință românească să depună ajutoare bănești, fie și modeste, la Contul Bancorex No.10.780555.300.7 (în dolari americani) și în Contul Bancorex No.10.209467.000.2 (în lei) - la adresa: Bancorex, Calea Victoriei 22-24, București 70012, România.

Nicolae LUPAN

Acțiune de mare omenie

La 25 Octombrie 1995, în sala mare a Asociației 21 Decembrie '89 s'a constituit Acțiunea Națională Pentru Eliberarea lui Ilie Ilașcu (Pentru Reîntregirea României). Comitetul de inițiativă fiind format din

Claudiu Iordache, Gelu Caraza, Adrian Dumitrescu, Lorin Fortuna, Mihai Rusu, Viorel Oancea.

Claudiu Iordache mărturisește că acțiunea Ilie Ilașcu nu este decât preambulul reinvierii Consiliului Național al Reîntregirii prevăzute pentru 24 Ianuarie 1996.

Nicolae Lupan, președintele Asociației Mondiale Pro-Basarabia și Bucovina cu sediul la Paris, salută înființarea acestei acțiuni. Redăm mai jos Declarația de înființare a Acțiunii Naționale Pentru Reîntregirea României:

"Noi, membrii fondatori ai Acțiunii Naționale pentru Reîntregirea României, declarăm solemn că Reîntregirea Statului Român nu poate fi decât o operă a conștiinței naționale.

Noi, membrii fondatori ai Acțiunii Naționale pentru Reîntregirea României declarăm că nu vom înceta a trudi la ctitoria României Reîntregite, până ce România nu va fi așa cum ne-a dat-o Dumnezeu la 1 Decembrie 1918.

Noi, membrii fondatori ai Acțiunii Naționale pentru Reîntregirea României declarăm că acțiunile noastre vor respecta legile interesului național, dar nu vom accepta ca regimurile ostile României, instalate la Chișinău și București, să întârzie sau să împiedice încheierea clădirii româ-

nești, care este România Reîntregită.

Să fim harnici și curajoși ai României, până la capătul puterilor noastre lumnești, este jurământul unionist".

Acțiunea Națională pentru eliberarea lui Ilie Ilașcu (Reîntregirea României) arată că România nu poate abandona fără rezistență nici teritoriile înstrăinate cu forța, nici pe Români lăsați singuri în fața agresivității unor activități de genul celor lăsați în Transnistria.

Acțiunea Națională pentru Eliberarea lui Ilie Ilașcu cere Consiliului European, să convingă Moscova și Chișinăul de oportunitatea eliberării lui Ilie Ilașcu.

Trist este că noi asistăm inerti la exterminarea prin cruntă detenție a Românilui Ilie Ilașcu și a grupului său.

Din afirmațiile soției acestui mare martir român, Nina Ilașcu, așa cum comentează Dl. Mihai Vicol, aflăm că Ilașcu se simte îngrozitor de rău și că nici un medic din afară nu a putut pătrunde la el spre a-l examina la ochiul drept la care gradul de orbire este de 85%.

Conducerea Rep. Moldova a abandonat total acest caz de notorietate mondială și Ilașcu se zbate între viață și moarte.

Copiii familiei Ilașcu roagă elevii din România să strângă semnături pentru ca tatăl lor să fie liber.

Filiala România a asociației Mondiale Pro Basarabia și Bucovina apelează la filialele din țară să scrie în numele filialelor sau a lor personal, cerând

intervenție generală în acest caz de teroare comunicată, căci acțiunea este îndreptată împotriva Românilor, pentru intimidarea și dezonorarea lor.

Claudiu Iordache cere Consiliului European să convingă Moscova și Chișinăul de oportunitatea eliberării lui Ilie Ilașcu.

Claudiu Iordache crede că eliberarea lui Ilie Ilașcu în urma intervenției marilor garanți europeni ai drepturilor omului, ar amplifica nebanuit respectul Românilor pentru Europa Liberă din Vestul frontierelor ei.

În acest scop s'a hotărât să se facă o acțiune de masă pentru a sensibiliza opinia publică.

În plan local s'a luat legătură cu liderii a diferite organizații politice și politice pentru sprijinirea acestei acțiuni în Arad.

Pe această cale apelăm la conștiința fiecărui om de bine să semneze tabelele de eliberare a lui Ilie Ilașcu care li se prezintă. Tabelele se găsesc în întreprinderi, instituții și partidele politice din Arad. Cine dorește poate scrie scrisori prin care să ceară degrabă eliberarea lui Ilie Ilașcu și a grupului său și să le depună la redacția ziarului "STIREA".

Scrisorile vor fi ridicate de noi și trimise Consiliului European precum și ziarului "Cuvântul Românesc" ce apare în străinătate, pentru publicare.

Ana POPOVICI

Purtător de cuvânt al Mondialei Pro-Basarabia și Bucovina pentru jud. Arad, Timișoara și Bihor

DIN VIAȚA NOASTRĂ:

AUZITE, VĂZUTE ȘI PĂȚITE

George DONEV

FOSTA REVOLUȚIE ORI FOSTA LOVITURĂ DE STAT ?

După șase ani dela evenimentele din Decembrie 1989, nu știm încă ce-a fost: Revoluție sau Lovitură de stat?

Pentru aflarea adevărului, l-am întrebat pe amic Bulă, care ne-a spus clar: n'a fost nici Revoluție și nici Lovitură de stat!

Revoluție - continuă Bulă - înseamnă schimbare, ori în țară nu s'a schimbat nimic! Comuniștii sunt la putere, și-au păstrat averile înșfăcate, Iliescu a luat locul "Fiului" la TV și radio ca și înainte. De asemenea, n'am avut nici Lovitură de stat.

Cum poți spune că procesul, condamnarea și executarea au detronat un tiran, când tiranul părăsise puterea și-a fost prins când încerca să fugă? Pe cine ai dat jos dela putere: pe un fugar?

Judecarea și împușcarea grăbită s'au inscenat din alte motive: Dacă ți-neți minte - continuă Bulă - la proces Ceaușescu a fost întrebat dacă are bani depuși în străinătate și el a răspuns: Nu. Dar când i'a cerut să dea o declarație că renunță la banii "pe care nu-i are", el a sărit mușcat de șarpe: "Eu nu răspund decât în fața Marii Adunări Naționale".

Se știa că Ceaușescu, când a fost arestat, avea cu el două cartele ce reprezentau "economii" personale depuse la băncile "capitaliste" și de dragul de a moșteni \$\$\$, cuplul Ceaușescu a fost judecat și executat accelerat, iar ce s'a întâmplat după aceea e un caz de aritmetică: cu cât sunt mai puțini supraviețuitori, cu atât moștenirea e mai mare. Dăm o mică parte din lista "răposaților", unii martori ai evenimentelor, alții moștenitori în lătură:

Generalul Vasile Milea, fost ministru al apărării, găsit împușcat în 22 Decembrie în biroul său. Tot în Decembrie au murit, într'un "accident" de elicopter, generalii Nuță și Mihalea. (Cauza "accidentului" n'a fost lămurită nici până astăzi); generalul Emil Macri, fostul șef al contra-spionajului a murit de infarct, iar generalul Ștefan Gușe, Șeful Statului Major al Armatei, a murit de cancer.

A fost găsit "spânzurat" în beciul Agenției Comerciale din Viena, Marin Ceaușescu, ce administra "economii" fratelui Nicolae și cumnatei Elena; Ion Totu, membru CPEx s'a spânzurat; Ion Radu, vice prim-ministru, s'a sinucis cu o armă de vânătoare, la fel s'a "impușcat" și generalul Doicaru.

Gheorghe Rădulescu (Gogu), membru CPEx, a murit de unul singur. S'a spânzurat Colonelul Petre Moraru, care a transportat cadavrele dela Timișoara ca să fie incinerate la București; Colonelul Gheorghe Ardelean, fost șef al USLA a decedat de "infarct" după

ce și-a stropit grădina cu "insecticide". Președintele complexului de judecată în procesul Ceaușestilor, generalul de Justiție Gică Popa, s'a sinucis (impușcat) în 1990. Alte general, Gheorghe Voinea, care a avut un rol important în cursul evenimentelor, a murit și el de "inimă". Generalul de aviație Ion Puiu și Lt. Col. Stelian Mitruș din Marele Stat Major, au răposat în condiții misterioase. Colonelul de aviație Vasile Măluțan, pilotul elicopterului cu care cuplul Ceaușescu a părăsit sediul CC, a murit într'un accident de elicopter, după ce, cu o zi mai înainte, măturase în fața unei Comisii Parlamentare că văzuse cartelele de bancă ale împușcaților, iar Procurorul Iana a "dispărut" cu documente importante la investigațiile IML. Recent a murit (infarct) colonelul Gheorghe Dinu, care în 22 Decembrie 1989 i-a arestat pe Ceaușești când s'au dat jos din elicopter și i-a predat armate.

Pe curând, amic Bulă despre teroriști, securiști și altele.

DELA TENIS LA PRIMĂRIE

Cunoscutul campion de tenis, Ilie Năstase, candida dea pentru postul de primar al Bucureștiului. Iată oglinda Capitalei în ajun de alegeri: "...un oraș - scrie New York Times (11/3/96) - unde anul acesta mai mult de 100 de oameni fără domiciliu au murit de frig și pentru care nu s'au bani nici de înmormântare, unde gramezile de gunoie sunt mai înalte decât mașinile parcate și unde gaurile au transformat străzile în mici prăpăstii."

PE SCURT DIN BUCUREȘTI

S'a pus în vânzare "Franzela extra" de 350 grame (320 lei). Ea conține "ameliorări" care le țin proaspete mai mult timp... Și-a făcut apariția ziarul "Actualitatea", excelent tipărit și cu o rețea proprie de distribuție (vin alegerile și PDSR are nevoie de reclamă)... S'a instalat prima pușculiță UNICEF în stația de metrou Piața Unirii... Sfântul Sinod a aprobat construirea, în parcul Carol, a "Catedralei Mântuirii Neamului", care va fi cea mai monumentală construcție a Bisericii Ortodoxe Române... A apărut revista "Noaptea Bucureștiului" dedicată turiștilor.

CÂT VA COSTA O PLIMBARE CU CÂTEAUA

Ministrul Turismului a stabilit tarifele pentru cazarea animalelor: dacă veniți cu vreun câțel atunci, pe lângă certificatul veterinar de sănătate, mai plătiți 25% extra pentru că dormiți cu animalul preferat în aceeași odaie.

Ilie Ilășcu

Motto: Țara mea de dincolo de țară cu privirea umedă de jind te-am purtat în mine pribegind ca pe-o flăcărie ce arde pe comoară

Andrei CIURUNGA -Țara mea

Jean BUKIU

Un nume doar, dar mare cât Țara toată, cât România întregită, așa cum a dorit-o și el. Poate vă întrebați de ce Ilie Ilășcu este mai mare decât toți regii și mai bun decât toți președinții? Pentru că el jertfese ce este mai scump omului, viața lui tânără, pentru Neamul Românesc și pentru patria lui România.

Oare poate fi adevărat în acești ani triști după Revoluția Tinerilor din Decembrie '89, când multe speranțe s'au spulberat?

Pentru că președinții României și Basarabiei au sărutat din nou papucul Moscovei. Iar în București miniștrii, senatorii și deputații fură bunurile țării și cumpără case și palate, hoteluri și restaurante, fac afaceri scandalose, clădindu-și vile de zeci de camere la Băneasa, la Sinaia sau în altă localitate de munte. Toate acestea cu banii furați, că avere nu se face pe cale cinstită. Să mai apară cinci luptători, cinci haiduci, cinci visători tineri basarabeni, care să accepte închinsoarea, schingiurile și chiar condamnarea la moarte pentru o Românie reinviată, pentru păstrarea latinității și în acel colț de populație românească de pe vremea lui Ștefan cel Mare și să caute o ieșire de sub jugul slavonesc rămas bolșevic, această apariție mi se pare o minune prin care Dumnezeu vrea să ne arate ce avem de făcut, pentru că numai Neamul și Țara le lăsam generațiilor viitoare. Ce bine se potrivesc ver-

surile următoare ale poetului basarabean Andrei Ciurunga, denumit de noi poetul Canalului: "De-am strigat apoi că ești a noastră / tânără, întreagă și pe veci, / m'au închis între pereții reci / și mi-au pus zăbrele la fereastră".

Acest grup de cinci martiri ne spulberă neîncrederea și dezgustul sădit în suflete în acești ultimi șase ani și ne dă speranța că Neamul Românesc, cu marea lui putere de regenerare, va reînvia din propria lui cenușă ca pasărea Phoenix.

Sunt multe cazuri în istorie când imperii puternice s'au destrămat și popoarele asuprite au ieșit deasupra mai viguroase decât asupritorii. Mai ales că nici un sacrificiu nu este inutil, nici o suferință nu dispare, ea se așază la temelie unei noi orânduiri pe care nimeni nu o vede atunci când forțele întinerului sunt atât stăpânitoare.

Nu trebuesc uitate cuvintele lui Ilie Ilășcu transmise din închinsoarea dela Tiraspol: "Am murit pentru voi și pentru Idealul Sfânt, Trăiască România Mare, Popor Român noi te iubim." Să amintim și să repetăm numele camarazilor lui Ilie Ilășcu: Alexandru Lesco, Tudor Petrov-Popa, Andrei Ivantoc și Petru Godiac care zac în închinsoarea dela Tiraspol. Ei s'au ridicat: "Nu pentru o lopată de rumenă pâine, / nu pentru pălute, nu pentru pogoe, / ci pentru văzduhul tău liber de mâine."

Instantanee

ALTE RELEVĂRI LA UN PARASTAS

Radu BADIU

Iată într'un cosciug mare un trup mic al unei femei trecută de 70 de ani, ca un simbol al unei generații care a traversat istoria prin experimentul comunist în necunosțință de cauză și s'a chircit, până la o lingură de om, descărnată de inerția criptocomunistă de după 1990. Mama română, femeia simplă, care a stat acasă - casnică - de-abia se vede într'un cosciug mare (de fapt unul stas), cosciug care se afundă în pământul reavăn al primăverii, (care iată a venit), groapă comună la margine de sat și de cimitir, dincolo de laturile Bucureștiului în care a trăit ca o captivă mai mult decât anonimă - chinuță și condamnată la claustrare. Bolnavă ani și ani, trebuind să aibă grijă zilnic de micul ei copil semiparalizat, a trăit numai în casă, lângă un soț care s'a avântat în vâltoarea politică, o vreme lucrând cu Ceaușescu și

acum "bolnav" de Iliescu (acela dându-i grade militare, acesta "drepturi" de veteran!) cumnata mea Marieta (căci despre ea e vorba) a devenit prin existența ei de mare anonimă, simbolul unei generații irosite. N'a știut de ce a venit pe lume, n'a știut de ce s'a dus. Viața i-a fost un chin, o chinuială! Disparația ei a provocat trei pierderi: nepotul bolnav pierde îngrijitoarea zilnică, fratele - un om executant docil (decă fără opinie proprie) iar Ion Iliescu un vot din milioanele celor care nu știu nici acum ce s'a întâmplat în România în ultimii 50 de ani, când - cu totul "întâmplător" și fără nici o importanță" - au trăit și ei pe aceste meleaguri damnațe.

Ce durere, Doamne, fiindcă ea - în adolescență - mi-a fost a doua mamă!

Și s'a dus ca un nimic de mare importanță.

CITIȚI ȘI RĂSPÂNDIȚI ACEST ZIAR!

Am primit spre publicare

ASOCIAȚIA FOȘTILOR PROPRIETARI

DE IMOBILE NAȚIONALIZATE

APEL

Iubiți frați,

De câteva săptămâni, și-au început în țară activitatea Comisiile Locale și Comisiile Județene pentru aplicarea prevederilor legii Nr. 112/ 1995, privind reglementarea situației juridice a imobilelor trecute abuziv în proprietatea statului, în timpul regimului comunist din România.

Întrucât ultimul termen de depunere a cererilor este 27 Iunie, 1996, ar fi bine ca toți Românii din străinătate, care au în țară case confiscate de regimul comunist, să-și ceară înapoi casele, mai ales acum când se spune că în România ar fi un regim democratic.

Procedura este următoarea:

Fiecare fost proprietar va completa o cerere după modelul anexat, pe care o va trimite în țară, cât mai curând posibil. Deoarece presupunem că ar putea fi unele deturnări ale cererilor, este mult mai bine ca aceste cerere să fie prezentată personal, sau de o rudă, un prieten, un vecin, etc., și care să ceară un număr de înregistrare. Cererea va fi depusă la COMISIA LOCALĂ unde a avut loc confiscarea imobilului. Recomandăm ca aceeași cerere să fie depusă și la COMISIA JUDEȚEANĂ, pentru a evita abuzurile locale.

Deoarece există o comisie americană de pe lângă PARLAMENT care supraveghează aplicarea legilor și privatizarea în fostele state comuniste, este bine să vă adresați Hon. Frank Collins și Sen. Jesse Helms, care fac parte din acest comitet.

Cererile dumneavoastră vor susține demersul nostru pe lângă Curtea Supremă.

Cu binecuvântarea lui Dumnezeu și dragoste frățească, vă îndemnăm, iubiți frați, să aveți încredere că vom izbuiți.

MODEL DE CERERE

COMISIA PENTRU APLICAREA LEGII Nr. 112/ 1995

Localitatea..... Județul.....

Subsemnatul..... cetățean român cu reședința în SUA

adresa.....

localitatea..... Stat..... Cod.....

Pașaport Nr..... Data.....

Solicit restituirea în natură a imobilului meu, imobil situat în localitatea....., Județul....., trecut ilegal în proprietatea statului, în timpul dictaturii comuniste.

Cu respect,

Semnătura și data

P.S. Deoarece adresa către Comisia Americană implică un model de cerere în limba engleză și un tabel cu rubrici pentru descrierea exactă a imobilului, pe care nu le putem publica în ziar, solicitanții sunt rugați să trimită pe adresa Bisericii Holy Cross, 5150 Leesburg Pike, Alexandria, VA 22302, o scrisoare prin care să solicite aceste documente, adăugând costul plicului, al timbrului și al copiei xerox și vor primi imediat documentul.

TRANSPORT MARITIM CONTAINERIZAT CĂTRE ROMÂNIA

pentru pachetele Dvs. mici sau mari conținând bunuri personale sau comerciale

- * P/U gratuit dela domiciliul Dvs. din Toronto, Kitchener sau Hamilton.
- * Livrare la destinație în București.
- * Telefonați pentru informații și precizări în cazul altor destinații în România.
- * Manipulare îngrijită, siguranță pentru bunurile transportate, asigurată prin containerizare.
- * Preț avantajos; tarife descrescătoare potrivit mărimii coletului Dvs.

Pentru informații suplimentare sau P/U telefonați la:

ROM-TRANS CONTAINER
(416) 406-6458

Cine a fost François Mitterrand ?

E.C.FIANU

Urmare din numărul trecut

Domnul "Vice-președinte" Roger-Patrice Pelat

Mitterrand ales președintele Franței în numele dreptății și ale virtuților morale pe care le propovăduia cu multă ardoare... gugu-tuicilor, ținând discursuri moralizatoare despre "banii murdari", ușor de câștigat, ucigători, avea, printre puțini prieteni ai lui, un preferat, pe Roger-Patrice Pelat.

Amicul Pelat intra în curtea de onoare a palatului Elysée nestingherit, tolănit pe pernele de piele ale unui Rolls Royce de culoare aur metalizat și în biroul președintelui, când voia, fără să fie anunțat de nimeni.

Astfel, într-o bună zi, în biroul prezidențial a dat peste Gorbaciov care venise în audiență! Acei care erau familiarizați cu moravurile dela palatul Elysée, sub "domnia" lui Mitterrand, îl numeau "Domnul Vice-președinte".

Fost ucenic măcelar, stângist inveterat, Pelat l-a întâlnit pe Mitterrand într-un lagăr de prizonieri de război în Germania, în 1940. Prietenia lor datează dela acea vreme, Pelat fiind unul din puținii oameni care-l tutuiau pe președinte.

Intors acasă, după război, s'a apucat de afaceri, după ce a ajuns la convingerea că ideologia de stânga este incompatibilă cu intenția de a parveni la avere și la influență.

Ancheta ziarului "Le Quotidien de Paris" în 1989 - după ce Mitterrand a fost ales prim secretar al partidului socialist și mai târziu președinte al Republicii - privind "afacerile" lui Pelat între 1970 și 1989 - demonstrează limpede și vădit că Pelat nu a putut să realizeze, în perfectă ilegalitate, averea sa imensă fără ajutorul și protecția prietenului său Fr. Mitterrand.

Această anchetă a fost confirmată și de raportul judecătorului de instrucție Thierry Jean-Pierre (62 pagini), care - după doi ani de cercetări și confruntări a stabilit în 1993, printre altele, cele ce urmează:

- **Fr. Mitterrand** a primit dela Soc. Vibrachoc a lui Pelat (despre care vom vorbi mai jos) între 1972, când a fost ales prim secretar al partidului socialist și 1980, cinci luni înainte de a fi ales președinte, 293.000 fr. înregistrați în scripte, fără nici o prestare de servicii.

- **Gilbert Mitterrand**, al doilea fiu al lui Mitterrand, este remunerat de aceeași societate, între 1981-1989 (anul în care Pelat moare) cu suma de 579.429 fr. pentru prestații facturate dar fictive, în ciuda faptului că Vibrachoc fusese cumpărată de Stat - în 1982 - din ordinul președintelui; a această realitate demonstrează, încă odată, că onorariile pomenite nu erau căsuși de puțin licite.

Considerăm interesant dialogul dintre Gilbert Mitterrand, (proaspăt deputat ales după înscăunarea tatălui său) și Michel Guénot - în 1981 - la ora aceea director financiar al lui Vibrachoc, care a avut loc după ce primul a constatat că-i picau bani din cer:

"Ce muncă ar trebui să fac pentru a justifica aceste plăți?"

"Urmați exemplul tatălui D-voastră, mai cu seamă nu faceți nimic" îi răspunde al doilea (sic).

- La 6 Septembrie 1988 Fr. Mitterrand încasează un cec de 150.000 fr. emis de amicul său Roger-Patrice Pelat.

Dându-și seama, la timpul său, că și "ciubucul" acesta a văzut lumina zilei, președintele l-a justificat afirmând că suma reprezintă contra valoarea unor cărți - vechi și rare - pe care le-ar fi cumpărat, pentru amicul său, cu ocazia unuia din nenumăratele sale voiaje în străinătate. Până atunci nimeni nu-și dăduse seama că vechiul său prieten devenise bibliofil inveterat. Iar vama franceză n'a aflat decât în felul acesta de importanța îmbogățire a patrimoniului cultural național...

- **Cea mai importantă afacere financiară** a lui Pelat a fost **vânzarea Soc. VIBRACHOC** - proprietatea sa - **cumpărată de Stat, la 8 Iulie 1982 pentru suma de 110.000.000 fr.**

Creată după război, în 1953, Vibrachoc era specializată în construcția de amortizoare și aparate vibratorii. Robert Mitterrand, unul din frații președintelui, având relații în lumea aviației civile și militare, a fost un timp vice-președinte al acestei întreprinderi.

Societatea de Stat Alsthom care a fost obligată (există dovezi) să cumpere Vibrachoc evalua, la vremea aceea, această întreprindere la maximum 60-65 milioane franci, valoarea ei comercială fiind de numai 10-12 milioane, ceea ce s'a adevărit un an mai târziu a fi trista realitate. Examenul conturilor Soc. Vibrachoc demonstrează că era în pragul depunerii bilanțului (faliment) la vremea când a fost vândută. În anul vânzării ea pierde 15 milioane fr. și 18 milioane în 1983!

După prima minune descrisă mai sus s'a întâmplat și la doua minune: aproape jumătate din prețul de cumpărare, mai precis 43.575.000 fr. au fost plătiți societății Arfina care avea sediul la Vaduz, în Principatul Lichtenstein și aceasta tocmai în epoca la care guvernul francez decise restricții foarte drastice cu privire la ieșirea francilor francezi din țară.

Ca din întâmplare Soc. Arfina aparținea în totalitate, până la ultimul franc, amicului Pelat: pură coincidență, ar spune borfașii criminali care au dispus cumpărarea Soc. Vibrachoc, de către Stat, precum și transferul pomenit mai sus.

Astfel Pelat nu a avut nici o dificultate să dispună de capitaluri - în străinătate - pentru a realiza o altă înfracțiune importantă, afacerea Pechiney.

- Dar până atunci să pomenim de - **plus valoarea de 7.945.998,55 fr. realizată de Pelat într-o singură zi, la 6 Mai 1986, cu acțiunile ESD** (Electronique Serge Dassault). A fost o lovitură de maestru devenită posibilă numai datorită faptului că Pelat fusese informat (de foruri foarte "superioare") de introducerea în bursă a

unui pachet de acțiuni ESD. Justiția franceză califică acest fapt de "delict de inițiere" și-l pedepsește sever, dacă nu ești protejat de cine trebuie! În același timp, prietenul bun al lui Pelat (mai sus pus nu se putea!) tuna și fulgera - cei drept în fața... nărozilor - contra "banilor murdari".

- **Comisionul coreean: 25 milioane pentru Pelat.** Scurt timp înainte de a fi ales președinte pentru prima oară, Mitterrand a făcut un voiaj, în 1981, în Coreea de Nord. Cu ocazia aceasta viitorul președinte a discutat cu autoritățile competente eventualitatea recunoașterii diplomatice a Republicii Nord Coreene de către Franța.

După alegerile care au adus pe Mitterrand în fruntea Statului, Coreenii i-au sugerat ideea construirii, de către Francezi, a unui centru cultural și turistic cuprinzând și un hotel de lux, la Pyongyang.

Întreprinderea de construcții CBC care urma să construiască acest complex vrând să aibă siguranța că va fi plătită, a cerut garanția lui Coface (organism de Stat de asigurare a investițiilor franceze în străinătate). Această garanție i-a fost refuzată, în prima instanță, deoarece, la acea vreme Coreea de Nord avea - față de statul francez - o datorie de 834.000.000 fr.

La acest stadiu Pelat, solicitat, fiind cunoscut pe "piață", intră în acțiune. Cu toată opoziția anumitor foruri competente el obține garanția refuzată anterior de către organismul de Stat!?! Președintele Republicii a intervenit în acest sens!

"Comisionul" lui pe care l-a considerat modest (declarație făcută unui șef de șantier) a fost constituit din o serie de lucrări de amenajare, efectuate de către CBC, în valoare de 24.655.462 fr. la proprietatea lui de 600 hectare, cuprinzând și castelul L'Echeveau, în Sologne.

Câteodată nu-i rău deloc să fi prieten cu Dumnezeu, ar zice Păcălă.

- **Muncă colectivă, muncă eficientă: "atacul" Societății de Stat Pechiney.** La 13 Decembrie 1988 Eric Didier, redactor șef adjunct al revistei "Express" afla că SEC (comisia americană de supraveghere a Bursei del Wall street, N.Y.) anchetează cu privire la cumpărarea societății de ambalaje "American National Can-Triangle" de către grupul francez, naționalizat, Pechiney. Jandarmul pietelor financiare americane cere Comisei franceze pentru operațiunile bursiere (COB) ajutorul ei în cadrul anchetei sale.

Lansată astfel "afacerea" Pechiney - care a fost obligată să cumpere acțiunile lui Can-Triangle mai scump decât valoarea lor reală - devine instantaneu scandalul cel mai revelator dintre toate scandalurile care au proiectat o lumină tulbură asupra celor două mandate ale lui Fr. Mitterrand. Cel mai bun amic al președintelui (cu François de Grossouvre) se află în prima linie: "Domnul vice-președinte" Pelat a încasat - comișii delictului de inițiere, deci fraudulos - o plus

valoare bursieră de 11.380.000 fr. cu ocazia ofertei publice de cumpărare (în franceză OPA) a Soc. americane Can-Triangle de către grupul naționalizat Pechiney. Pentru realizarea acestui jaf, amicul bun al președintelui republicii a pus la contribuție toată familia sa precum și toate societățile "ecran", fictive, pe care le avea în străinătate, în primul rând Arfina din Lichtenstein de care am povestit mai sus.

Pentru a duce la bun sfârșit această pungășie, Pelat a beneficiat de informații confidentiale cunoscute de numai câteva persoane "sus puse" dela Elysée (președinția Republicii), Matignon (primul ministru) și ministerul de finanțe. Aceste informații i-au permis să cumpere - la un preț derizoriu - la bursa din New York, scurt timp înainte de efectuarea tranzației dintre Americani și Francezi, pachete importante de acțiuni ale Soc. Triangle care după tranzația comercială le-a vândut la un preț, minimum, împărțit ceea ce constituie (în limbajul financiar-bursier) un delict de inițiere.

De această informație a profitat din plin și amicul său Max Théret financiar patentat al partidului socialist precum și alți tovarăși de "furturi legale".

Alain Boulblil, directorul de cabinet al lui Pierre Berezogov, ministru de finanțe la epoca aceea, a supravegheat și condus în întregime tranzația comercială.

Samir Traboulsi, om de afaceri libanez - decorat de guvernul socialist până și cu Legiunea de Onoare - a fost intermediarul acestei afaceri de 6 miliarde franci pentru care a realizat cel mai mare comision din cariera lui!

După ancheta care a urmat Pelat (înaintea morții sale survenită la 7 Martie 1989) Théret, Boulblil și Traboulsi au fost inculpați. Cinci ani mai târziu (în tot acest timp inculpații au utilizat toate tertipurile posibile pentru a întârzia ancheta judecătorească) Théret recunoaște, în fața curții de apel din Paris, că "pontu" a fost vândut de Pelat, prietenului intim al președintelui republicii!!! În 1995 a fost condamnat de instanțele judecătorești împreună cu Boulblil și Traboulsi.

În cartea sa "Mitterrand et les 40 voleurs", ed. Albin Michel, Paris 1994, jurnalistul Jean Montaldo încheie descrierea acestui act de piraterie oficioasă - rar întâlnită - în felul următor:

"Meritul raportului făcut de judecătorul Thierry către șeful parchetului care avea oportunitatea să decidă eventuale urmări este acela de a descrie toate mecanismele de corupție, de extorcare de fonduri animate, la Elysée, de către Roger-Patrice Pelat. Și pentru prima oară într'un act oficial judecătoresc indică numele complicitului principal al lui Pelat: François Mitterrand el însuși. În orice alt Stat expunerea acestor fapte ar fi provocat dezbatere în Parlament, campanii de presă și de opinii, inculpari judiciare imediate, șeful Statului și colabora-

torii săi fiind obligați să dea socoteală. În Franța, un consens culpabil va permite Președintelui Mitterrand să trateze cu un dispreț suveran revelarea propriilor sale mârșavii".

Alte câteva precizări - Președinția Republicii nu are buget. Toate cheltuielile - fără nici un control - sunt acoperite de fonduri puse la dispoziție de cinci ministere, la cerere! Astfel Mitterrand și-a permis cheltuieli faraonice pentru prestigiu și faima lui. Cităm un singur exemplu, semnificativ: cu ocazia ultimei sale vizite în Israel a fost însoțit de cca. 250 persoane!

Autoritățile locale (neavertizate) au avut dificultăți de cazare a acestor "turisti oficiali" neașteptați.

- Majoritatea "marilor șantieri ale președintelui"

(proiectele care se executau erau alese de el) ca Opera Bastille, Biblioteca Franței, Cetatea științei dela Villette ș.a. în valoare de zeci de miliarde sunt, fiecare în felul lor, un eșec din cel puțin un punct de vedere esențial. Când criticile deveneau prea acerbe, președintele afirma, cu un perfect cinism: "Am ales proiectul cel mai puțin mediocru din cele ce mi s'au prezentat!"

- Mitterrand, iubitor de literatură și artă, a organizat adunări de intelectuali și artiști de toate naționalitățile care trebuiau să consacre rolul Franței și al președintelui ei de protectori ai creației și ai gândirii universale.

"Creație și dezvoltare" a adunat la Sorbona peste o sută de artiști și savanți străini precum și două sute cincizeci Francezi în Februarie 1983. În Ianuarie 1988 s'au întâlnit, în conclave la Elysée, șaptezeci și cinci laureați ai premiului Nobel. În Ianuarie 1993 s'au deschis, la Louvre, lucrările "Academiei universale a culturilor". Deschise cu multă publicitate și mare pompă, aceste trei adunări care au costat sute de milioane de franci, au avut în comun strălucitorul prestigiu al participanților și vidul abisal al rezultatului lucrărilor lor!

Apoteoza înșelătoriei

Din noianul minciunilor care au dominat și împânzit viața politică și publică a Franței - între 1981 și 1995 - nu vom aminti decât două înșelătorii importante: prima este personală, a doua privește treburile Statului. Ambele sunt comise de șeful Statului, François Mitterrand.

- "Aventura" președintelui pe care intimii serialului mitterrand-ian și marea majoritate a jurnaliștilor o cunoșteau de mult devine publică la 10 Noembrie 1994: revista "Paris-Match" publică un foto-reportaj în care Mitterrand este văzut în compania unei fete tinere - Mazarine, fata lui - iar jurnalistul Philippe Alexandre dă un interviu în care vorbește despre "familia morganatică" a președintelui. În realitate acesta avea, încă dela începutul anilor '70, o a doua familie compusă dintr-o fată tânără (la vremea aceea) Anne Pingot și o fetiță, Mazarine, (copil "ilegitim", născută în 1974, pe care Anne a avut-o

cu Mitterrand. Cei ce ar putea pretinde că evocăm o situație personală, intimă, a președintelui, se înșeală: această a doua familie "ilegală" a fost găzduită, o bună bucată de vreme, într-o clădire anexă a palatului Elysée, păzită de poliția și armata Statului, întreținută cu banii contribuabililor și a luat parte, ca invitată, la numeroase voiaje oficiale și particulare ale președintelui, în străinătate.

"Ingerii păzitori" ai acestei familii erau prietenii cei mai buni ai președintelui, Pelat și Fr. de Grossouvre. Printre alții, Pelat a ajutat-o și bănește. Judecătorul Thierry a găsit dovada dând peste un cec, făcut de Pelat la ordinul lui Anne Pingot, de 270.000 fr.

În ultimile sale dorințe, Mitterrand și-a exprimat și pe aceea ca a doua sa "familie" să asiste la înmormântarea sa. Astfel, la 16 Ianuarie a.c. se reculegeau în fața sicriului depus în piața de la Jarnac (orașelul natal al președintelui, unde a fost înmormântat) alături de familia Mitterrand și Anne Pingot cu fiica ei Mazarine. În același timp, o rafală puternică de vânt a smuls drapelul francez care acoperea sicriul și l-a trântit pe jos...

- Tot la 16 Ianuarie apare "Le grand secret", o carte-document scrisă de Claude Gubler, fostul medic personal al lui Mitterrand în perioada 1981-1995 în colaborare cu jurnalistul Michel Gonod.

A doua zi cartea a fost interzisă la vânzare de către autoritățile judiciare - la cererea familiei Mitterrand și a fiicei sale Mazarine - pe motiv că dezvăluie secrete personale ale fostului președinte.

În cartea sa, Dr. Gubler declară că a constatat - încă din Octombrie 1981 - că Mitterrand suferea de un cancer metastazat la prostatic, fapt ce a fost ascuns opiniei publice din 1981 până în 1995! În tot acest răstimp Dr. Gubler a semnat 28 (!) buletine de sănătate ale președintelui, ascunzând starea reală a sănătății acestuia.

În 1982, Mitterrand criticând faptul că președintele Pompidou a murit, în exercițiul funcțiunii, de o boală incurabilă fără să informeze cetățenii (fără de acest fapt, a promis că va publica buletine bi-aniuale privind starea sănătății sale: a omis însă să precizeze că acestea nu vor conține adevărul!)

Astfel, principalul adversar politic al lui de Gaulle care a dorit întotdeauna - fără să reușească - măcar să egaleze faima și statura de om de Stat mondial a celebrului său predecesor, s'a stins din viață în ziua de 8 Ianuarie 1996, răpus de cancerul care îl rodea de 15 ani. Dumnezeu să-l ierte!

În memoria oamenilor, el va fi înscris așa cum a fost, nu cum a vrut să fie.

"Istoria are ca primă sarcină aceea de a pierde orice respect" a spus Michelet!

DOCUMENTAȚIE: cărțile scrise cu această temă în ultimii ani, de Jean Montaldo, Gilles Sengès și Fr. Labrouillere, Josua Giustoliani, Marie-Thérèse Guichard, Philippe Alexandre, Pierre Péan, revistele "Le Point", "Paris-Match", ziarele "Le Monde", "Le Figaro" ș.a.

ȘTIRI DIN ȚARĂ

Din 30 în 30 de zile

UITAȚI TRAGEDIILE TRECUTULUI, CĂ VIN ALTELE

DL. Richard Holbrooke, adjunctul secretarului de stat al USA, onorând România cu o vizită oficială, ne-a dat și sfaturi: "A sosit de mult momentul ca țările Europei să-și soluționeze moștenirile izvorite din tragediile acestui secol legate de tratatele dela Versailles, de cel de-al Doilea Război Mondial, de războiul rece și destrămarea Imperiului Sovietic".

Nu cerem D-lui Holbrooke să cunoască istoria României, drepturile noastre asupra teritoriilor răpite, dar îi cerem să știe că "tragediile acestui secol" sunt consecințele tratatelor de pace, impuse de învingători: la Versailles, în frunte cu președintele Statelor Unite, Woodrow Wilson, iar "pacea" dela Trianon (Războiul Mondial nr.2) a fost croită numai de aliați, deoarece Germania se predase necondiționat. Așa cum ceruse președintele Franklin Delano Roosevelt.

Deci cine sunt vinovați c'au lăsat o astfel de "moștenire" secolului în care trăim?

Cum poți vorbi de "soluționarea" problemelor, când respectăm cârdașiile dintre Stalin și Hitler?

Cum poți uita că Răsăritul Europei a fost predat Rușilor care au înșefat teritoriul asupra cărora n'aveau nici un drept și au avut ca scop final distrugerea moralei creștine?

Cine a închis ochii la sălbăticiile "eliberatorilor" și a recunoscut guverne, ce și legitimau puterea prin alegeri falsificate?

Jaful și mizeria prin care trecem se datoresc aceleiași greșeli: ne-am lăsat pentru a nu știu câta oară mințiți.

DL. Președinte Iliescu, care în timpul războaielor se afla grămadă cu toții la sediul partidului, a tulit-o pe ușa din dos, ca să reîntre pe ușa din față, ca erou al Revoluției. El a avut un scop precis: de a compromite democrația incurajând o "libertate" labărtată, organizând haosul și jaful ca motiv plauzibil de reînnoire a vechii "ordine" comuniste pe care unii încep s'o regrete.

DL. Iliescu și-a ajuns scopul și candidează plin de speranțe!

AJUTOR OFERIT PAROHILOR SĂRACE

S'a înaintat Parlamentului un proiect de lege prin care să fie ajutate parohiile sărace. Ajutorul constă din salariul pe care statul îl oferă preotului: 97.000 lei lunar, rămânând ca restul cheltuielilor să le suporte parohienii, dar parohienii sunt și ei săraci, așa că ajutorul parohiilor constă din dublarea salariului preotului. Vor fi "ajutate" vreo 4.000 de parohii.

MOR DE FOAME ȘI BOLI

Agencia REUTER transmite din Chișinău: Zeci de deținuți din închisorile Republicii Moldova au murit de foame, iar unii din șapte deținuți e bolnav de tuberculoză. Cauza? Guvernul a redus cu 70% rația de mâncare.

ARMAMENT, TUTUN ȘI TUICĂ!

S'a votat legea Monopolului de stat: armamentul, tutunul, stupefiantele, pariurile, jocurile de noroc, băuturile spirtoase distilate devin monopol de stat.

ESTE MAI IEFTIN SĂ NU MORI

O înmormântare modestă costă o jumătate de milion, iar dela stat primești un ajutor de 60-80.000 lei. Multe familii, pentru a nu cheltui cu înmormântarea lasă trupul fără nici o identitate în stradă. Institutul Medico-Legal e plin de cadavre, încăt nu mai are unde să le țină și nici unde să le îngroape.

E AȘTEPTAT, DAR NU MAI VINE

Vorbim de curentul electric dela Uzina termoelectrică dela Cernavodă. Se bănuiește că amănările s'ar datora unor persoane ce primesc comision dela curentul cumpărat din străinătate.

CINE CONTROLEAZĂ PE CINE

Există o comisie a Senatului, care controlează activitatea SRI-ului, mai exact activitatea D-lui Virgil Măgureanu; dar rolurile sunt inversate: DL V.M. are dosarele senatorilor, așa că până la urmă SRI controlează Comisia Senatului.

CUM SĂ TE PRIVATIZEZI

Presupunem că vrei să cumpărați acțiuni la una din întreprinderile scoase la mezat.

Mai întâi trebuie să înaintați o cerere "Biroului de Ofertare", unde să precizați câți bani sunteți dispuși să investiți, ce schimbări spre bine doriți să faceți și să aduceți un certificat prin care să arătați că acțiunile pe care doriți să le cumpărați sunt oferite spre vânzare. Dacă sunteți cetățean străin, se cere o scrisoare de credit dela o bancă recunoscută în România.

După ce vi s'a aprobat cererea, plătiți 100.000 lei (circa 35 dolari) ca să primiți raportul economic și financiar al întreprinderii ce vă interesează. Veți găsi un răspuns vag și incomplet, de activitatea întreprinderii până în anul 1994. După ce citiți raportul, dacă tot mai doriți să vă investiți banii, atunci trebuie să prezentați o schiță detaliată cu modificările ce le sugerați pentru consolidarea financiară a întreprinderii, sugerările Dvs. sunt citite de liderii dela Fondul Proprietății de Stat și comparate cu sugeriile din alte cereri primite pentru aceeași întreprindere; până la urmă FPS alege cea mai promițătoare ofertă.

Dacă ati pășit și acest ultim prag, intrați direct în târgușă cu FPS, dați banii și semnați contractul.

Toate formalitățile durează cam trei luni.

Reamintim: Din 120 de cereri s'a încheiat un singur târg: Compania "Agroexport" a obținut aprobarea de a cumpăra 51% din acțiunile hotelului "Steaua de Mare" de pe litoral.

4 MARTIE, ZI FUNEBRĂ

La 4 Martie 1977, am avut un mare cutremur, iar la 4 Martie 1996 am murit la Ierusalim, urmare unei bombe pusă de membrii mișcării Hamas, șase muncitori români ce erau în Israel cu contract de muncă. Și tot în 4 Martie, acum 66 de ani, s'a născut actualul Președinte Ion Iliescu.

O MESERIE UNDE COPII' S FRUNCEA!

Un copil câștigă zilnic, cerșind, cam 50.000 lei, în timp ce un adult "agonisește" doar 30.000. Când vine sezonul vacanțelor, cafele se duc la Arad sau Timișoara în așteptarea turiștilor. Ei își respectă meseria: stau la hotel, mănâncă la restaurante etc.

RĂZBOIUL DINTRE ÎMPĂRAT ȘI REGE

Între Iulian, împăratul internațional al țiganilor și Cioabă, regele, tot internațional al țiganilor, s'a produs o gâlceavă mare:

Împăratul Iulian l-a acuzat pe regele Cioabă că a "cumpărat informații dela Garda Financiară, Serviciul Român de Informație și Inspectoratul General al Poliției, cu scopul de a le transmite mafioților, evaziștilor fiscali și altor infractori".

Regele desminte învinovățirile și vine cu propriile acuze: Iulian Rădulescu (numele adevărat al împăratului) a "santajat anumite familii de țigani, cerându-le bani în schimbul tăcerii sale asupra unor afaceri ale acestora". De asemenea, s'a reamintit că Împăratul, sub regimul Ceaușescu, a făcut pușcării "pentru dare de mită".

NUMAI PE CINCI ANI

Bazele militare americane din Ungaria și România sunt temporare, până se va restabili pacea în Bosnia.

O ALTĂ GROAPĂ COMUNĂ

În jurul comunei Peceni (Buzău) țărani și-au reamintit de existența unei gropi unde au fost omorâți și aruncați circa 17 militari ce luptaseră pe frontul de Răsărit. Militarii, după ce și-au săpat groapa, au fost secerăți cu mitraliera.

"ESTE" PUZDERIE DE PARTIDE

O comisie de 11 deputați a finalizat Legea partidelor politice oferind și explicația că partidele "...sunt asociații ale cetățenilor cu drept de vot, care contribuie în mod democratic la determinarea politicii naționale" (dar "politica națională" nu se explică). Sunt vreo 200 de partide, majoritatea minuscule, ce servesc interese specifice: partidul chiriașilor, pensionarilor etc.

Nu pot fi membri de partid judecătorii, militarii, membrii în consiliile de administrație, dela radio și televiziune etc., dar nimeni nu împiedică pe un membru marcant de partid (în special cel dela putere) să-și ofere demisia din partid azi și mâine să fie ales în sânul instituțiilor ce trebuiesc să fie apolitice.

ORAȘ SCUMP

Agencia AM Press dă știre că brânza în Viena e de trei ori mai ieftină decât cea din București.

Avem 3.550.000 de pensionari, ce primesc lunar circa 130.000 lei.

Pentru menținerea și modernizarea căilor ferate (SNCFR), e nevoie de 820 miliarde lei.

"Martorii lui Iehova" nu se vor mai întâlni la București. Oficiul de Turism n'a putut să garanteze cazarea delegaților. O pagubă materială de câteva milioane de dolari.

Pentru confortul parlamentarilor (mașini, faxuri, calculatoare etc.) s'au alocat alte 2 miliarde lei.

A murit Nicolae Carandino (91 ani), ultimul supraviețuitor din procesul lui Iuliu Maniu.

Prețul unui ceas elvețian costă până la 3.000.000 lei.

La Timișoara s'a născut primul copil conceput în eprubetă.

Ca să te informezi de calitatea serviciului ce ți se oferă pe litoral, trebuie să numeri "delfinii" care au înlocuit stelele.

Lipsa de energie electrică și termică produce industriei pagube zilnice de miliarde de lei.

Banca Comercială Română a introdus mașini de schimbat "banii plastici" (cărțile de credit) cu bani veritabili.

O garsonieră costă între 10-22 milioane lei, iar un apartament cu două dormitoare, dela 32 milioane lei (circa \$11.000).

Pentru a te bucura în apartament de compania unui câțel, trebuie să plătești o taxă de 20.000 lei.

Cetățenii români care pleacă în străinătate ca turiști nu vor mai plăti taxa de trecere a frontierei.

Se vor introduce bancnote de 50.000 lei.

Unele documente secrete ale SRI au apărut în ziarul D-lui C.V. Tudor - "România Mare" - și alte publicații.

Pentru avioanele MIG-29, 23 și 21 s'au cumpărat din Franța rachetele "Aer-aer", "Magic 2".

Până acum raportul comisiei "Decembrie 1989" încă n'a fost terminat.

Din cauza cumplitei ierni, mii de păsări au murit în Delta Dunării. Printre păsările înghețate, s'au numărat 1.385 de lebede.

Steriu Popescu, fostul vicepreședinte onorific al băncii "Credit Bank" a dispărut! El e acuzat de acordări ilegale de credite, fals și uz de fals.

Abonamentul la TV a fost majorat la 700 lei lunar.

A început retragerea armatei a 14-a din Moldova. A plecat primul convoi feroviar încărcat cu arme, muniții etc.

DL. George Dănilă, fost Ministru de Finanțe în guvernul Stolojan a deschis "Banca Română pentru Relansarea Economică" cu un capital de 12,5 miliarde lei.

S'a obținut dela Banca Mondială un împrumut de \$120 milioane pentru reabilitarea Căilor Ferate Române.

Profesorul doctor Iustin Diacone atrage atenția autorităților sanitare: "Din 1990 și până azi cazurile de sifilis s'au înmulțit enorm". Acestea s'au doar cazurile cunoscute, subliniază dr. I.D.

Datoria externă la sfârșitul anului 1994 era de \$4,438 miliarde, iar la sfârșitul anului 1995 a crescut la \$5,3 miliarde.

Nici până azi nu avem legea falimentului, a concurenței, nu există o intrare pe rol a Bursei de Valori etc. așa cum s'a promis când s'au luat împrumuturi dela PMI și Banca Mondială.

Congresul Alianței Civice a votat în unanimitate ca să-l propună pe Ilie Ilășcu pentru "Premiul Nobel pentru Pace".

Suntem tributari împrumuturilor externe. Anul trecut am plătit mai mult dobânzi decât am plătit din datorie.

60-70% din populație trăiește sub pragul de sărăcie.

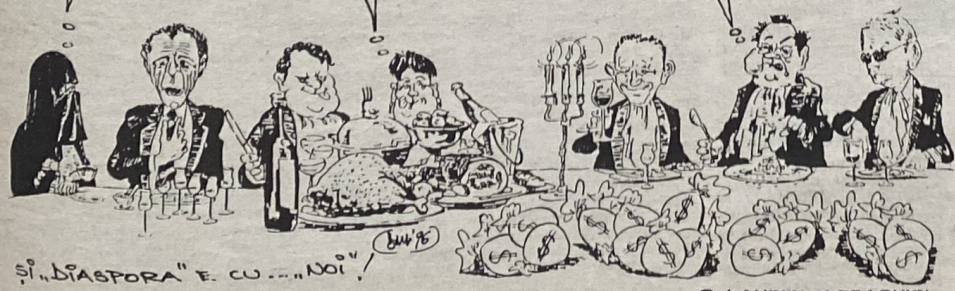
Din motive pecuniare, săptămânalul "Flacăra" a devenit lunar.

Senatul a aprobat reducerea impozitului pe venit celor care construiesc locuințe.

ȘI ZAHAR E ORTODOX
DE-AL NOSTRU...

NOI SÂNTEM DIN...DIASPORĂ
ȘI N-AM TREABĂ CU...EXILU...

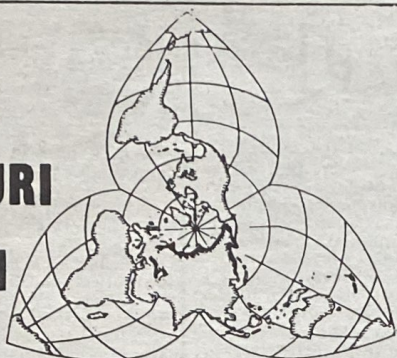
NOI SUNT...DIASPORĂ RISCĂM
SĂ NE FIEM TERNEMI BISERICELE ȘI
"CREȘTINIA"...CĂ NILE TAPE TOATE
...EXILU!

© LAVINIA M. DRAGHICI

DIN CELE TREI CULTURI ALE LUMII

Rubrică întocmită de Dan PĂSTOREL

PARTIDUL COMUNIST MILITEAZĂ PENTRU RESTAURAREA UNIUNII SOVIETICE

În ultima vreme, au apărut din ce în ce mai clar, intențiile comunistilor de a restaura Uniunea Sovietică. Astfel, pe data de 15 Martie, Duma, controlată de comunisti, a votat cu mare majoritate (298 contra 98) pentru denunțarea acordului din 1991, prin care liderii Rusiei, Ucrainei și Belarusiei puneau capăt existenței Uniunii Sovietice.

Ghenadi Ziuganov, liderul partidului comunist, și-a început campania în vederea alegerilor prezidențiale de la 16 Iunie cu un program în nouă puncte, menit să atragă și pe votanții necomuniști. El s'a ferit să utilizeze cuvinte ca "Uniunea Sovietică" sau "naționalizare", dar a chemat pentru restaurarea unui stat unit, deși unii din simpatizanții săi strigau "Uniunea Sovietică". De asemenea, Ziuganov a declarat că el nu vrea să elimine proprietatea particulară, dar "noi suntem pentru ca toți cetățenii să devină în mod real coproprietari ai bunurilor publice". El a mai spus în mod clar că favorizează controlul statului în sectoarele importante ale economiei ca și un puternic sprijin pentru industriile în dificultate. Deși a declarat că suportă economia mixtă, Ziuganov a subliniat că se opune vânzării marilor suprafețe de pământ și va permite numai reședințele de vară și mici loturi de grădini.

Ziuganov a omis însă multe din punctele platformei partidului său, document aprobat în 1995, care cere renationalizarea tuturor proprietăților înscrise împotriva interesului public și susține că economia mixtă este numai primul stadiu spre controlul socialist al economiei. Sunt astfel vizate întreprinderi, magazine, companii, subsidiare acestor companii, echipamente, clădiri, patente și acțiuni. Igor Bratisev, economistul partidului, a reamintit și el că economia mixtă și dreptul de a avea proprietate particulară vor fi numai o măsură temporară. El a spus că Rusia va înceta să mai ia împrumuturi de la Fondul Monetar Internațional și se va baza numai pe propriile ei mijloace de producție, pentru a finanța cheltuielile guvernamentale. "Reînnoirea spre o economie socialistă nu este obiectivul lui Ziuganov, ci este un proces natural. Secolul al 21-lea va fi secolul socializării economiei mondiale".

Și mai clar s'a exprimat în privința intențiilor partidului comunist, generalul Vareninkov, fostul comandant al trupelor sovietice de uscat. De subliniat că generalul a sprijinit lovitură de stat împotriva lui Gorbaciov, din August 1991, iar acum este unul din liderii partidului. Un miștig cu foștii ofițeri ai Uniunii Sovietice, el a avertizat auditoriul

să nu-l acuze pe Ziuganov că "a alunecat spre valorile social-democratice". Aceasta referitor la promisiunile blânde ale lui Ziuganov în privința micilor proprietari. "Nu este altă cale decât vrei să atragi alte forțe pentru a răsturna conducerea actuală", a mai spus el. "Dar ți-ai minte că partidul are un program maximal pentru restaurarea statului socialist, care va fi pus în acțiune după alegeri". După cum se știe, "programul maximal" era utilizat de bolșevici pentru a desemna obiectivele pe termen lung, pentru crearea unei noi ordini comuniste mondiale. Ce bine seamănă promisiunile demagogice de proprietate cu cele făcute de comunisti și în România, când guvernul Petru Groza a improvizat pe tărâni, pentru ca apoi să le fie luat totul și să fie bagați în închisori.

Pe plan extern, votul din Duma ca și declarațiile lui Ziuganov au produs un val de îngrijorare în țările fost comuniste, care și-au recăștigat libertatea, ca și în fostele republici ale Uniunii Sovietice, care au devenit independente. La Praga, în fața ministrilor de externe a 12 țări din Europa Centrală și cea de Est, printre care și Țările Baltice, Secretarul de Stat Warren Christopher a avertizat pe alegătorii ruși că au de ales în alegerile prezidențiale din Iunie între includerea în instituțiile vestice sau în autoizolare. "Eforturile Rusiei de a se reforma sunt tensiune și succesul este departe de a fi asigurat", a spus Secretarul de Stat, care și-a exprimat îngrijorarea în privința relațiilor viitoare ale Rusiei cu vecinii ei. "Săptămâna trecută am fost confrunțați cu o viziune întunecată a viitorului" (aluzie la votul din Duma). "Rusia nu trebuie să se izoleze. Integrarea ei, ca și cea a Europei Centrale, va depinde de

iar Americanii au considerat-o ca o problemă europeană, în care nici un stat din Europa nu are interveni în ceea ce Primul ministru al Angliei, Neville Chamberlain, considera "o ceartă într-o țară îndepărtată între popoare despre care nu știm nimic". "Omenirea a plătit prețul pentru această primejdioasă miopie", a subliniat Warren Christopher.

Războiul din Cecenia, declanșat de Eltin în Decembrie 1994, sub influența durilor din camari, sa, a contribuit mult la scăderea popularității sale și la critici severe din partea Occidentului. Acum, în preajma alegerilor prezidențiale din 16 Iunie, sperând să și mai îmbunătățească imaginea festivelă, președintele a anunțat pe neașteptate un plan de pace cu Cecenia. Operațiunile militare majore vor fi oprite, Cecenia va avea o autonomie mai mare ca oricare altă republică din Rusia, iar Primul ministru Cernomirdin va fi imputernicit să poarte convorbiri de pace cu liderul Cecenilor separatisti, Gen. Djokhar Dudayev. Eltin a pus în discuție și acordarea de amnistii pentru cei pe care până de curând îi denumea bandiți, cu care nu se va trata și care nu vor beneficia niciodată de amnistii.

Aceste promisiuni ale lui Eltin par demagogice. Trupele rușesti nu se vor retrage decât din sectoarele unde nu sunt conflicte, iar generalul Tikhomir, comandantul lor, a declarat că va ataca bandele inarmate și pe teroriști. Deocamdată au fost oprite numai bombardamentele devastatoare, care au distrus orașe și sate cecene, în iluzia că vor fi nimicite și mobilele grupări de gherilă. Cecenii au rămas fermi pe poziția de a lupta în continuare până la retragerea totală a trupelor rușesti și până la dobândirea independenței.

Pe data de 2 Aprilie, Rusia a

alegera pe care o vor face liderii și poporul ei. Integrarea depinde de aderarea la normele internaționale, acasă și în străinătate. Secretarul de Stat a reafirmat o tărie angajamentului american de expansiune NATO, indiferent de ce se întâmplă în Rusia. "NATO și-a luat angajamentul să primească noi membri și nu va ține făcile democratice la înființarea în sala de așteptare". Christopher a reamintit perioada 1938, când Hitler a amenințat Cehoslovacia,

semnat cu Belarusia un acord de uniune, care va reuni cele două țări într-o asociație economică și politică. Iar la o ceremonie în stil țarist, unde și-a dat binecuvântarea și Patriarhul Alexei II, Președintele Boris Eltin și Alexander Lukașenko au parafat acest tratat, care va putea duce în următori doi ani la reintegrarea Belarusiei la Rusia. Și acest pas, ca și plăcut comunistilor, a fost făcut de Eltin, spre a și mai șansele la alegerile din Iunie.

GRUPĂRILE EXTREMISTE LOVESC DIN NOU ÎN ACORDUL DE PACE

Întâlnirea internațională din Egipt

După ce extremiștii israelieni, prin asasinarea propriului lor prim-ministru, au căutat să oprească aplicarea acordului de pace israelo-palestinian, a fost rândul extremiștilor palestinienilor să încerce torpilarea acestui proces.

Sfârșitul lui Februarie și începutul lui Martie au făcut ca Israelul să fie teatru unor atacuri teroriste nemai întâlnite ca frecvență și intensitate. Prin bombe sinucigașe din 25 Februarie (Ierusalim și Ashkelon), 3 Martie (Ierusalim), 4 Martie (Tel Aviv) și-au pierdut viața 61 de Evrei, iar 234 au fost răniți.

Răspunderea acestor acte și le-au luat cele două grupări palestiniene extremiste Hamas și Jihad (Războiul Sfânt Islamic). În Israel au urmat violente demonstrații antipalestiniene și împotriva guvernului Peres.

În fața acestei situații excepționale, Primul ministru Shimon Peres a declarat război total împotriva acestor organizații, iar căile de acces dintre Israel și teritoriile care au intrat sub autoritatea palestiniană (Gaza și Malul de Vest) au fost închise.

Lasser Arafat a condamnat aceste acte criminale, ce amenință în continuare procesul de pace, dar a fost puternic presat de guvernul israelian de a lua măsuri concrete de arestare a liderilor organizației Hamas, care s'au refugiat pe teritoriile administrației palestiniene. Astfel poliția lui Arafat a operat o serie de arestări, printre membrii Hamas, suspectați de a face parte din aripa militară a acestei organizații, care execută acte teroriste. Au fost făcute descinderi la școli, moschee și întreprinderi comerciale ale militanților. Au fost găsite astfel sedii cu arme și centuri cu bombe sinucigașe.

Președintele Clinton a convocat de urgență o conferință internațională împotriva terorismului, care s'a ținut în Egipt, la Sharm el Sheikh din Peninsula Sinai. Au participat lideri din 27 de țări inclusiv Peres și Arafat. Nu au lipsit liderii occidentali și Boris Eltin, iar 14 țări arabe și-au trimis și ele conducătorii. Siria și Libanul au respins invitația. Participanții au condamnat atacurile teroriste făcute împotriva Israelului și au făgăduit să coopereze în lupta împotriva terorismului și pentru instaurarea păcii în Orientul Mijlociu. S'a dat o atenție specială nevoilor urgente ale economiei palestiniene.

După conferință, Președintele Clinton a făcut o scurtă vizită în Israel, unde 10.000 de poliști au asigurat securitatea înaltului oaspete. Președintele a promis un ajutor de 100 milioane de dolari, pentru asistența tehnică împotriva terorismului. Se prevede înstruirea și dotarea cu aparate ultra moderne de detectare a bombelor suspecte. Acest ajutor se va adăuga celor 3 miliarde de dolari pe care Americanii le acordă anual Israelului.

"Israelul nu este singur, America este alături de voi", a declarat Președintele Clinton, care a fost elogiat cu căldură de primul ministru Peres, ca fiind "unul din cei mai mari președinți pe care l-a avut Statele Unite vreodată". Președintele a sprijinit public măsurile severe luate împotriva Palestiniilor, inclusiv blocarea enclavelor administrate de aceștia. Presa israeliană a lăudat cu căldură poziția președintelui, care a fost descris ca primul președinte american ce nu s'a simțit obligat să mențină o poziție de echilibru în relațiile cu Israelul. "Clinton, ultimul Sionist", și-a intitulat cu entuziasm un articol în ziarul Vedot Ahronost, amintind că sunt și alte țări lovite de terorism care au plătit prețuri similare, dar "nici una dintre ele nu a primit sprijinul înțelegător, cald, necondiționat,

pe care l-a primit Israelul din partea președintelui american".

Vizita lui Bill Clinton în Israel a fost făcută și pentru a ridica nivelul indicelui de popularitate a lui Peres, care a scăzut mult după atacurile teroriste în favoarea lui Benjamin Netanyahu, liderul partidului de opoziție Likud. După cum se știe, alegerile parlamentare vor avea loc în Israel pe data de 29 Mai, iar Likud nu recunoaște acordul de pace cu Palestiniienii. Prin convocarea conferinței internaționale și prin vizita sa în Israel, Președintele Clinton speră să și îmbunătățească șansele de a și prelunge mandatul în alegerile prezidențiale din Noembrie.

nizației. Liderii ambelor organizații activează din Damasc și Iran.

Se consideră că Hamas este mai bine organizată decât OEP-ul lui Arafat. Ea este simpatizată de Palestiniienii, fiindcă are o rețea întregă de școli, spitale și programe sociale. Bugetul ei anual este de 70 milioane de dolari, dintre care 95% finanțează aceste instituții, iar restul sunt utilizați de ramura militară. Acești bani provin din donații dintr-o serie de state arabe, ca Arabia Saudită, Iordania și Emiratele din Golful Persic, din Iran și de la comunitățile palestiniene din SUA. La acestea se adaugă așa zisul "zakat", contribuția locală tradițio-

Lupta împotriva organizației Hamas va fi probabil o luptă grea și îndelungată. Nici serviciul secret intern israelian, Shin Bet și nici CIA nu știu prea multe despre această organizație. În linii mari se poate reaminti că Hamas ca și alte mișcări islamice își trage rădăcinile din mișcarea "Frațiile Musulmane", înființată în Egipt în anii 1920. Strategia generală a acesteia a fost de a lupta împotriva occidentalizării și corupției guvernelor arabe, prin înființarea propriilor școli, spitale și instituții de ajutorare, pentru a câștiga adepți.

Ironia face că Israelul a încurajat această mișcare în decursul anilor 1970, sperând că ea va submina autoritatea OEP-ului lui Arafat. Odată însă cu revolta palestiniană, "Intifadah", conducătorii mișcării islamice au înființat HAMAS, care în arabă înseamnă "sărguință" și este acronimul pentru "Mișcarea Rezistenței Islamice". În mișcare a apărut aripa militară, brigăzile Ezzadim al-Qassam, după numele unui predicator musulman, care a condus o revoltă împotriva autorității britanice și colonizării sioniste în anul 1930.

Atacurile cu bombe sinucigașe începute în Februarie au fost executate de membrii acestei aripi militare, ca represalii împotriva uciderei la 5 Ianuarie în Gaza a lui Yahya Ayyash, zis "Inginerul", un meșter fărâș al diverselor tipuri de bombe. Atacul din 4 Martie a fost revendicat până la urmă de Jihad (Războiul Sfânt Islamic) o organizație mică, numai cu structură militară, împotriva uciderei la Malta în 1995 a liderului orga-

nală, prin care fiecare membru al organizației este obligat să contribuie cu un procentaj din veniturile sale. Bani din străinătate sunt canalizați printr-o filieră greu de controlat, ce are plasa tumentă în Iordania. De aici sunt transmiși în mod legal prin bănci sau birouri de schimb valutar, prin mijloace electronice, sau pleacă prin contrabandă în buzunarele turiștilor, acum când granițele dintre Israel și Iordania s'au deschis oficial.

Închiderea enclavelor palestiniene a agravat criza economică din aceste teritorii acum administrate de OEP. Oprite a zeci de mii de muncitori palestinieni de a lucra în Israel sau de a și desface mărfurile, aduc zilnic pagube de câteva milioane de dolari. Guvernul israelian a făcut cunoscut, că nu va deschide trecerea spre enclavă decât după ce Arafat va crește pe liderii Hamas-ului și Jihad-ului de pe teritoriul administrației sale.

În această situație, mai ales sub intervenția Franței și Egiptului, la reînălțarea de la Washington a reprezentanților celor 27 de națiuni, care au discutat problema terorismului în Egipt, s'a hotărât un plan de urgență pentru a ușura restricțiile impuse de Israel. Astfel se va permite intrarea materialelor de construcții în enclavă, ca și ieșirea spre Israel și Iordania a produselor de export.

Aripa militară a Hamasului, Brigăzile Qassam, a anunțat atacuri de răzbunare împotriva Israelului și OEP-ului, în urma acțiunilor acestora menite să distrugă organizația.

CRONICA INTERNAȚIONALĂ

TUR DE ORIZONT

-III-

—Vasile VRÂNCEANU—

Mai târziu, Stalin i-a săturat pe toți și de libertate și de pământ și de putere. I-a lămurit pe toți că în "democrația comunistă", "poporul" are absolută libertate și putere dacă face ce i se ordonă de către partid, dacă joacă după cum i se cântă de comitetul central, dacă nu... "pohod na Sibir" sau la Lublianka, pluton de execuție, un glonț în ceafă, în cel mai fericit caz în lagăr de muncă forțată, în Gulag...

Curând însă după revoluție, măsurile luate de guvern au dus la scăderea spectaculoasă a producției, lipsa de alimente, rechițiile, recrutările de tineri din lumea satelor pentru armata roșie și au dus la răscoale țărănești, greve și chiar rebeliuni în rândurile soldaților. Nemulțumiți, amăgiți, s-au alăturat "Armata Albă" formată și condusă de membrii fostelor clase conducătoare.

Timp de trei ani - din 1918 până în 1921 - Rusia a fost răvășită de un război civil între "roșii" comunisti și Rușii albi. Grefată pe lipsurile și haosul inerente unui război pierdut și după un an de revoluții, lupta dintre cele două forțe contrare a fost îndârjită. Și unii și alții au dezlănțuit teroarea, una roșie, alta albă, care s'a spart pe capul bietului popor rus. Au intervenit și Alianții de partea albilor.

Francezii aveau de apărut interese în minerele de carbuni și fier din Ucraina, Englezii în exploatarea de petrol din Caucaz, și împreună cu Americanii aveau mari depozite de armament și materiale de război la Murmansk, Arhanghelsk și Vladivostok. Au debarcat trupe, dar nu s'au angajat în lupte. Au dat albilor ajutor financiar și materiale. Convinși că "Rușii Albi" vor fi învinși, s'au retras în 1920.

Bolșevicii au avut victoria și în războiul civil, pentru că aveau unitate de conducere, linii scurte de comunicare și manevră, depozite de muniții din timpul războiului, în timp ce Albi erau dispersați pe largi spații geografice, la mari distanțe, în Nord, în Sud, la Est și în Vest. Mai mult încă, slăbiți de contradicții interne, neînțelegeri și veleități, au aprovisionarea de muniții din afara țării. Rămășița armatei albe de 130.000 de oameni s'a retras în Crimeea, de unde s'au refugiat în Turcia, au ajuns în Serbia și s'au risipit în lumea largă. Fără aceste deficiențe și dacă (acești "dacă" porc de căine care a schimbat de atâtea ori soarta lumii) nemulțumirile și chiar ura cauzată de acțiunile guvernului sovietic, ar fi fost coordonate sub o conducere unitară, bolșevismul ar fi rămas o scurtă amintire în istoria Rusiei.

Stăpâni la Moscova și Leningrad, Lenin și Trotsky erau convinși că revoluția va izbucni în lanț în țările capitaliste.

Comuniștii au trecut și la instigarea revoluției în Europa. În Germania, revoluția condusă de Roza Luxemburg și Karl Lieb-

necht, a fost suprimată în fașe. Cea din Ungaria sub Bela Kuhn a fost lichidată în 1919 de armata română. Bela Kuhn a fugit în Rusia. URSS a fost pusă în carantină până când relația cu Liga Națiunilor a fost moștită de Nicolae Titulescu.

Războiul terminat, Rusia a fost exclusă dela Conferința de Pace dela Versailles pentru că nerespectând tratatul Anglo-Franco-Rus din 5 Septembrie 1914, a încheiat pace separată cu Germania la Brest-Litovsk.

Determinată de nereușita revoluției internaționale, diplomația sovietică a încheiat tratate de neagresiune cu vecinii și cu alte țări: cu Turcia în 1925, Lituania și Germania în 1926, cu Iran în 1927, Afganistan în 1931, cu Finlanda, Letonia, Estonia, Polonia și Franța în 1932, cu Italia în 1933, China în 1937, iar la 23 August 1939 - în ajunul războiului încheie faimosul pact Ribbentrop-Molotov, cu protocoale secrete.

Asigurată împotriva unei eventuale agresiuni din partea vecinilor, Uniunea Sovietică a trecut la consolidarea internă a puterii, dezlănțuind teroarea, etapa violentă a luptei de clasă. Adversarul real sau închipuit să fie distrus prin orice mijloace inclusiv asasinatul. Crima, condamnată prin Codul penal în toate țările lumii, a fost ridicată la rangul de politică de stat și pusă în aplicare prin poliția secretă: CEKA, NKVD și KGB. Frica instaurată a pervertit mințile, sufletele, caracterele. Vocile răzlețe au fost reduse la tăcere. S'o fi inspirat de aici și Carol al II-lea și camarila lui, când a introdus crima, asasinatul politic în România anilor 1938-1939?

După 1945, timp de 45 de ani același scenariu se va repeta în țările din Răsăritul Europei, dominate de Moscova. Doctrina urii, a răzbnării, a violenței, a crimei, a făcut ravagii dela Elba și Oder până la Oceanul Pacific. În Cambodgia numai, a făcut cinci milioane de victime, o treime din populația țării.

Pentru că socoteala de acasă nu s'a potrivit cu cea din târg, Rusia a intrat într-o gravă criză. Lenin lansează în 1921 NEP-ul, Noua Politică economică: "Un pas înainte doi pași înapoi", dând mai multă libertate de acțiune în sectorul agricol și în industria meșteșugărească. Marile întreprinderi naționalizate au fost reorganizate, promovându-se și o oarecare independență și inițiativă. După șapte ani, în 1928, NEP-ul a fost înlocuit cu planurile cincinale.

Lenin observase adversitatea crescândă dintre Stalin și Trotsky. Înainte de moartea sa, în testamentul său politic, Lenin îl caracterizează pe Stalin "crud, feroce, grosolan, moșic, insuportabil în funcția de secretar general și sugerează să se gasească o cale pentru a-l îndepărta". Acest testament a fost cunoscut numai de un cerc restrâns. În Rusia a fost publicat în 1956, după 32 de ani dela

moartea lui Lenin și trei ani după moartea lui Stalin.

Viclean și abil, Stalin și-a asigurat "tovarăși de drum" pe Kamenev (Rosenfeld) și Zinoviev (Apfelbaum), a preluat conducerea în locul lui Lenin, l-a lichidat pe Trotsky în etape succesive: demis din funcția de Comisar de război în Ianuarie 1925; exclus din partid și deportat în Siberia în Decembrie 1927; exilat în Turcia în 1929; ajuns și gonit din Suedia prin presiune și șantaj ca în final să ajungă în Mexico City, unde a fost asasinat în August 1940.

Nu numai crud, feroce ci și victimă el însuși a maniei persecuției, Stalin bănuia permanent că se urzesc comploturi împotriva sa (poate s'ar fi și organizat comploturi pentru a-l înlătura) Stalin a făcut hecatombe de victime chiar din grupul conducerii, prin faimoasele operații de "epurare" a cadelor partidului. În procesul corpului ofițerilor au fost condamnați și executați 402 generali comandanți de armată și divizii în frunte cu Șeful Marelui Stat Major, generalul Tukachevski, după ce și-a netezit drumul executând pe Kamenev și Zinoviev, care l-au ajutat să acapareze puterea supremă. A urmat procesul doctorilor acuzați de a fi complotat otrăvirea "conducătorului iubit", care au scăpat ca prin urechile acului de moarte prin disipariția lui Stalin.

Metoda teroarei introdusă de Lenin și dusă pe culmi de Stalin, a fost continuată și de urmașii lor. În 1953, Beria, șeful poliției secrete, vice-premier și fidelul tovarăș de crime al lui Stalin, a fost acuzat de trădare și executat. Crimele din URSS nu erau legate numai de instincte bestiale, de defecțiuni mintale ale unor indivizi, ci erau generate de sistem, de însăși ideologia dela Lenin citire.

O altă caracterizare a sistemului comunist este instaurarea cultului personalității cu osanalele lingșitorilor la adresa tiranului, cu ridicări de statui...

Deși încheiate tratate de neagresiune, de prietenie și comerciale și cu vecinii și cu alte țări, guvernul sovietic n'a renunțat la visul revoluției mondiale, scopul final al Cominternului și mai apoi al al Cominformului, dirijat de Moscova.

Reformele sociale, economice, culturale au avut rezultate evidente: lichidarea analfabetismului, școli medii și superioare, institute de cercetări științifice, electrificarea și "mujical" lui Tolstoi avea acum și cămașe între piele și suman, dar toate acestea erau plătite cu prețul intoxicației de propagandă. Fabrica de iluzii lucra din plin, iar sistemul de învățământ era total politic, încât învățarea alfabetului îi ajuta mai mult pe agitarii comunisti să-și ajungă scopul decât pe cel alfabetizat, care nu putea citi decât literatura aprobată și dirijată de partid.

Mecanizarea agriculturii a format mecanici și tracto-

riști, viitorii tanchiști și șoferi ce se vor confrunta cu diviziile mecanizate, cu tancurile generalului Guderian, în războiul ce se pregătea.

Pacea "fără învingători și învinși", postulatul american al Președintelui Wilson, nu s'a putut aplica. Clemenceau "tigru" a impus pacea învingătorului, sămânța viitorului război. Congresul american n'a ratificat tratatul dela Versailles. Statele Unite nu s'au înscris în Liga Națiunilor, formată la propunerea Președintelui american, dar au intervenit pentru rezolvarea unor probleme acute în relațiile dintre Alianți și Germania, în special în problema reparațiilor, a despăgubirilor de război.

Când Hitler a denunțat clauzele tratatului dela Versailles și a trecut la înarmarea Germaniei, a avut cadrele pentru organizarea armatei. Prin grija generalului Ludendorff, ofițeri, subofițeri, aviatori și tanchiști s'au instruit și antrenat în... Uniunea Sovietică, pe baza unei convenții încheiate în acest scop între cele două țări, cu mult înaintea pactului Ribbentrop-Molotov.

În 1936 începe războiul civil din Spania. URSS, interesată să aibă un cap de pod - guvern comunist acolo - nu trimite trupe, ci numai armament și materiale de război. Se organizează "Brigăzile roșii" de voluntari. Într-o asemenea brigadă a fost și Walter Roman-Neulander, tatăl lui Petre Roman, fost prim ministru al guvernului FSN, candidatul potențial la postul de președinte al României.

Germania și Italia au intervenit direct, pe față în ajutorul generalului Franco, cu aviație și artilerie. S'a verificat pe viu eficiența avioanelor STUKA, Messerschmidt 110 și tunul anti-aerian de 37 mm, gradul de instrucție al piloților. Prolog la războiul ce va începe în 1939.

Politica de echilibru european fusese destabilizată prin retragerea Rusiei din alianța antebelică. Anglia și Franța nu puteau singure să facă față Germaniei, de aceea au cultivat și înrolat noile state din Răsăritul Europei în sistemul de alianțe contra Germaniei revanșarde. Polonia, Cehoslovacia, România, Iugoslavia, au înlocuit Rusia în balanța echilibrului european. Toate aceste țări au primit garanții de asistență în cazul că vor fi atacate. Dacă primiv mai adănc în aceste raporturi, alianțe și garanții, vom constata - desăfurarea evenimentelor a dovedit-o - că Franța și Anglia vedeau în țările noastre - cele dela Balțică la Marea Neagră - nu numai un cordon sanitar de carantină împotriva comunismului, ci parteneri pentru încheierea Germaniei. Alianțele nu erau pentru a ne apăra contra unei agresiuni, ci pentru ca noi să-i ajutăm, împărțind forțele germane pe două fronturi. Garanțiile acordate n'aveau nici cu ce și nici cum să le implinească.

(Va urma)

EFEMERIDE

A DOUA FRÂNGERE PE ROATĂ

După Revoluția Tineretului din Decembrie 1989, printre alte schimbări de poziție intervenite în țară, este și ieșirea din hibernare a ierarhilor Bisericii Ortodoxe. Spunem a ierarhilor, pentru că spre deosebire de poziția autorităților clericale, adevărata Biserică Ortodoxă a fost permanent vie, atât prin popor cât și prin mulțimea de preoți, călugări și alți slujitori, care au suferit martiriul, unii cu prețul vieții, alții cu ani grei de închisoare, alții caterisiți sau alungați din mănăstiri și închiderea sfintelor lăcașuri.

Se dărau bisericile una după alta. S'a zguduit întreaga țară când s'a ordonat dărămarea Bisericii Sfânta Vineri - după ce mai înainte, monumentul arhitectonic lăsat de Văcărești a fost ras de pe dealul unde trona cu cupolele sale deasupra Bucureștiului - și un mitropolit - om cult pe lângă altele - răspundea la o întrebare pusă la un congres internațional, că în România nu s'a dărâmat nici o biserică, cu excepția câtorva avariate grav de cutremur.

Toate și-au urmat cursul normal. La fiecare slujbă preoții pomeneau la liturghie "pe conducătorul statului și guvernului republicii socialiste România" și nici un cuvânt pentru cei din închisori sau pentru cei morți în condiții violente fără preot și fără lăumănare. Oportunismul justificării era că toate stăpânirile și cele bune și cele rele sunt dela Dumnezeu, ca și când diavolul a fost eradicat de pe planetă.

A fost bine, a fost rău? Răspunsul a venit imediat după Revoluție, când Bucureștiul era plin de trupurile tinerilor morți pentru a fi liberi: "Noi nu am avut curajul să murim!"

O mărturisire dureroasă și zguduitoare prin tragismul ei, venită din partea cea mai autorizată a ierarhiei ortodoxe, care spunea tot.

S'a prăbușit întunericul comunist. Lumina bruscă a libertății este orbitoare pentru cei care au stat în întuneric și nu le poți pretinde performanțe atletice, deși în materie de spirit nu există întuneric, dar de... oameni suntem.

Ne așteptăm ca cei care vor apuca diavolul de coarne să fie reprezentanții Bisericii. Dela amvon să se audă până în fundul iadului, denunțarea monstruoasă a vremurilor noastre: comunismul ateu. Să nu se ascundă nimeni după deget că Biserica nu face politică. Este una să îndemni pe credincioși să voteze cu partidul X sau Y și asta înseamnă politică și alta să denunți ateismul, pentru că sinistra organizație comunistă internațională, și-a luat toate atributele divinității, înlocuind religia cu partidul. Aceasta nu mai este politică ci autoapărarea Bisericii.

Ce-au făcut în schimb ierarhii Bisericii Ortodoxe Române?

S'au apucat să canonizeze figurile mărețe de domnitori și slujitori ai Bisericii, care au luptat pentru sfânta credință și apărarea Neamului. Fapt mareț, aprobat în unanimitate de suflarea românească. Nu și de alte neamuri creștine, dar ortodoxia este înainte de toate confesiune națională. Nici noi nu ne-am dat în vânt când Grecii au canonizat pe preotul Cosma care, în nevinismul și antiromanismul lui, spunea că Dumnezeu vorbește românește numai cu dracul.

De curând, comisia sinodala română lucrează la dosarul de canonizare a Voievozului Mihai Viteazul, după ce și-a propus și canonizarea capilor răscoalei țărănești din Transilvania, Horia, Cloșca și Crișan. Aici lucrurile s'au împotmolit. Sfântul Sinod al BOR a respins propunerea pe motivul că unul dintre ei, Crișan, s'a sinucis în temniță și acest fapt contravine canoanelor Bisericii Ortodoxe, iar ceilalți doi, Horia și Cloșca, au fost... masoni, masoneria fiind o societate secretă necanonică.

Sfântul Sinod are dreptate, dar se pune întrebarea: "acțiunea împotriva masoneriei se referă numai la Horia, și Cloșca"? Istoria modernă și contemporană a României este plină de personalități politice, masoni, împotriva cărora nu s'a suflat nici o vorbă, ba li s'au făcut și slujbe în biserici. Cum rămâne cu guvernul din 1938, prezidat de însuși Patriarhul României Miron Cristea, unde cei mai mulți membri erau masoni? Cum rămâne cu regii masoni?

Nu avem calitatea să ne amestecăm în dreptul de canonizare, dar avem datoria să ne apărăm eroii. Pentru Biserica acțiunea celor trei este necanonică dar pentru Neamul românesc ei au murit ca niște martiri. Necanonice este și faptul consemnat de cronicar "și degrabă sânge nevinovat vărsa" și totuși cel indicat ca atare a fost canonizat. Nu era lipsit de interes dacă Sf. Sinod venea și cu explicația aceluia misterios personaj "Chivără Roșie" care a jucat un rol însemnat în Revoluția lui Horia, Cloșca și Crișan, ca și părăsirea de către "frații masoni" din imperiul austriac al bieților țărani români.

Nu era mai bine ca această propunere să nu fi fost făcută? Cât despre organizațiile necanonice și atee, credem că ar fi bine ca Sf. Sinod s'o ia dela prezent spre trecut, pentru a salva multa suflare dela pieire. În special după 1989, când România a devenit un mare centru de recrutare în aceste organizații.

Zahu PANĂ

CRONICA VREMII

IZOLAȚIONISMUL POLITICII EXTERNE AMERICANE

— Ion BOIERU —

Caracterul izolaționist al politicii externe americane a reapărut în dezbaterea publică, odată cu campania electorală a alegerilor din 1996. Cu destulă pasiune și cu ciocniri de puncte de vedere, de fapt ca totdeauna, foarte contradictorii și exclusiviste, Pat Buchanan, unul dintre candidații la președinție ai partidului republican, a fost acela care a inițiat dezbaterile pe această temă, ce au luat proporții destul de serioase, continuând încă să agite spiritele și să se expună argumentele pro și contra cele mai articulate, fără să se fie ajuns la consensul general.

În fond, nici nu este posibil să se atingă un consens general, pentru că în tradiția istorică a politicii externe americane disputele între izolaționism și intervenționism au fluctuat, în favoarea uneia sau a alteia dintre poziții și concepții. Această fluctuație de poziții s'a datorat unui factor care a jucat un rol de permanență în politica externă americană: interesele naționale ale Statelor Unite. Aceste interese naționale dictau una dintre cele două atitudini. Ori de câte ori interesele Americii erau în joc, politica externă se axa pe alternativa cea mai convenabilă. Statele Unite se retrăgeau în carapacea izolaționismului, dacă nici un pericol nu amenința interesele naționale. Și, oricând aceste interese erau amenințate, sau cereau să se intervină undeva, pentru a le păstra integritatea, oamenii politici americani nu ezitau să găsească cea mai potrivită cale pentru îndeplinirea obiectivului lor.

După eșuarea încercărilor lui Wilson și a Ligii Națiunilor, care a fost o creație a lui, a început în istoria politică a Americii o perioadă de izolaționism și Președintele Roosevelt a avut mari dificultăți să iasă din strânsorile riguroase ale acestui izolaționism. Franklin D. Roosevelt avea nevoie de un instrument eficient de acțiune politică, pentru a interveni în conflictele grave din Europa, unde el vedea un mare pericol în ascensiunea Germaniei național socialiste. În acest sens, Roosevelt a mobilizat toate energiile lui politice, deși era foarte popular pentru realizările din politica domestică, să facă o întorsătură radicală și să asigure intervenția americană în conflictele politice și ideologice de mare anvergură care se desfășurau în Europa, cu implicații mondiale. Dezbaterile între partizanii izolaționismului și ai intervenționismului în perioada aceea au fost dramatice și au produs mari rupturi în relațiile dintre partidele politice, între prieteni și între orientările și concepțiile diferitelor formații sociale.

În final, Roosevelt a reușit să articuleze o puternică poziție intervenționistă, care a dus la participarea masivă din cel de-al Doilea Război Mondial, și de atunci, prin însăși evoluția firească a relațiilor internaționale, și mai ales prin impetuozitatea "marei aliat" al Americii, Rusia Sovietică, nu s'a mai putut ieși din țesăturile politice și ideologice de după război. Rusia Sovietică, în tendința ei vădită de a cuceri și domina lumea întreagă a devenit un pericol permanent pentru Statele Unite, care nu se mai putea retrage în cușca izolaționismului, fără riscul de a fi anihilate de colosul sovietic.

O politică izolaționistă nu a mai fost posibilă, după terminarea războiului din 1945. Așa a început "războiul rece", care s'a încheiat abia la sfârșitul decadei a opta din secolul nostru. În această perioadă, prezența Americii, în politica mondială a avut un caracter de directă intervenție, pentru a opri și eventual a diminua puterea sovietică, dacă nu chiar lichidarea ei.

Cum apare astăzi, această dezbatere dintre izolaționism și intervenționism? Care este valoarea și actualitatea

acestei dezbateri, pe care a readus-o la suprafață Pat Buchanan? Firește, trebuie să ne întoarcem la factorul permanent al politicii externe americane, ca și al oricărui alt stat organizat: interesele naționale. Acestea reprezintă criteriul fundamental al oricărei politici externe.

În situația actuală a lumii, în complexul relațiilor internaționale, America a devenit într-un anumit fel arbitru politicii internaționale. Și, prin acțiunile în care s'a angajat încă din vremea celui de-al Doilea Război Mondial, s'a făcut partener moral la răspunderi care, de multe ori, o depășesc sau o epuizează la maximum. Cu toate acestea, numai poate da înapoi, nu mai poate să se eschiveze. Cu spiritul ei comercial, cu puterea ei economică, uriașă, cu producția ei industrială și cu spiritul ei inovator în domeniul tehnologiei, America a cucerit lumea întreagă, toate colțurile mapamondului. În felul acesta a devenit prezentă pretutindeni pe suprafața pământului. Deci, are răspunderi mari, dela care nu se poate sustrage.

Să nu se uite că pe vremea colaborării strânse cu Sovietetele, pentru a menține viabilă această colaborare, politica externă americană nu s'a gândit totdeauna la viitor, când va fi abandonată de Moscova, și atunci va regreta greșelile de a fi făcut concesiile bolșevismului în contul unor țări și popoare pe care le-a neglijat cu totul.

Astăzi, după destrămarea Imperiului bolșevic, multe țări și națiuni s'au eliberat, dar plătesc din plin pentru iobăgia în care au trăit sub dictatura moscovită, căci toate resursele lor materiale și o bună parte din cele morale au fost ruinate și procesul de refacere este lent și abia perceptibil. America, aproape că n'a fost conștientă de faptul acesta al eliberării și se pare că nici nu se gândește să ia măsuri de viitor, pentru a evita greșelile trecutului.

Ceea ce este necesar și urgent, la ora actuală, în fața multiplelor răspunderi și obligații care revin Americii, este stabilirea unor priorități, căci nu este posibil pentru aparatul politicii externe a Americii să facă față tuturor problemelor cu care este confruntată. Trebuie făcută o selecție esențială a priorităților și stabilită ordinea ierarhiei lor. Altfel, va ieși o ciulama care nu va fi bună de nimic. Un exemplu clar, îl prezintă Rusia de astăzi, care nu mai este comunistă, dar care reprezintă un potențial extraordinar de refacere și expansiune politică și care încă încearcă să cocheteze cu ideologia muribundă a marxismului. Politica americană față de Rusia de azi are nevoie de un activism viguros, pentru a evita surprize, care pot să fie de natură incomensurabilă. America este însă confuză.

Dacă este dificil să se amestece America în treburile interne ale Rusiei, mai ușor îi este însă să consolideze un cordon sanitar în spre Europa, prin ajutorarea statelor eliberate de sub jugul sovietic, în partea răsăriteană a Europei. În categoria aceasta ar intra și România, care reprezintă marginea estică a Europei, în colțul important, strategic și politic, dela gurile Dunării și din deschiderea spre Balcani. România a fost o poartă de apărare a Europei, de-a lungul veacurilor și astăzi are nevoie de ajutor să se repună pe picioare și să își asume din nou răspunderea ei istorică de apărare a civilizației, culturii și creștinătății europene. Într-o astfel de Românie, unde, în proiectele de viitor ale Americii? La fel, sunt și celelalte state din Răsăritul european, în special Polonia. Ce fac reprezentanții americani din aceste țări, pentru viitorul american? Sau sunt preocupați, ca mai toți oficialii, pentru interese de altă natură? Ar fi mare păcat, în asemenea momente cruciale pentru America.

NOTE ȘI COMENTARII

EȘTI ROMÂN?

MAI AM UN SINGUR DOR,
SĂ MĂ LĂSAȚI SĂ MOR,
PE TRON!

Desen de VALI IVAN

O rudă de-a mea din țară s'a supărat foarte rău pe mine, pe motiv că-l vorbesc de rău și-l critic pe "prezidentul" Ion Iliescu. Las la o parte obraznicia celor ce-mi scrie precum și educația-i comunistă a persoanei respective, care nu merită o importanță deosebită și care la drept vorbind, mă lasă rece. Îmi scrie dânsa: "Poți identifica pentru a-ți susține articolul ceva real?" (Pot, zic eu și o voi dovedi mai jos). Dar când o spune pe gleau că toată lupta mea este ca tovarășul Iliescu "să nu mai fie ales Președinte" mă face să-mi pun întrebarea: oare majoritatea Românilor vede astfel lucrurile? Ar fi mare păcat și nici prin gând nu ne trece a identifica România de bună credință cu "fața de pe Bega". Zice mai departe dânsa: "Dar el mai are de domnit un an de zile, timp în care i se cere să activeze în ajutorarea țării sale..." (După ce a DOMNIT cât a domnit, mai are nevoie, vezi doamne, de încă un an, ca să pună capac la toate).

Când Ceaușescu își dădea duhul, din ordinul urmașului, a lăsat România cu toate datoritiile externe plătite. Numai datoră nimănui nimic. A venit Iliescu și a înglodat țara în bilioane și bilioane de lei datorie. Când Ceaușescu mai răsufla încă, România mai avea o flotă care purta cu cînste tricolorul pe întreg mapamondul. A venit Văcăroiu sprijinit de alde Iliescu, și flota care făcea cînste țării, s'a spulberat. Pe urmă, unde să mai punem mineriadele? Dar faptul că pentru un ou, dacă vrei să-l ai, plătești 350 lei iar pentru un litru de lapte ca să-ți adormi copiii nici mai mult, nici mai puțin decât 1.500 lei, ce nu s'a mai pomenit niciodată în istoria României.

Iată doar câteva dovezi irefutabile, ce ne face să fim împotriva "prezidentului", care, vorba lui, "țara arde și Leana se scarpină undeva". Dar asta nu poate înțelege o femeiușcă clădită pe calapoadele ceaușiste.

Cine are minte de înțeles, să înțeleagă că noi nu ne batem joc de țară, că ne doare când suntem siliți de împrejurări să luăm atitudine față de comportamentul unor nepregătiți ce prin ducerea în eroare a poporului, au devenit conducători.

Ca să fii Român, bun Român, Român care își iubeste Neamul și Țara, nici un fel de obligație n'ai față de putere ori față de acaparatorii nevolnici ai Puterii. Față de uzurpatorii Puterii care, mințind poporul și promițându-i câte în lună și în stele, dar n'ai făcut nimic pentru cei amărâți, goi și infometați, în timp ce cei ajunși la Putere, se lăfăiesc în bine pe tronuri pluşate.

Ziarul "Timișoara" subliniază, pe prima pagină și cu litere mari "ajutorul" dat țării de Iliescu, sub titlul: "O realizare tragică a regimului Iliescu. Mortalitatea în rândul pensionarilor a crescut, în 1995 cu 47% față de 1994". (Am citat ziarul "Timișoara" din orașul de reședință al scriitoarei scrisorii, pe care se vede, tovarășă nu-l prea citește).

Domnul Bogdan Burileanu scrie în numărul 1784 al marelui și în același timp popularului ziar "România liberă" despre Ion Iliescu cele de mai jos:

"Când se vede luat prin surprindere, domnia sa este gata să-și piardă lesne cumpătul, frica de concurență, dându-i, cel mai adesea, comportamentul - uneori exaltant, alteori impulsiv sau de-a dreptul scăpat de sub necesarul control".

O descriere mai bună și mai adecvată, a "prezidentului" nici că se putea.

Nu, nu suntem singuri.

Nicolae NOVAC

Pentru orice schimbare de adresă, anunțați redacția ziarului cu cel puțin 4 săptămâni înainte.

CUVÂNTUL ROMÂNESC

The Romanian Voice / La Voix Roumaine

ISSN 0705-8365

Redacția și Administrația:

P.O. BOX 78010

WESTCLIFFE POSTAL OUTLET

HAMILTON, ONTARIO

CANADA

L9C 7N5

TELEFON: (905) 387-1832

FAX: (905) 388-4651

CUPON DE ABONAMENT

COMPLETAȚI CU LITERE DE TIPAR

☐ NOU

☐ REÎNNOIRE

NUMELE DE FAMILIE.....

PRENUMELE.....

STRADA/ Nr. ....

ORAȘUL.....

CODUL POȘTAL.....

STATUL/PROVINCIA.....

ȚARA.....

PREȚUL ABONAMENTULUI ANUAL:

PESTE \$50 ABONAMENT DE SUSTINERE

\$35 ABONAMENT INSTITUȚIONAL

\$30 ABONAMENT INDIVIDUAL (TOATE ȚĂRILE)